

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

วิทยานิพนธ์

ของ

สิริพงษ์ ครอบอุดม

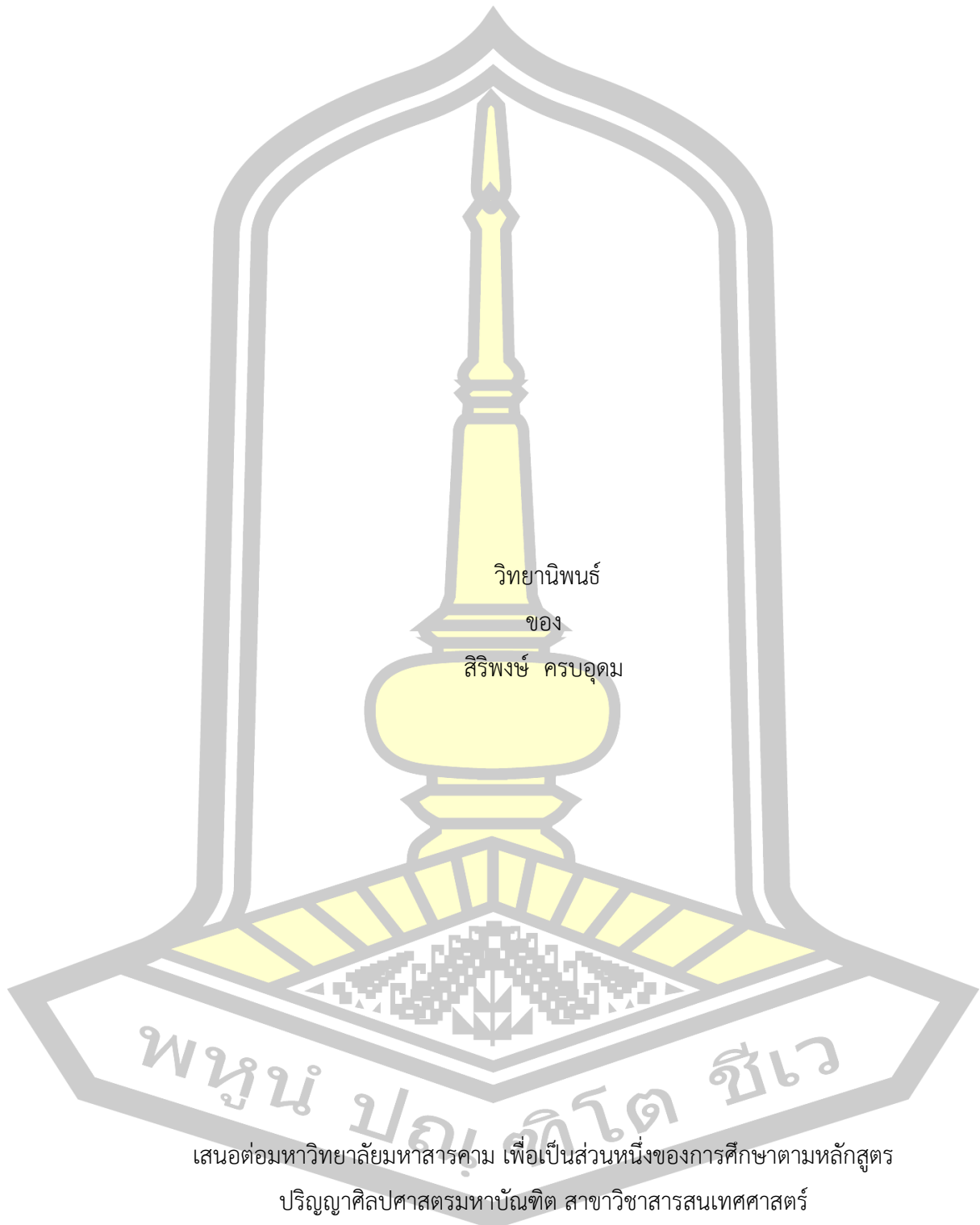
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2560

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

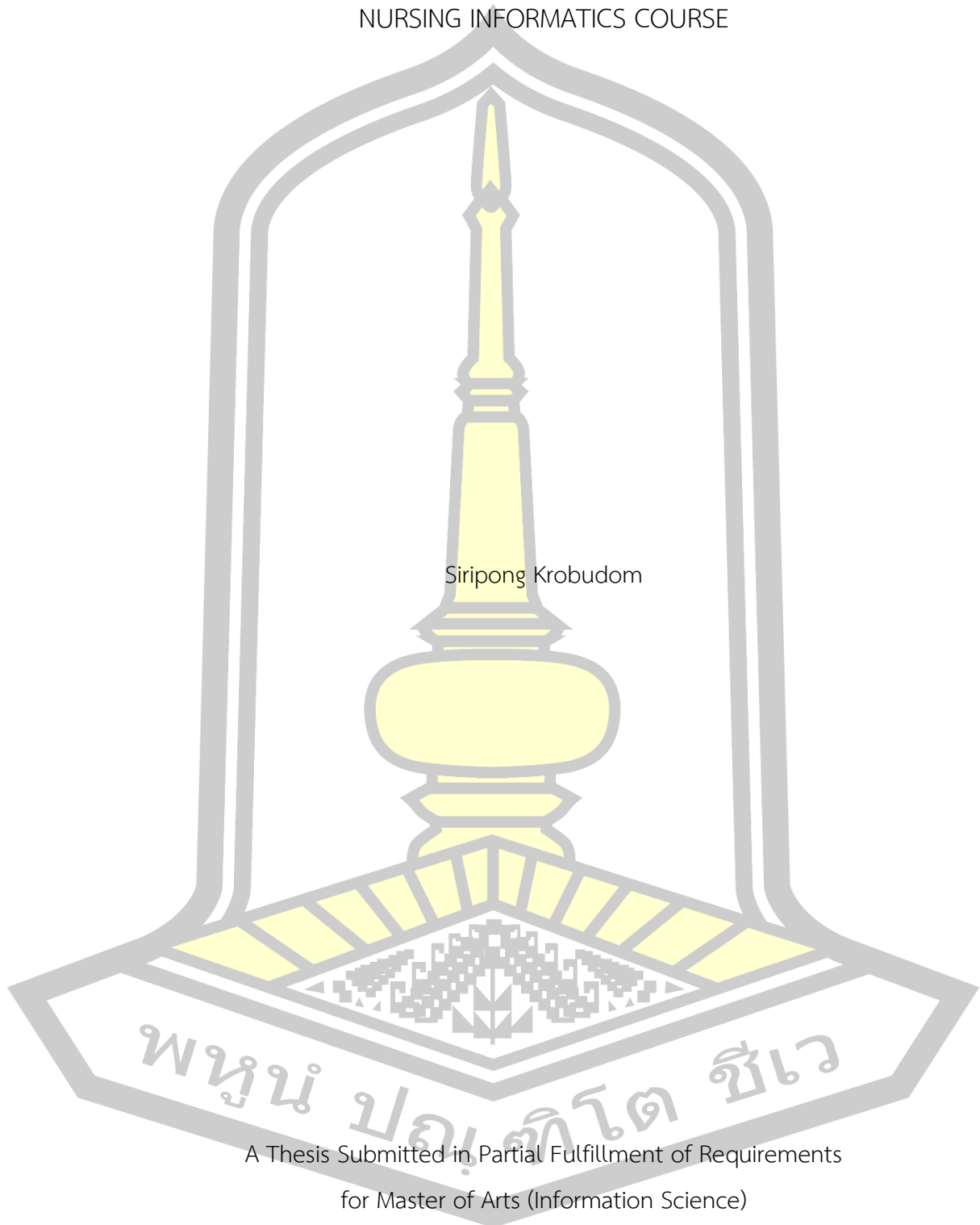
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2560

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

THE DEVELOPMENT OF INFORMATION LITERACY SKILL IN
NURSING INFORMATICS COURSE

Siripong Krobudom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Arts (Information Science)

Academic Year 2017

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายสิริพงษ์ ครอบอุดม
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. พรทิพย์ วรกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี)

กรรมการ

(ผศ. ดร. ฉันทนา เวชโอสถศักดิ์ดา)

กรรมการ

(ผศ. ดร. ฤทัย นิ่มน้อย)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(ผศ. ดร. สุจิน บุตรดีสุวรรณ)

คณบดีคณะวิทยาการสารสนเทศ

(ผศ. ดร. กฤษน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วัน.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล
ผู้วิจัย สิริพงษ์ ครอบอุดม
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต **สาขาวิชา** สารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ และ 3) แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล พบว่า แหล่งสารสนเทศที่นิสิตพยาบาลใช้เป็นอันดับแรก คือ อินเทอร์เน็ต โดยสืบค้นผ่านโทรศัพท์มือถือส่วนบุคคลและ กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่จัดโดยสำนักวิทยบริการที่นิสิตพยาบาลเข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก แต่รายตัวบ่งชี้พบว่า มีจำนวน 5 ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมที่ใช้พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลประกอบไปด้วย 4 กิจกรรม ซึ่งภายหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ผลพบว่านิสิตพยาบาลมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พูน ปณ ทิโต ชีเว

คำสำคัญ : การรู้สารสนเทศ, การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ, นิสิตพยาบาล

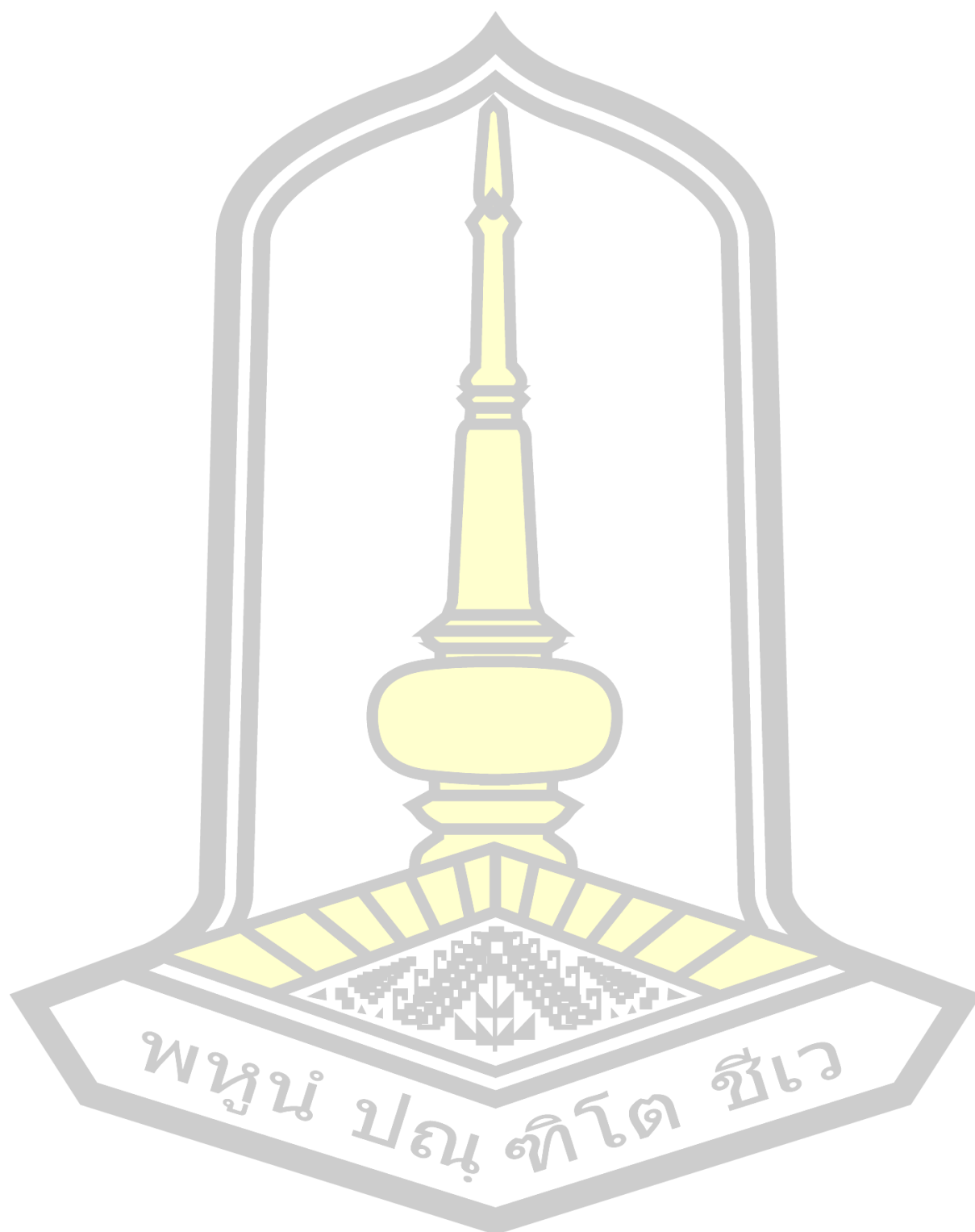
TITLE	THE DEVELOPMENT OF INFORMATION LITERACY SKILL IN NURSING INFORMATICS COURSE		
AUTHOR	Siripong Krobudom		
ADVISORS	Assistant Professor Gamgarn Sompasertsri , Ph.D.		
DEGREE	Master of Arts	MAJOR	Information Science
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2017

ABSTRACT

This research aims to study information literacy of students from the Faculty of Nursing, Maharakham University and to develop information literacy skills of students in the Faculty of Nursing. The sample group were 82 undergraduate students of the Faculty of Nursing, Maharakham University who enrolled in nursing informatics course in the first semester of 2017. The instruments used in the research were 1) questionnaires on the information literacy of students of the Faculty of Nursing 2) information literacy development activities, and 3) the test on information literacy of students in the Faculty of Nursing.

The results of the study showed that the first information source used by nursing students was Internet via a smartphone. Most of the nursing students joined the online database searching activity which was the information literacy activities organized by Academic Resource Center. The overall of information literacy and information literacy standards among nursing students were high level, but five indicators of information literacy standards were moderate level. Furthermore, there are four main activities that help develop information literacy skills of nursing students. After the implementation of the activities for developing information literacy skills, the results showed that nursing students had higher information literacy skills with the significance level of .01

Keyword : Information Literacy, Information Literacy Development, Nursing Student

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ซึ่งได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ สนับสนุนให้กำลังใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ วรกุล ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา เวชโอสถศักดิ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทัย นิมน้อย กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยประทับใจในความกรุณาของอาจารย์ในภาควิชาสาขาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดี และมีคุณค่าอย่างยิ่งให้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษาและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุรชาติ สิทธิจักร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล อาจารย์กนกจันทร์ เข้มนการ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชุน เทียมทินกฤต อาจารย์ประจำภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาสารสนเทศ ที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือจนสามารถนำไปเก็บข้อมูลการวิจัยได้สำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รัก ที่อยู่เคียงข้างให้กำลังใจ และสนับสนุนมาโดยตลอด คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด และให้อนาคตที่ดีแก่ลูก ตลอดจนบูรพาจารย์ที่มีส่วนสร้างเสริมสติปัญญาเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในชีวิต และหน้าที่การงานแก่ผู้วิจัย

พูนุ ปณ ทิโต ชีเว

สิริพงษ์ ครอบอุดม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ.....	7
2.2 การรู้สารสนเทศ.....	16
2.3 สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์.....	35
2.4 การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ.....	45
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	67
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
5.1 สรุปผลการวิจัย	84
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	87
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก หนังสือรับรองการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	98
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	100
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	137
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	143
ประวัติผู้เขียน	149

พูน ปณ ทิโต ชีเว

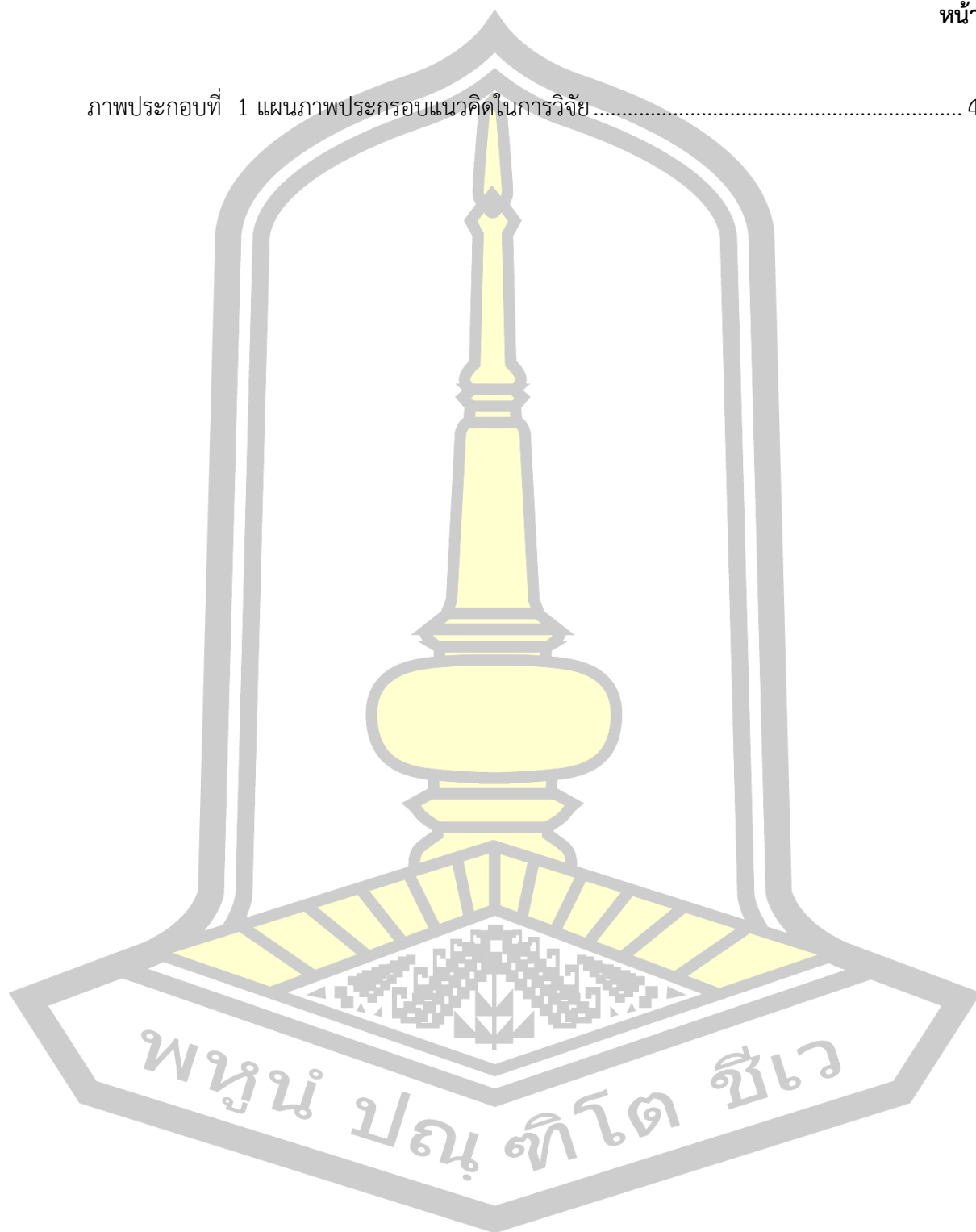
สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 เปรียบเทียบมาตรฐานการรู้สารสนเทศ.....	28
ตาราง 2 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	41
ตาราง 3 แผนการสอน.....	43
ตาราง 4 การออกแบบกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ.....	63
ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	72
ตาราง 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์.....	73
ตาราง 7 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์.....	77
ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์.....	82

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่ 1 แผนภาพประกอบแนวคิดในการวิจัย..... 4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมได้เข้าสู่ยุคสารสนเทศ เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้จำนวนสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและการแพร่กระจายของข้อมูลอย่างรวดเร็ว การรู้สารสนเทศจึงเป็นทักษะที่สำคัญ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเลือกใช้สารสนเทศ ประกอบการเรียน และดึงเอาสารสนเทศที่ถูกต้องมาใช้ (อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์, 2555) ซึ่งทักษะการรู้สารสนเทศ หมายถึง ความเข้าใจและความสามารถของบุคคลในการวิเคราะห์ว่า เมื่อใดต้องการสารสนเทศ มีความสามารถในการกำหนดแหล่งสารสนเทศ ค้นหาสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหา (Council of Australian University Librarians, 2001) ทักษะการรู้สารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการศึกษาของบุคคลทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา (Association of College & Research Libraries, 2000) อีกทั้งยังเป็นทักษะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยที่ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง และต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์ และคณะ, 2559)

การศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นิสิตจำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สภาการพยาบาล, 2556) ที่ผ่านมามีงานวิจัยที่ศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นิสิตพยาบาลยังขาดทักษะการรู้สารสนเทศในส่วนของ การคิด วิเคราะห์ การกำหนดหัวเรื่อง และการกำหนดแหล่งสารสนเทศ ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ เพื่อเป็นการพัฒนานิสิตให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (สุดาวดี ศรีสุดตา, 2549) ศาสตร์และองค์ความรู้ทางด้านการพยาบาลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านความก้าวหน้าของวิทยาการการรักษา และเทคโนโลยีทางการแพทย์ ส่งผลต่อสารสนเทศทางการพยาบาลที่เพิ่มเป็นสองเท่าทุกๆ 5 ปี (Weaver, 1993) โดยสารสนเทศทางการพยาบาลนั้นมีความสำคัญคือ ช่วยให้พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ ซึ่งสารสนเทศทางการพยาบาลนั้นได้ผ่านการวิเคราะห์ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบแล้ว อีกทั้งสารสนเทศทางการพยาบาลยังช่วยในการพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย ทำให้สามารถดูแล

รักษาได้แม่นยำยิ่งขึ้น (บรรจง พลไชย, 2554) ดังนั้นนิสิตพยาบาลจึงจำเป็นต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และช่วยให้นิสิตพยาบาลรู้จักสารสนเทศทางการพยาบาล (Hanewald, 2012) เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (สมาน ลอยฟ้า, 2544)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ตระหนักถึงการพัฒนาทักษะเพื่อให้นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นให้นิสิตมีความใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการเปิดสอนรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล เพื่อฝึกให้นิสิตใช้สารสนเทศทางการพยาบาล สำหรับการปฏิบัติการ การศึกษา การวิจัย และการบริหารทางการพยาบาล สามารถค้นหาข้อมูลสารสนเทศ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านการศึกษาทางการพยาบาลได้ โดยรายวิชานี้จะช่วยให้นิสิตมีทักษะในการสืบค้น แต่ยังไม่ครอบคลุมทักษะการรู้สารสนเทศทุกด้าน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในด้านอื่นๆ ให้ครอบคลุมเพื่อส่งเสริมให้นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศนั้นนอกจากอาจารย์ผู้สอนแล้ว บรรณารักษ์ยังมีส่วนในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ผู้เรียนด้วย (เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2554) ซึ่งในอดีต บรรณารักษ์เป็นเพียงผู้ให้บริการชี้แหล่ง หรือแนะนำแหล่งสารสนเทศ และทรัพยากรสารสนเทศแก่ผู้ใช้นั้น แต่ในปัจจุบันบรรณารักษ์ต้องทำงานเชิงรุก ร่วมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่ผู้เรียน (สัจจารีย์ ศิริชัย, 2552)

จากข้อมูลดังกล่าว และในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบรรณารักษ์ซึ่งปฏิบัติงานในห้องศึกษาดด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล โดยนำมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของ UCLA (University of California Library Association, 2001) มาเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 1.2.2 เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล
- 1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล มีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากนิสิตชั้นปีที่ 2 เนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 2 จะเริ่มเข้าสู่วิชาการฝึกปฏิบัติจำเป็นต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสำหรับชั้นฝึกปฏิบัติงานในสถานที่จริง ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

1.4.1.1 ประชากร คือ นิสิตระดับปริญญาตรีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 101 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 82 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 0.05 (Yamane, 1973) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถหรือทักษะของบุคคล ที่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเมื่อใดตนเองต้องการสารสนเทศ มีความสามารถในการกำหนดแหล่ง ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ การประเมินและใช้สารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1.5.1.1 ด้านการกำหนดความต้องการสารสนเทศของตนเอง

1.5.1.2 ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ

1.5.1.3 ด้านการค้นคืนสารสนเทศ

1.5.1.4 ด้านการประเมินสารสนเทศ

1.5.1.5 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำสารสนเทศไปใช้

1.5.2 สภาพการรู้สารสนเทศ หมายถึง ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลและ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล ซึ่งประกอบไปด้วย 1) แหล่งสารสนเทศ 2) กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ 3) ลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศ 4) ด้านช่องทางการสืบค้นสารสนเทศ

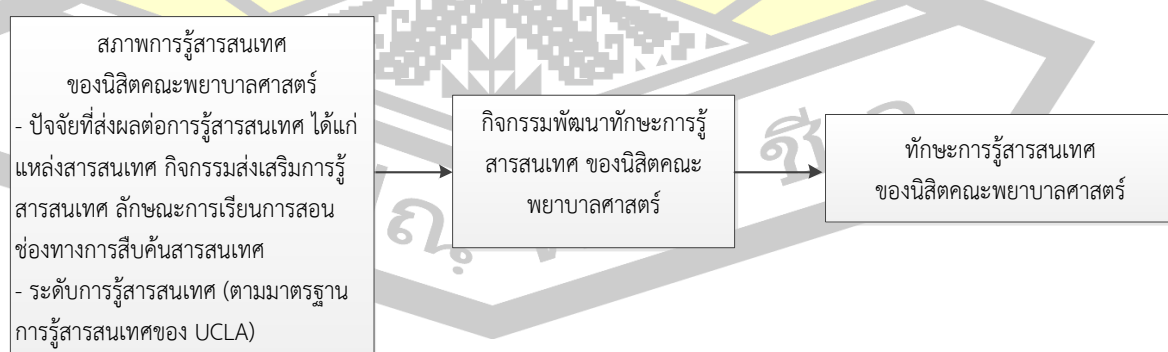
1.5.3 การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ หมายถึง การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล โดยเริ่มศึกษาจากสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ซึ่งสภาพการรู้สารสนเทศแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศ 2) ระดับการรู้สารสนเทศ และนำมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของ UCLA มาเป็นกรอบในการศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศ นำข้อมูลเหล่านี้มาสร้างกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ แล้วจึงนำกิจกรรมที่ได้ไปใช้พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบที่ 1 แผนภาพประกอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้และเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งนำเสนอในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ
  - 2.1.1 ความหมายของสารสนเทศ
  - 2.1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ
  - 2.1.3 ทรัพยากรสารสนเทศ
  - 2.1.4 แหล่งสารสนเทศ
- 2.2 การรู้สารสนเทศ
  - 2.2.1 ความหมายของการรู้สารสนเทศ
  - 2.2.2 ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ
  - 2.2.3 มาตรฐานการรู้สารสนเทศ
  - 2.2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศ
  - 2.2.5 สารสนเทศทางการพยาบาล
- 2.3 สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
  - 2.3.1 แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์
  - 2.3.2 การจัดการเรียนการสอน
- 2.4 การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ
  - 2.4.1 การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยห้องสมุด
  - 2.4.2 การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยการจัดการเรียนการสอน
  - 2.4.3 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

2.1.1 ความหมายของสารสนเทศ

คำว่าสารสนเทศ (Information) มีนักวิชาการหลายท่านได้นิยามความหมายไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับสารสนเทศโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สารสนเทศหมายถึง ข้อมูล ข้อเท็จจริง เหตุการณ์ ที่ผ่านการประมวลผลมีการถ่ายทอดและบันทึก ไว้ในรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับสารได้ทราบ และใช้ในการตัดสินใจ (ดวงใจ วงษ์เศษ, 2554; นันทยา พุฒแก้ว, 2558; จงกล พุทธิชัยกุล, 2559)

จากความหมายของสารสนเทศในทัศนะต่างๆ สามารถสรุปได้ว่า สารสนเทศหมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผ่านการประมวลผลแล้ว มีการจัดเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงาน

2.1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

สารสนเทศมีความสำคัญต่อสถาบันการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องจัดหาสารสนเทศไว้คอยให้บริการแก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และเพื่อการค้นคว้าวิจัย สถาบันการศึกษาทุกแห่งจึงจำเป็นต้องสร้างสถานที่จัดเก็บรวบรวมสารสนเทศที่เรียกว่า ห้องสมุด (Library) หรือศูนย์สารสนเทศ (Information Center) ขึ้นเพื่อรวบรวมสารสนเทศต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลายไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ (ชุตินา สัจจนันท์, 2544)

สารสนเทศมีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะสารสนเทศสามารถช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนิสิตนักศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยสามารถแบ่งความสำคัญได้เป็น 2 ด้านคือ (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2552)

1) ด้านการเรียนการสอน ผู้สอนใช้สารสนเทศในการเตรียมการสอนและยังสามารถบอกได้ว่าข้อมูลที่นำมาสอนนั้นได้มาจากแหล่งใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ด้วยตนเองจากแหล่งสารสนเทศที่มีในมหาวิทยาลัย

2) ด้านการวิจัย ผู้วิจัยสามารถใช้สารสนเทศมาช่วยสนับสนุนในงานวิจัยแต่ละขั้นตอนประสบผลสำเร็จ ตั้งแต่การแสวงหาความรู้พื้นฐานในเรื่องที่ต้องการทำวิจัย และออกแบบการวิจัย ตลอดจนการสรุปผล สามารถนำสารสนเทศต่างๆ มาอ้างอิงเพื่อความน่าเชื่อถือ และยังสามารถสืบค้นไปยังแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงได้อีกด้วย

ความสำคัญของสารสนเทศสามารถสรุปได้ 2 ประการดังนี้ (ดวงใจ วงษ์เศษ, 2554)

1) ความสำคัญของสารสนเทศต่อบุคคลและต่อองค์การ สารสนเทศมีความเกี่ยวข้องกับทุกๆ เรื่องในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การประกอบอาชีพ การดำรงชีพ

2) ความสำคัญของสารสนเทศต่อสังคม สารสนเทศมีความสำคัญต่อสังคม 2 ประการ คือ ในด้านการปกครอง และการพัฒนา สังคมจะปกครองอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสังคมประชาธิปไตย ประชาชนในสังคมมีคุณภาพ ถ้าประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงสารสนเทศ ที่ต้องการได้ สารสนเทศจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจของประชาชนอันเป็นพื้นฐานของสังคม

สารสนเทศเป็นสินทรัพย์สำคัญที่จำเป็นต่อการพัฒนาและทำกิจกรรมต่างๆ ในสังคม การเปลี่ยนแปลงทุกด้านที่เกิดขึ้นในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง ธุรกิจ อุตสาหกรรมหรือเทคโนโลยี ล้วนมีสารสนเทศเป็นองค์ประกอบพื้นฐานทั้งสิ้น และยิ่งไปกว่านั้นความสามารถในการได้รับ และนำสารสนเทศที่มีคุณภาพในปริมาณที่พอเพียงมาใช้ในการทำ กิจกรรมยังเป็น ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงด้วย (พิมพ์นิ ดำรงค์, 2555)

สารสนเทศเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า สามารถสรุปความสำคัญได้ ดังนี้ (นันทยา พุฒแก้ว, 2558)

1) สนับสนุนการวางแผนและนโยบายการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบันมากที่สุด

2) ช่วยในการแก้ไขปัญหาทางเทคนิค ตลอดจนพัฒนาปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3) ช่วยให้ติดตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกได้อย่างทันที่

4) สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการผลิต การคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การขยายธุรกิจหรือแนวโน้มของเทคโนโลยีใหม่ ๆ

5) เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีความเจริญก้าวหน้าโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา เพื่อให้สามารถแข่งขันทางการค้ากับนานาประเทศ

6) พัฒนาศักยภาพของคนในสังคม มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจรูปแบบใหม่

สารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อ ผู้คนและสังคมโดยเฉพาะสารสนเทศที่มีเนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เชื่อถือได้ ทันเหตุการณ์ และสามารถตรวจสอบแหล่งข้อมูลได้โดยสังคมที่ใช้สารสนเทศเป็นฐานในเศรษฐกิจ มีการนำสารสนเทศไปใช้ ดังนี้ (จงกล พุทธิชัยกุล, 2559)

1) การตัดสินใจ ถ้าดูจากวรรณกรรมที่เขียนเกี่ยวกับสารสนเทศและเผยแพร่ขณะนี้พบว่า ส่วนใหญ่กล่าวถึง ความสำคัญของสารสนเทศต่อการตัดสินใจ แต่มีข้อโต้แย้งว่าโดยตัวเองแล้วสารสนเทศไม่ใช่ทรัพย์สินที่มีค่า แต่จะมีค่าต่อเมื่อมีการใช้ เช่น ช่วยลดความเสี่ยงในการตัดสินใจ หรือช่วยชี้แนวทางในการแก้ปัญหา แม้ว่าในบางครั้งการตัดสินใจจะเกิดก่อนและใช้สารสนเทศเป็นเครื่องยืนยัน แทนที่จะใช้สารสนเทศช่วยการตัดสินใจก็ตาม ดังนั้นคุณค่าของสารสนเทศจึงเกิดการใช้มิใช่เกิดจากตัวเอง

2) การจัดการ สารสนเทศมีความสำคัญต่อการจัดการ การดำเนินงานอย่างยั่งยืนดังจะเห็นได้จากมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแต่ละวันขององค์กร คุณค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ของสารสนเทศ จะเห็นได้อย่างชัดเจนเมื่อผู้ปฏิบัติมีการใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงาน การจัดการย่อมมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมาสู่องค์กร

3) ใช้แทนทรัพยากรทางกายภาพ ในบางกรณีสารสนเทศสามารถใช้ทดแทนทรัพยากรทางกายภาพ เช่น การเดินทาง ในระบบสื่อสารทางไกลที่มีการนำส่งข้อมูลทางการแพทย์ เช่น การผ่าตัดจะช่วยให้แพทย์ติดตามเหตุการณ์ ความก้าวหน้าได้โดยไม่ต้องเดินทางไปยังแหล่งนั้น

4) ติดตามสภาพโดยรวม สารสนเทศเป็นช่องทางเรียนรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นในโลกนี้ช่วยการจัดการ ทั้งการปฏิบัติงานและการตัดสินใจให้ติดตามความคืบหน้าที่เกิดภายนอก

5) โน้มน้าวและชักจูง สารสนเทศเป็นช่องทางโน้มน้าวและชักจูงใจบทบาทปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน ในการโฆษณาทางการตลาด ช่วยให้ผู้บริโภครับรู้รายละเอียดผลผลิตรู้จักผู้ขาย

6) การศึกษาสารสนเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญของการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งผ่านสื่อต่าง ๆ หรือโดยปฏิสัมพันธ์โต้ตอบผู้สอน ซึ่งก่อให้เกิดทั้งต่อตัวบุคคลที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือหาเลี้ยงชีพต่อไป และต่อสังคมที่จะผลิตผลผู้มีการศึกษาเพิ่มขึ้น

7) วัฒนธรรมและนันทนาการ สารสนเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมและนันทนาการ บทบาทเชิงเศรษฐกิจปรากฏชัดเมื่อมีการซื้อผลผลิตและบริการสารสนเทศ (เช่น โทรศัพท์ เทป วีดีทัศน์) ทำให้อุตสาหกรรมสารสนเทศเติบโต และมีผลต่อเศรษฐกิจ

8) ผลผลิตและบริการ สารสนเทศเป็นผลผลิตที่สามารถบรรจุหีบห่อจำหน่ายซื้อขายกันได้ สารสนเทศยังเป็นบริการที่ผู้ซื้อจะได้สารสนเทศที่ปรับแต่งให้เหมาะสมกับความต้องการพร้อมใช้งาน ในการจัดกลุ่มบริการธุรกิจ จะมีบริการธุรกิจหลายประเภทซึ่งในกลุ่มนี้ได้แก่ บริการให้คำปรึกษาและบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ทำรายได้หลักทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต

9) ทรัพยากรสำคัญที่ต้องลงทุน สารสนเทศเป็นทรัพยากรที่ต้องลงทุนจึงจะได้ผลผลิตและบริการ ตัวอย่างเช่น ในธุรกิจการขายผลผลิตและบริการสารสนเทศ จะต้องลงทุนจัดทำฐานข้อมูล ซึ่งเป็นการลงทุนที่สำคัญกว่าการจัดซื้ออุปกรณ์ และการสร้างอาคารเพราะเป็นการลงทุน

สร้างฐานของการผลิต ในทำนองเดียวกันบริษัทต่าง ๆ ที่มีระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ไฟล์ข้อมูล ถือว่าเป็นทรัพยากรที่ต้องลงทุนเพื่อเป็นฐานของการจัดการ และการดำเนินงานเช่นกัน

ดังนั้นบทบาทสารสนเทศจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศการพัฒนา วิทยาการอุตสาหกรรมพาณิชย์ การศึกษา การเมืองการปกครอง และวัฒนธรรม

จากความสำคัญของสารสนเทศ สามารถสรุปได้ว่า สารสนเทศเป็นสิ่งที่สำคัญช่วย ขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองให้ก้าวหน้า สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันใน ระดับประเทศ อีกทั้งยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

2.1.3 ทรัพยากรสารสนเทศ

2.1.3.1 ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สารสนเทศทุกรูปแบบที่แหล่งสารสนเทศ หรือ ห้องสมุดได้คัดเลือก จัดหา วิเคราะห์ และจัดเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ ระเบียบเพื่อให้ผู้ใช้ค้นหา สารสนเทศที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวความรู้ทั่วไป หรือความรู้เฉพาะสาขาวิชาตลอดจนข่าวสาร ข้อมูล และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งบันทึกไว้บนแผ่นกระดาษ แผ่นฟิล์ม แถบบันทึกเสียง สื่อโสตทัศน ตลอดจนบันทึกไว้ในรูปแบบดิจิทัลบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (อังคณา แวซอเหาะ, 2553)

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง วัสดุรูปแบบต่างๆที่มีการบันทึกไว้โดยใช้ภาษา สัญลักษณ์ ภาพ และเสียง ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบ แผ่นกระดาษ แผ่นฟิล์ม แถบบันทึกเสียง สื่อโสตทัศน หรือถูกบันทึกไว้ในรูปแบบดิจิทัลบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ศุภนิจ ศรีรักษ์, 2555)

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง วัสดุที่บันทึกข้อมูลข่าวสาร ชุดความรู้ทั่วไป หรือ ความรู้เฉพาะสาขาวิชาตลอดจน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งบันทึกไว้บนแผ่นกระดาษ แผ่นฟิล์ม แถบบันทึกเสียง สื่อโสตทัศน ตลอดจนบันทึกไว้ในรูปแบบดิจิทัลบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งวัสดุเหล่านี้ถูก เรียกในเชิงวิชาการว่า “ทรัพยากรสารสนเทศ” (อริศรา สิงห์ปิ่น และณรงค์ ชัยปัญญา, 2558)

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สารสนเทศประเภทต่างๆ ที่มีการบันทึกไว้ในสื่อ หลายรูปแบบ โดยนำเสนอด้วยตัวอักษร ภาพ สัญลักษณ์ เสียง และภาพเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นการบันทึก ข้อมูล ความรู้ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการคัดสรร กลั่นกรอง วิเคราะห์ ก่อนนำออก เผยแพร่ (นันทยา พุฒแก้ว, 2558)

ทรัพยากรสารสนเทศ สิ่งที่บันทึกความรู้เรื่องราว ข้อมูล ข่าวสาร อาจอยู่ในรูปแบบ วัสดุตีพิมพ์ หรือวัสดุไม่ตีพิมพ์ คำที่ใช้ในความหมายเดียวกัน ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ หรือ ทรัพยากรสารนิเทศ (จงกล พุทธิชัยกุล, 2559)

จากความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ สามารถสรุปได้ว่า ทรัพยากรสารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่ถูกบันทึกไว้บนสื่อหลากหลายชนิด มีทั้งวัสดุตีพิมพ์ และไม่ตีพิมพ์ ซึ่งให้บริการยังแหล่งสารสนเทศ และห้องสมุดต่างๆ

2.1.3.2 ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศ

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) แบ่งความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความสำคัญต่อบุคคล ความสำคัญต่อสังคม และความสำคัญต่อสถาบันบริการสารสนเทศ มีรายละเอียดดังนี้ (นงนารถ ชัยรัตน์, 2542)

1. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อบุคคล การรู้จักใช้สารสนเทศที่ถูกต้องจะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ไม่รู้ ทำให้เกิดความคิดและมีความเจริญงอกงามทางปัญญา สามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ด้วยดี สามารถใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเป็นเหตุเป็นผล

2. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อสังคม สังคมปัจจุบันเป็นสังคมของสารสนเทศ (Information Society) คือ เป็นสังคมที่เจริญก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ วิทยาการ เทคโนโลยี และอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีการถ่ายทอด และเก็บรักษา องค์ความรู้สารสนเทศโดยการบันทึกไว้ เพื่อให้ความรู้ได้มีการถ่ายทอดไปถึงอนุชนรุ่นหลัง ทำให้เกิดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเสริมสร้างความเข้าใจกันทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยมีทรัพยากรสารสนเทศเป็นสื่อการเรียนรู้ในเรื่องเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ถูกต้อง สามารถดำเนินธุรกิจและพัฒนาสังคมได้ด้วย การรู้จักใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อสถาบันบริการสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศ เพราะภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศ คือ การสะสม จัดเก็บ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ สถาบันบริการสารสนเทศมีหลายลักษณะและมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปเช่น ห้องสมุด สำนักวิทยบริการ ศูนย์สารสนเทศ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น

ทรัพยากรสารสนเทศเกิดจากการใช้สติปัญญา ในการวิเคราะห์ ศึกษา วินิจฉัยเรื่องราวต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจและเกิดเป็นความรู้และบันทึกความรู้ไว้ในสื่อต่างๆ ที่มีวิวัฒนาการไปตามความรู้ของมนุษย์ และความสำคัญแบ่งได้เป็น 2 ด้านดังนี้ (สีปาน ทรัพย์ทอง, 2546)

1. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อบุคคล ให้ความรู้ และสติปัญญาเป็นสื่อในการเผยแพร่ และถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ จินตนาการของคนกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง จะพบว่ามีทรัพยากรสารสนเทศจำนวนมากที่ให้ความรู้ความคิด ในแขนงวิชาต่าง ๆ

บุคคลจึงสามารถพัฒนาตนเอง เสริมสร้างประสบการณ์ มีทรัพยากรสารสนเทศจำนวนมากที่บ้านที่ก ความหลากหลายของชีวิต ตลอดจนพฤติกรรมของคนในสถานการณ์ต่าง ๆ อาจเป็นประสบการณ์ของ ผู้อื่น ทำให้บุคคลเข้าใจชีวิตมนุษย์มากยิ่งขึ้น และเสริมสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ มนุษย์มีความสุขมากยิ่งขึ้น ซึ่งความสุขนั้นถูกกระตุ้นด้วยทรัพยากรสารสนเทศ เช่น หนังสือ นิยาย ภาพยนตร์ ดนตรี เป็นต้น

2. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อสังคม ทรัพยากรสารสนเทศ เป็ฯ เครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ และสร้างความเข้าใจในสังคม ในเรื่องของการส่งต่อความรู้ แร่ชี้แนะ โน้มน้าวสังคม และสร้างความเข้าใจความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคมได้อย่างกว้างขวาง เช่น การ ถ่ายทอดค่านิยม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าทรัพยากรสารสนเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาสังคม การสร้างสังคมเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ องค์ประกอบหนึ่งที่ สำคัญ คือ บุคคลที่มีภูมิปัญญา อันเกิดจากการศึกษาหาความรู้ทั้งในระบบและนอกระบบเป็นจำนวนมาก ย่อมนำพาให้สังคมก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ วิทยาการเทคโนโลยีเสริมสร้างระบบการศึกษา จากความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อบุคคล การใช้สารสนเทศที่ถูกต้อง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ไม่รู้ ทำให้เกิดความคิด และสติปัญญา สามารถนำความรู้มาใช้ ประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้

2. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อสังคม ทรัพยากรสารสนเทศจะเป็น เครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ และสร้างความเข้าใจในสังคมสำหรับการส่งต่อความรู้ ได้อย่าง กว้างขวาง เช่น การถ่ายทอดค่านิยม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น

3. ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศต่อสถาบันบริการสารสนเทศ ทรัพยากร สารสนเทศถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศ เพราะภารกิจหลักที่สำคัญของ สถาบันบริการสารสนเทศ คือ การสะสม จัดเก็บ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ แก่ผู้ใช้บริการ

2.1.3.3 ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

ปัจจุบันได้มีการแบ่งทรัพยากรสารสนเทศ ออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่ 1) วัสดุตีพิมพ์ (Print Materials) 2) ไม่ตีพิมพ์หรือสื่อโสตทัศน์ (Non print Materials) และ 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Materials) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552; น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2547)

1. สื่อสิ่งพิมพ์ (Print materials) หมายถึง สารสนเทศที่มีการบันทึกข้อมูล ข่าวสารความรู้ต่างๆ บนแผ่นกระดาษ และสื่อความหมายด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ต่างๆ

1) หนังสือทางวิชาการหรือตำรา (Text Book) คือ สิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ ด้วยการประมวลเรียบเรียงเป็นตำราหรือเอกสาร เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ความรู้ในวิชาการต่างๆ

2) รายงานการวิจัย (Research Report) คือ รายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมายชัดเจนและนำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แล้วจัดพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์

3) วิทยานิพนธ์ (Thesis / Dissertation) คือ รายงานผลการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งผู้จัดทำเป็นนิสิต นักศึกษาโดยเรียบเรียงขึ้นเพื่อเสนอต่อสถาบันการศึกษาอันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก มีเนื้อหาหลากหลายสาขาวิชาตามหลักสูตรที่เปิดสอน

4) หนังสืออ้างอิง (Reference books) คือ หนังสือที่รวบรวมความรู้เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงที่เป็นพื้นฐานสำคัญของแต่ละสาขาวิชา ไว้เฉพาะและมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ เช่น พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี เป็นต้น

5) วารสาร (Periodical) คือ สิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ตามกำหนด เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน วารสารที่นำเสนอเนื้อหาทางวิชาการ เรียกว่า วารสารวิชาการ (Journal) เช่น สังคมศาสตร์ปริทัศน์ เป็นต้น ส่วนวารสารที่นำเสนอสาระความรู้เพื่อการบันเทิง และเกร็ดความรู้ทั่วไป เรียกว่า วารสารบันเทิงหรือนิตยสาร (Magazine) เช่น มติชนรายสัปดาห์ สกุลไทย หญิงไทย เป็นต้น

6) กฤตภาค (Clippings) คือ ข่าว บทความ หรือภาพที่คัดเลือกเรื่อง หรือภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า จากหนังสือพิมพ์และวารสารฉบับล่วงหน้า แล้วนำมาติดบนกระดาษขนาด A 4 เช่น ข่าวสำคัญ บทความทางวิชาการ รูปภาพ เรื่องราวที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์สิ่งค้นพบและนวัตกรรมใหม่ๆ

7) หนังสือพิมพ์ (Newspaper) คือ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอและติดต่อกันไปตามลำดับเช่น ออกรายวัน ราย 2 วัน หรือรายสัปดาห์มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข่าวลงเหตุการณ์เรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ล่าสุด เช่น หนังสือพิมพ์ข่าวสดบางกอกโพสต์ไทยรัฐ

8) จุลสาร (Pamphlets) คือ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้เฉพาะเรื่อง โดยทั่วไปแล้ว มีจำนวนหน้าไม่เกิน 60 หน้าบางครั้งเรียกว่าอนุสาร (Brochure) นำเสนอสาระความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจบภายในเล่ม ส่วนมากเป็นเรื่องราวที่ทันสมัยอยู่ในความสนใจของบุคคลทั่วไป

หรืออาจเป็นความรู้ในรูปของบทความทางวิชาการที่มีประโยชน์ซึ่งหน่วยงานราชการ องค์กร
สมาคมวิชาชีพ ต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

2. ไม่ตีพิมพ์หรือสื่อโสตทัศน (Non print materials) หมายถึง สารสนเทศที่
บันทึกข้อมูลโดยการใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ชนิดต่างๆช่วยแสดงข้อมูลที่บันทึกไว้ในสื่ออื่นๆ เช่น วีดิ
ทัศน์ และซีดี/วีซีดี/ดีวีดีในการบันทึกความรู้ ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งถ่ายทอดด้วยภาพและเสียง
ต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ช่วยในการใช้ข้อมูลที่บันทึกไว้ในสื่อเครื่องเล่น วีดิทัศน์และซีดี/วีซีดี/ดีวีดี

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic materials) หมายถึง สื่อที่บันทึกข้อมูลใน
ลักษณะแบบสื่อผสมซึ่งบันทึกได้ทั้งข้อความ ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหวนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบ
ดิจิทัล โดยอาศัยวัสดุและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการนำเสนอ ข้อมูลอยู่ในรูปแฟ้มข้อมูล (file)
หรือฐานข้อมูล (Database) มี 2 ลักษณะ คือ ฐานข้อมูลบรรณานุกรม ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรมของ
หนังสือ บทความวารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ และฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มรูปแบบให้ข้อมูลประเภทตัวเลข สถิติ
ดังนี้

1) ฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Database) หมายถึงฐานข้อมูลที่ให้บริการ
ผ่านทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และให้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต ผู้จัดการฐานข้อมูลหรือ
สำนักพิมพ์สามารถปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย และผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา
ฐานข้อมูลออนไลน์ แบ่งตามเนื้อหาสารสนเทศที่ให้บริการแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1. ฐานข้อมูล
บรรณานุกรม (Bibliographic Databases) หมายถึง ฐานข้อมูลที่ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรม เช่น ชื่อ
ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง อาจมีสาระสังเขปเพื่อแนะนำผู้ค้นคว้าให้ไปอ่านรายละเอียดจากต้นฉบับ
เช่น ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด (Web OPAC) 2. ฐานข้อมูลเนื้อหาฉบับเต็ม
(Full - Text Databases) หมายถึงฐานข้อมูลที่ให้สารสนเทศครบถ้วน เช่นเดียวกับต้นฉบับ

2) ฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด เป็นฐานข้อมูลที่ห้องสมุดแต่ละแห่งสร้างขึ้น
ในรูปแบบบรรณานุกรมรายการวัสดุสารสนเทศที่มีในห้องสมุดนั้นๆ หรือเป็นดรชเนียบบทความจาก
วารสาร หนังสือพิมพ์ที่ห้องสมุดบอกรับ ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
แต่ละแห่งจัดทำข้อมูลโดยอาศัยซอฟต์แวร์โปรแกรมต่างๆ โดยจัดซื้อซอฟต์แวร์ ที่มีจำหน่าย
หรือห้องสมุดบางแห่งอาจพัฒนาซอฟต์แวร์ขึ้นใช้เอง

2.1.4 แหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่ผลิต หรือแหล่งที่เป็นศูนย์รวมทรัพยากรสารสนเทศ
ในรูปลักษณะที่หลากหลาย ไว้ให้บริการแก่ผู้ต้องการสารสนเทศ โดยแบ่งออกเป็น 6 แหล่งคือ 1)
แหล่งสารสนเทศสถาบัน 2) แหล่งสารสนเทศสถานที่ 3) แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน 4) แหล่ง

สารสนเทศเหตุการณ์ 5) แหล่งสารสนเทศบุคคล 6) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต (ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556)

2.1.4.1 แหล่งสารสนเทศสถาบัน หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่มีลักษณะเป็น
หน่วยงาน ผลิต เผยแพร่ ได้แก่สถาบัน องค์กรต่างๆ ซึ่งอาจเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน
สมาคม ซึ่งหน่วยงานต่างๆ รวบรวมและบริการ อยู่ในรูปแบบของห้องสมุด หอสมุด หอจดหมายเหตุ
ศูนย์สารสนเทศ เป็นต้น โดยจุดเด่นของแหล่งสารสนเทศสถาบัน คือ มีความน่าเชื่อถือ และมีการ
จัดเก็บอย่างเป็นระบบ

2.2.1.2 แหล่งสารสนเทศสถานที่ หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่จริง หรือ
สถานที่จำลอง ผู้ใช้สามารถใช้ศึกษาหาความรู้จากตัวสถานที่เหล่านั้น เช่น โบราณสถาน ไร่นาสวน
ผสม ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ แหล่งสารสนเทศเหล่านี้ มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอย่างยิ่ง ทั้งยังเป็น
แหล่งที่เข้าถึงได้ไม่ยากนัก ข้อดีของแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ก็คือ สถานที่บางแห่งอยู่ไกล
การเดินทางไปสถานที่แห่งนั้นต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก โดยจุดเด่นของแหล่ง
สารสนเทศสถานที่ คือ ให้ประสบการณ์ตรงและได้สัมผัสบรรยากาศจริง

2.2.1.3 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่มุ่งเผยแพร่
สารสนเทศ ข่าวสาร เหตุการณ์ต่อมวลชนส่วนใหญ่ เน้นที่ความทันสมัย/ทันต่อเหตุการณ์ ใช้การ
ถ่ายทอดสารสนเทศในรูปแบบของการกระจายเสียง ภาพ และตัวอักษร โดยผ่าน สื่อประเภทต่างๆ ได้แก่
สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ โดยจุดเด่นของแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนโดยจุดเด่นของ
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือ เผยแพร่เหตุการณ์ สถานการณ์ ข่าวสาร ทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่
เกิดขึ้น

2.2.1.4 แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์ หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่เกิดจากการจัด
กิจกรรมต่างๆ เช่น การประชุมการสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ นิทรรศการหรืองานแสดงต่างๆ รวมทั้ง
เหตุการณ์สำคัญๆ ในประวัติศาสตร์ โดยจุดเด่นของแหล่งสารสนเทศเหตุการณ์ คือ มีการแลกเปลี่ยน
องค์ความรู้ จัดแสดงวิธีการ ผลงาน บอกเล่าเรื่องราวต่างๆ

2.2.1.5 แหล่งสารสนเทศบุคคล หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เป็น
ผู้รู้สารสนเทศ โดยเกิดจากการประมวลความคิด ความรู้ และประสบการณ์ ซึ่งวิธีการเข้าถึงแหล่ง
สารสนเทศบุคคลนั้น ต้องใช้วิธีสอบถาม ขอความรู้ คำแนะนำ เพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการ
โดยจุดเด่นของแหล่งสารสนเทศบุคคล คือ ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยตรงจากผู้มีความรู้ใน
สาขานั้นๆ หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามได้โดยวิธีการสัมภาษณ์

2.2.1.6 แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่รวบรวม สื่อสาร
และให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดทำโดยบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ เพื่อเป็นแหล่ง

เรียนรู้ และสืบค้นข้อมูล โดยจุดเด่นของแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต คือ เข้าถึงได้ทุกที่ที่มีอินเทอร์เน็ต มีสารสนเทศที่หลากหลาย

2.2 การรู้สารสนเทศ

ความเป็นมาของการรู้สารสนเทศหรือ Information Literacy ได้ปรากฏขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1974 โดยซูร์คาวสกี (Zurkowski, 1974) นายกุตสาหกรรมสารสนเทศสหรัฐอเมริกาเป็นคนแรกเริ่มที่กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีทักษะการรู้สารสนเทศ และต่อมาในปี ค.ศ. 1976 ได้มีผู้นำเรื่อง การรู้สารสนเทศเข้าไปนำเสนอในที่ประชุมด้านห้องสมุด ณ Texas A&M University ประเทศสหรัฐอเมริกา หลังจากมีการนำเสนอ หลายฝ่ายได้ให้ความสำคัญกับการรู้สารสนเทศ โดยจะเห็นได้จากหลายประเทศ ได้นำแนวคิดนี้ไปปรับประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะให้ประชากรในประเทศ มีความรู้ความสามารถในการแข่งขันกับผู้อื่นในยุคสารสนเทศปัจจุบัน โดยในประเทศไทยแนวความคิดเรื่องการรู้สารสนเทศได้เริ่มเผยแพร่ในปี 2543 มีการนำเสนอการรู้สารสนเทศในงานประชุมระดับนานาชาติเพื่อเผยแพร่ จัดโดยสำนักงานเพื่อการศึกษาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (UNESCO) (แววตา เตชทวิวรรณ, 2550) จากความเป็นมาผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.2.1 ความหมายของการรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศมีผู้ที่ให้ความหมายไว้หลายลักษณะ ดังนี้

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association, 1989) ได้ให้ความหมายของการรู้สารสนเทศว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการตระหนักรู้ถึงความจำเป็นต่อสารสนเทศและการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ มีความสามารถในการประเมินสารสนเทศ และนำสารสนเทศไปใช้ในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

สมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและการวิจัยสหรัฐอเมริกา (Association of College & Research Libraries, 2000) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรู้สารสนเทศเป็นกลุ่มทักษะที่เป็นความสามารถของบุคคลในการวิเคราะห์ว่าเมื่อใดต้องการสารสนเทศ มีความสามารถในการกำหนดแหล่งสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สภาห้องสมุดมหาวิทยาลัยออสเตรเลีย (Council of Australian University Librarians, 2001) ได้ให้ความหมายการรู้สารสนเทศว่า เป็นความสามารถในการตระหนักรู้ถึงการแสวงหาสารสนเทศ และเข้าใจโครงสร้างพื้นฐาน ของเทคโนโลยีบุคคลมีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ ความสามารถในการประเมินสารสนเทศที่ได้มา ตรงตามความต้องการ ความสามารถในการประเมินสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากหน่วยงานหลักในต่างประเทศที่ได้มีการให้ความหมาย ของการรู้สารสนเทศไว้แล้วนั้นในประเทศไทย ได้มีนักวิชาการทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ได้ให้ความหมายของการรู้สารสนเทศไว้เช่นกันดังจะเห็นได้ ดังนี้

สัจจاریย์ ศิริชัย (2552) ได้ให้นิยามของการรู้สารสนเทศไว้ว่า การรู้สารสนเทศเป็นความสามารถหรือทักษะของบุคคลในด้านต่อไปนี้ คือ การรู้ถึงความต้องการสารสนเทศ การวิเคราะห์ และรู้แหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม การรู้ถึงวิธีการที่จะเข้าถึงตัวสารสนเทศที่อยู่ในแหล่งสารสนเทศต่างๆ การประเมินคุณภาพของสารสนเทศที่ได้รับ การจัดการสารสนเทศ และการนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งการรู้สารสนเทศยังต้องอาศัยทักษะอื่นๆ อีก เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

ชุตินา สัจจามันท์ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคคลในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ ประเมินสารสนเทศที่ได้ค้นหา มา และใช้สารสนเทศที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนผู้ที่มีทักษะการรู้สารสนเทศนั้น จะต้องมีความรู้ ทักษะในด้านต่อไปนี้ คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์หรือการคิดแบบมีวิจารณญาณ ทักษะการใช้ห้องสมุด เพื่อกำหนดแหล่งสารสนเทศ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อกำหนดคำสำคัญในการค้นสารสนเทศ และ ทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

สุมาลี วาทีหอม (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การรู้สารสนเทศ คือการรู้ถึงข้อมูลข่าวสาร การรู้จักแสวงหาข้อมูลสารสนเทศตลอดจนรู้จักจัดเก็บและค้นคืน โดยอาศัยทักษะความรู้ความสามารถที่ต้องใช้การฝึกฝน โดยอาศัยความรู้ความสามารถด้านการวิเคราะห์ ข้อมูล ข่าวสารสารสนเทศที่ค้นคืนมาได้ว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ทันสมัยเพียงใดสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาให้มีประสิทธิภาพหรือไม่

จากการศึกษาความหมายของการรู้สารสนเทศ สามารถสรุปความหมายของการรู้สารสนเทศได้ว่าการรู้สารสนเทศหมายถึง ความสามารถหรือทักษะของบุคคล ที่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเมื่อใดตนเองต้องการสารสนเทศ มีความสามารถในการกำหนดแหล่ง ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ การประเมินและใช้สารสนเทศ

2.2.2 ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศมีความสำคัญในการดำรงชีวิตของบุคคลในยุคสังคมสารสนเทศ เพราะสารสนเทศมีการขยายตัวเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและมีหลากหลายรูปแบบ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต การจัดเก็บ การจัดระบบ การเผยแพร่และการเข้าถึงสารสนเทศ ดังนั้นบุคคลในยุคสารสนเทศจะต้องรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าบุคคลดังกล่าวจะมีความสามารถในการค้นหา สามารถเข้าถึงสารสนเทศและใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น แต่ทักษะเหล่านั้นยังไม่เพียงพอ ด้วยเหตุนี้การรู้สารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการศึกษาระดับและทุกสภาพการเรียนรู้ และยังเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น (แวนดา เตชาทวีวรรณ, 2550) จากการศึกษาที่สารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนมากมายมหาศาลนั้นสารสนเทศจะเกิดประโยชน์ได้นั้นจะต้องนำมาจัดระบบ ระเบียบ ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้กลายเป็นความรู้และการบูรณาการเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันจึงจะสามารถนำไปช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้อย่างยั่งยืน (รุ่งฟ้า กิติญาณัฐสันต์, 2552) นอกจากนี้ สารสนเทศยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศทุกในหลายๆ ด้าน โดยสารสนเทศช่วยก่อให้เกิดแนวความคิดและแนวทางในการเริ่มต้นงานใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา (ชุตินา สัจจามันท์, 2554) ซึ่งสามารถแยกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

2.2.2.1 ด้านการศึกษา

การรู้สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษาของบุคคลทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นทักษะที่เกี่ยวกับการเข้าถึง การกำหนดแหล่งสารสนเทศ การประเมิน การใช้สารสนเทศ ซึ่งทักษะเหล่านี้มีไว้เพื่อใช้ต่อยอดการศึกษา และพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งในการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น มีเป้าหมายสำคัญคือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นให้นิสัยมีความใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศเป็นพื้นฐานในการพัฒนา (ชุตินา สัจจามันท์, 2554)

2.2.2.2 การดำรงชีวิตในสังคม

การดำเนินชีวิตในสังคมจำเป็นต้องมีการนำเอาการรู้สารสนเทศมาใช้ เพื่อเป็นการหาข้อมูลต่างๆ และใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้ที่มีการรู้สารสนเทศจะรู้ว่าวิธีการใช้สารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานให้

ประสบผลสำเร็จ เพราะผู้ที่มีการรู้สารสนเทศนั้นสามารถวิเคราะห์ประเมินสารสนเทศให้เหมาะสมกับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2554)

2.2.2.3 การประกอบอาชีพ

การรู้สารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการประกอบอาชีพในปัจจุบัน เพราะข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่างๆ มีการพัฒนาตลอดเวลา ไม่ว่าจะสาขาวิชาชีพใดล้วนแต่ต้องอาศัยข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอาชีพพยาบาลนั้นต้องทำงานใกล้ชิดกับผู้ป่วย จะต้องให้การพยาบาลผู้ป่วยทั้งด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ อีกทั้งยังต้องตอบคำถามญาติผู้ป่วย ดังนั้นพยาบาลจะต้องมีความสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันเวลาในการใช้งาน ซึ่งจะช่วยให้พยาบาลสามารถตัดสินใจ วางแผน แก้ปัญหาและนำไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยต่อไป การรู้สารสนเทศจึงเป็นทักษะสำคัญอย่างหนึ่งในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยพัฒนาคุณภาพการพยาบาลให้ดียิ่งขึ้น และเกิดการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้แก่พยาบาล โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่หามาได้บูรณาการกับความรู้เดิม (บรรจง พลไชย, 2554)

2.2.3 มาตรฐานการรู้สารสนเทศ

ในต่างประเทศได้มีการดำเนินการ กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างทักษะให้บุคคลเป็นผู้ที่มีทักษะการรู้สารสนเทศ ดังนี้

2.2.3.1 มาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association)

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (ALA) ได้มีการศึกษาผู้ใช้ พบว่าผู้ใช้มีปัญหาเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศและไม่สามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเพิ่มจำนวนของทรัพยากรสารสนเทศอย่างรวดเร็วทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ตามที่ต้องการ ทางสมาคมสมาคมห้องสมุดอเมริกันจึงได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับประชาชนทั่วไปไว้ 7 ประการ ดังนี้ (American Library Association, 2000; แปลโดย สุดาวดี ศรีสุตตา, 2549)

มาตรฐานที่ 1 สามารถกำหนดความต้องการสารสนเทศได้ การกำหนดความต้องการสารสนเทศนั้นเป็นสิ่งแรกที่ต้องทำ เพื่อเป็นแนวทางในการค้นสารสนเทศที่ต้องการ โดยมีหลักการดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้ที่ต้องการสารสนเทศจะต้องเข้าใจว่าตนเองต้องการ
สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์ใด เพื่อการศึกษา เพื่อประกอบอาชีพ หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สามารถกำหนดกรอบความต้องการสารสนเทศของตนเอง
และตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ต้องการกับความรู้ที่มีอยู่เดิมได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4 สามารถกำหนดได้ว่าความต้องการสารสนเทศนั้นเป็นแบบ
ปลายเปิด หรือเพียงต้องการคำตอบเพื่อพิสูจน์ว่าใช่หรือไม่ใช่

มาตรฐานที่ 2 การใช้กลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศ เมื่อสามารถกำหนด
ความต้องการของตนเองแล้วจะต้องสามารถวางแผนการค้นได้ โดยสามารถกำหนดการค้นเป็น
ประเด็นๆ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 กำหนดความต้องการโดยแยกออกเป็นประเด็นหรือคามาย่อยๆ
โดยแต่ละคำถามมีความสัมพันธ์กัน ตั้งคำถามจากประเด็นเล็กไปสู่ประเด็นใหญ่ ในลักษณะการ
เรียงลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 กำหนดความคิด กำหนดคำสำคัญในการค้น หรือคำอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 กำหนดได้ว่า ตนเองสามารถค้นสารสนเทศที่ต้องการได้จาก
แหล่งใดบ้าง กำหนดลักษณะข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการได้

มาตรฐานที่ 3 การกำหนดแหล่งที่มีทรัพยากรสารสนเทศ เนื่องจากทรัพยากร
สารสนเทศมีจำนวนมาก ผู้ค้นจึงต้องมีความเข้าใจในด้านความหลากหลายของทรัพยากร ดังนั้นผู้ค้น
ต้องมีทักษะในด้านเหล่านี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถใช้เทคโนโลยีต่างๆ ค้นหาข้อมูลจากบรรณานุกรมสื่อ
สิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือจากฐานข้อมูลหลายๆ แห่ง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 กำหนดได้ว่าจะใช้แหล่งสารสนเทศใดในการค้น และประเมิน
แหล่งสารสนเทศนั้นว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ที่จะพบสารสนเทศที่ต้องการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 กำหนดแหล่งสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น สถาบันของ
รัฐ หรือองค์กรเอกชนต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 กำหนดแหล่งสารสนเทศจากบุคคล เช่น ผู้เชี่ยวชาญ
นักวิชาการ ในด้านนั้นๆ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือสอบถาม

มาตรฐานที่ 4 การประเมินและทำความเข้าใจสารสนเทศ เมื่อสามารถใช้
เครื่องมือ และเทคโนโลยีต่างๆ ค้นคว้าแล้ว ต้องสามารถประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้ว่าตรงตาม
ความต้องการหรือไม่ได้ โดยประเมินดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เลือกเฉพาะรายการสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ
 ตัวบ่งชี้ที่ 2 สามารถแยกความแตกต่างระหว่างข้อมูลปฐมภูมิ และทุติย
 ภูมิได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถแยกความแตกต่างของข้อเท็จจริง ความเห็น ทักษะ
 ข้อเสนอแนะ อคติและโฆษณาชวนเชื่อได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4 เข้าใจหลักเหตุผลและระบุได้ว่าสารสนเทศนั้นมีการนำเสนอ
 อย่างสมเหตุสมผลหรือไม่

ตัวบ่งชี้ที่ 5 สามารถแยกประเภทของสารสนเทศที่ได้ว่า ว่าเป็นงานทาง
 วิชาการ การวิจารณ์ สารคดี เรื่องเล่า หรือสื่อบันเทิง

ตัวบ่งชี้ที่ 6 สามารถเชื่อมโยงความคิดของสารสนเทศที่ค้นมาเข้าด้วยกันได้

ตัวบ่งชี้ที่ 7 สามารถแยกเหตุและผล สามารถแยกได้ว่าส่วนใดที่สอดคล้อง
 กันหรือมีส่วนใดแตกต่างกัน

ตัวบ่งชี้ที่ 8 เลือกสารสนเทศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับระดับการศึกษา
 หรือระดับการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 การตีความสารสนเทศ เมื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ และ
 สามารถเลือกสารสนเทศที่ต้องการแล้ว ผู้ใช้จะต้องประเมินสารสนเทศให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ หรือ
 แก้ปัญหาโดยมีหลักการดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถสรุปประเด็นและเนื้อหาสาระสำคัญด้วยสำนวนของ
 ตนเอง รวมทั้งมีการจัดทำอ้างอิง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นำสารสนเทศที่ได้มาสังเคราะห์ใหม่ และทำการประมวล
 วิเคราะห์สารสนเทศที่ได้มาเข้ากับความรู้เดิมที่มี เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเมินสารสนเทศที่ได้รับมาทั้งหมด ว่าสามารถตอบสนอง
 กับวัตถุประสงค์แรกเริ่มที่ตั้งไว้หรือไม่ หรือสามารถใช้สารสนเทศที่ค้นมาแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่

ตัวบ่งชี้ที่ 4 เขียนข้อสรุปที่ได้จากสารสนเทศที่ค้นมา

มาตรฐานที่ 6 การสื่อสารสารสนเทศ เมื่อศึกษาและวิเคราะห์จนได้ข้อมูล
 สารสนเทศตรงความต้องการแล้ว จะต้องสามารถนำสารสนเทศที่สังเคราะห์ได้ไปสื่อสารแลกเปลี่ยน
 หรือเผยแพร่กับผู้อื่นได้โดยมีหลักการดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถเลือกประเด็นสำคัญหรือสรุปความสำคัญของประเด็น
 ที่เราค้นพบ เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สามารถกำหนดแนวทางได้ว่าสิ่งที่เรานำเสนอนั้น เป็นไปใน
 แนวทางวิชาการ เพื่อชักชวน หรือเพื่อความบันเทิง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 เลือกรูปแบบการนำเสนอให้เหมาะสมกับผู้รับสารสนเทศ หรือผู้ที่เรานำสารสนเทศไปแลกเปลี่ยน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 จัดทำเอกสารสำหรับเผยแพร่ อาจอยู่ในรูปแบบบทความ และจะต้องมีอ้างอิงที่เหมาะสม

มาตรฐานที่ 7 การประเมินผลผลิตจากสารสนเทศ การประเมินผลผลิต หมายถึงความสามารถในการระบุได้ว่าสารสนเทศที่ค้นมาได้นั้นมีคุณค่าเพียงใด และเป็นสารสนเทศที่ได้มาด้วยวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่ การประเมินจะเป็นการพิจารณาจากมุมมองของผู้ค้นเองในเบื้องต้น ก่อนที่จะได้รับการประเมินจากบุคคลภายนอก การที่จะประเมินได้นั้นจะต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ระบุได้ว่าเนื้อหาและการนำเสนอสอดคล้องกับเงื่อนไขที่ได้รับ การกำหนด หรือต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ระบุได้ว่าสารสนเทศของตน มีเนื้อหาครอบคลุมหรือไม่ หรือหากเลือกใช้วิธีการอื่นจะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิมหรือไม่

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ระบุได้ว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรบ้าง ควรเรียนรู้สิ่งใดเพิ่มเติมหรือไม่ มีจุดอ่อนอะไรในสารสนเทศที่ค้นมา และควรแก้ไขปรับปรุงในส่วนใด

2.2.3.2 มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(Information literacy competency standards for higher education)

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College & Research Library) ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอนและเพื่อประเมินความสามารถทางการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ประกอบไปด้วย 5 มาตรฐาน ดังนี้ (Association of College & Research Libraries, 2000 ; แปลโดย เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2554)

มาตรฐานที่ 1 นิสิตผู้รู้สารสนเทศกำหนดลักษณะและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการได้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิยามและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ระบุประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศที่สำคัญในรูปแบบที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 3 พิจารณาค่าใช้จ่ายและประโยชน์ของการได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ทบทวนลักษณะและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ

มาตรฐานที่ 2 นิสิตผู้รู้สารสนเทศเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการค้นหาสารสนเทศ หรือเลือกระบบค้นคืนสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สร้างและใช้กลยุทธ์การสืบค้นที่ออกแบบไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ค้นคืนสารสนเทศออนไลน์หรือบริการตามความต้องการส่วนบุคคลในวิธีการที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ปรับปรุงกลยุทธ์การสืบค้น

ตัวบ่งชี้ที่ 5 คัดเลือก บันทึกและจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 3 นิสิตผู้รู้สารสนเทศประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และเก็บรวบรวมสารสนเทศที่เลือกไว้ในฐานความรู้ และระบบความคิดได้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สรุปลงใจความสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวมได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 กำหนดและใช้เกณฑ์การประเมินสารสนเทศและแหล่ง

สารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สังเคราะห์ใจความสำคัญเพื่อสร้างแนวคิดขึ้นใหม่

ตัวบ่งชี้ที่ 4 เปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่ เพื่อกำหนด

สารสนเทศเพิ่มคุณค่า ความคิดที่แตกต่างกันหรือสารสนเทศที่มีลักษณะเฉพาะ

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ระบุได้ว่าความรู้ใหม่มีผลกระทบต่อระบบความคิดของบุคคล และผสานความแตกต่างกันในทางความคิดหรือไม่

มาตรฐานที่ 4 นิสิตผู้รู้สารสนเทศใช้สารสนเทศในการทำงานเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ใช้สารสนเทศใหม่และสารสนเทศที่มีอยู่เดิมเพื่อการวางแผนและสร้างผลงาน หรือผลการปฏิบัติงานได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ปรับปรุงกระบวนการพัฒนาผลงานหรือผลการปฏิบัติงานได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สื่อสารผลงานหรือผลการปฏิบัติงานกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 5 นิสิตผู้รู้สารสนเทศเข้าใจประเด็นทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ ตลอดจนเข้าถึงและใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เข้าใจประเด็นด้านจริยธรรม กฎหมายและเศรษฐกิจสังคมที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศและเทคโนโลยี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ นโยบายสถาบัน และจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 อ้างอิงแหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่นำมาใช้

2.2.3.3 มาตรฐานการรู้สารสนเทศของออสเตรเลีย (Council of Australia University Library)

สภาบรรณารักษ์ (Council of Australian University Librarians) ได้มีจัดประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Standards) สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นมาตรฐานในการศึกษา โดยที่ประชุม มีผู้แทนจากมหาวิทยาลัยของประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ผู้แทนจากโรงเรียน ผู้แทนจากฝ่ายการศึกษา ผู้แทนจากสภาห้องสมุดแห่งออสเตรเลีย และผู้แทนจากสมาคมห้องสมุดและสารสนเทศแห่งออสเตรเลีย จำนวน 62 คน ซึ่งที่ประชุมได้ศึกษา ที่มาของการกำหนดมาตรฐานจากเอกสาร รายงานการวิจัย และการฝึกปฏิบัติ และที่สำคัญได้ยึดมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการอุดมศึกษา (Information literacy standards for higher education) ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัย (Association of College and Research Libraries) ที่ประกาศใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลักในการจัดทำมาตรฐาน ซึ่งมาตรฐานการรู้สารสนเทศของออสเตรเลียมี 7 มาตรฐาน ดังนี้ (Council of Australian University Librarians, 2001; แปลโดย สุดาวดี ศรีสุตตา, 2549)

มาตรฐานที่ 1 ผู้ที่มีการรู้สารสนเทศยอมรับได้ว่าต้องการสารสนเทศและกำหนดธรรมชาติและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการได้ ซึ่งผู้รู้สารสนเทศต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 กำหนดค่านิยมที่ชัดเจนในความต้องการสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 เข้าใจจุดประสงค์ ขอบเขตและความเหมาะสมของแหล่งสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถพิจารณาค่าใช้จ่ายและกำไรในการจัดหาสารสนเทศที่ต้องการ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประเมินเข้าถึงถึงธรรมชาติและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการ

มาตรฐานที่ 2 ผู้ที่มีการรู้สารสนเทศเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้รู้สารสนเทศต้องมีความสามารถดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เลือกวิธีการสืบค้นที่เหมาะสม นำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยในการสืบค้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นที่หลากหลาย เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพและตรงตามความต้องการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 คำนึงสารสนเทศโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอบถามผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ บรรณารักษ์ เป็นต้น

มาตรฐานที่ 3 ผู้ที่มีการรู้สารสนเทศประเมินสารสนเทศและวิเคราะห์แหล่งสารสนเทศ รวบรวมสารสนเทศที่เลือกเพื่อให้เข้ากับพื้นฐานความรู้ที่มี ซึ่งผู้รู้สารสนเทศควรมีความสามารถดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 กำหนดความสามารถของการเข้าถึงสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สรุปแนวความคิดหลักที่ได้มาจากการรวบรวมสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความหมายและประยุกต์วิกฤตตอนแรกสำหรับการประเมินทั้งสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การเข้าใจทำให้มีเหตุผลและการอธิบายของแนวคิดสารสนเทศอภิปรายกับบุคคลอื่นๆ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มาตอบคำถามที่ต้องการได้ หรือสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง

มาตรฐานที่ 4 ผู้ที่มีการรู้สารสนเทศต้องแบ่งกลุ่ม จัดเก็บ จัดการและร่างสารสนเทศใหม่จากสารสนเทศที่สะสมไว้จากฐานความรู้เดิมโดยสามารถทำได้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 บอกขอบเขต การบันทึก และการจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สงวน รักษาทรัพยากรสารสนเทศเครื่องมือ ระบบและสิ่งอำนวยความสะดวกในการค้นหาไว้อย่างสมบูรณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การได้มาของสารสนเทศเป็นไปอย่างอยู่ต้องตามกฎหมายการจัดเก็บและเผยแพร่

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การจัดเก็บ และเผยแพร่ทั้งตำรา ข้อมูล รูปภาพ และเสียงเป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์กำหนด

มาตรฐานที่ 5 ผู้ที่มีการรู้สารสนเทศสามารถขยายความรู้ สร้างความรู้ใหม่จากความรู้เดิม และสร้างความเข้าใจเฉพาะตัวโดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ประยุกต์สารสนเทศที่มีอยู่ หรือประยุกต์ความรู้เดิมเพื่อวางแผนสร้างความรู้ใหม่ขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สังเคราะห์แนวคิดหลักเพื่อสร้างแนวคิดใหม่

ตัวบ่งชี้ที่ 3 เปรียบเทียบความเข้าใจของสารสนเทศที่ค้นมาได้ กับความรู้เดิมเพื่อประเมินคุณค่าของสารสนเทศว่ามีความขัดแย้ง หรือมีความสอดคล้องกันอย่างไร

ตัวบ่งชี้ที่ 4 แก้ไขปรับปรุงกระบวนการพัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสำหรับความรู้ใหม่

มาตรฐานที่ 6 ผู้มีการรู้สารสนเทศ เข้าใจวัฒนธรรม เศรษฐกิจ กฎหมายและสังคมรอบตัวถึงการใช้สารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีจริยธรรม ถูกกฎหมายซึ่งผู้รู้สารสนเทศสามารถดำเนินการ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เข้าใจวัฒนธรรม จริยธรรม กฎหมายเศรษฐกิจสังคมสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ นโยบายขององค์กร มีจรรยาบรรณในการเข้าถึง และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 เห็นคุณค่าของการใช้แหล่งสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 7 ผู้ที่มีการรู้สารสนเทศจะต้องพัฒนาตนเองให้กลายเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต และจะต้องเป็นพลเมืองที่ดีซึ่งผู้รู้สารสนเทศต้องมีความสามารถ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เห็นคุณค่าของความต้องการสารสนเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการเรียนและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงจะเกิดขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 กำหนดได้ว่าสารสนเทศใหม่ๆ นั้นสามารถนำมาพัฒนาประเทศและสนับสนุนสถาบันประชาธิปไตย

2.2.3.4 มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of California Library Association)

มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of California) ได้กำหนดไว้ว่า นักศึกษาจะต้องมีความรู้และต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาไว้ 5 มาตรฐาน ดังนี้ (University of California Library Association, 2001; แพลโดย วุซซิดา สุภัควนิช, 2547)

มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการหรือเข้าใจปัญหาของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถบอกหัวข้อคำถามการวิจัย ปัญหาและหัวข้อที่ตนเองต้องการศึกษาได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สามารถกำหนดคำศัพท์และคำสำคัญ และกำหนดแนวคิดหลักของเรื่องที่จะศึกษาได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถแยกชนิด ประเภท ของทรัพยากรสารสนเทศได้ตามความเหมาะสมของ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 สามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้สารสนเทศจากแหล่งใด

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความเข้าใจถึงข้อจำกัดของข้อมูลที่มี

มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งอ้างอิง และใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 รู้จักแหล่งสารสนเทศ และแหล่งอ้างอิงแต่ละประเภท

ตัวบ่งชี้ที่ 2 เลือกแหล่งอ้างอิงที่เหมาะสมสำหรับการสืบค้นเพื่อใช้ในการ

ทำรายงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 กำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ และกลยุทธ์ในการสืบค้นที่

เหมาะสมได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4 กำหนดวิธีการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ และแหล่งอ้างอิงแต่ละ

ประเภทได้

มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทรัพยากรห้องสมุด และระบบฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 เขียนอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ถ่ายโอนหรือส่งการอ้างอิงทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ระบบคอมพิวเตอร์ได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีความเข้าใจเรื่องเลขเรียกหนังสือ และ URLs ของเว็บไซต์สามารถนำไปใช้ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด และอินเทอร์เน็ตได้

มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ผู้แต่ง ความถูกต้องของข้อมูล ความแม่นยำ แหล่งอ้างอิง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ประเมิน ตัดสินใจว่า สารสนเทศที่ได้มานั้นถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ และเพียงพอสามารถตอบคำถามวิจัยหรือไม่

มาตรฐานที่ 5 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำสารสนเทศไปใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 วิเคราะห์สารสนเทศที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ ให้เหมาะสมกับหัวข้อที่กำหนดไว้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 เข้าใจถึงความจำเป็นในการเขียนอ้างอิงแหล่งข้อมูล
ตัวบ่งชี้ที่ 3 สังเคราะห์และนำเสนอสารสนเทศไปใช้ โดยรวบรวมบรรณานุกรม
และเขียนอ้างอิงได้

จากมาตรฐานการรู้สารสนเทศของแต่ละสถาบันผู้วิจัยได้ทำการจัดกลุ่มและเปรียบเทียบข้อ
แตกต่างดังตารางที่ 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบมาตรฐานการรู้สารสนเทศ

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ	ทักษะการรู้สารสนเทศ						
	กำหนดความต้องการ	การใช้กลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศ	การกำหนดแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ	การประเมินและทำความเข้าใจในสารสนเทศ	การตีความสารสนเทศให้เหมาะสมกับงาน	การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนสารสนเทศ	การสร้างและประเมินผลผลิตสารสนเทศ
มาตรฐานการรู้สารสนเทศ ALA 1998	√	√	√	√	√	√	√
มาตรฐานการรู้สารสนเทศ CAUL 2001	√	√	√	√			√
มาตรฐานการรู้สารสนเทศ ACRL 2000	√	√	√	√	√		√
มาตรฐานการรู้สารสนเทศ UCLA 2001	√	√	√	√	√		

จากการศึกษามาตรฐานของการรู้สารสนเทศทั้ง 4 สถาบันตามรายละเอียดที่กล่าว
มาแล้วนั้น พบว่ามาตรฐานการสารสนเทศแต่ละด้านมีความคล้ายคลึงกัน โดยจะมีบางมาตรฐานที่แตก
ย่อยรายละเอียดออกไป ซึ่งมาตรฐานการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of
California Library Association, 2001) มีมาตรฐาน ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะของตัวนักศึกษาเป็นหลัก
และสอดคล้องกับรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล คือ มีการกำหนดความต้องการ การกำหนด
แหล่ง การค้นคืน การประเมินสารสนเทศ และการนำไปใช้ จึงมีความเหมาะสมสำหรับการนำ

มาตรฐานดังกล่าวมาเป็นกรอบในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของ University of California Library Association มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพราะการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์นั้น จัดเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเช่นกัน และมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของ UCLA มีทักษะการรู้สารสนเทศที่มุ่งเน้น เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้มาตรฐานการรู้สารสนเทศ UCLA เป็นกรอบในการวิจัย

2.2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศ สามารถสรุปปัจจัยได้ 4 ปัจจัย คือ 1) การบริหารจัดการในด้านนโยบาย 2) รูปแบบการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศ 3) ห้องสมุด 4) โครงสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.4.1 การบริหารจัดการในด้านนโยบาย

การดำเนินการในด้านการส่งเสริมการรู้สารสนเทศในมหาวิทยาลัยต้องอาศัยการบริหารจัดการเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ดังนี้ (เทอดศักดิ์ ไม่เท่าทอง, 2554; Lindstrom & Shonrock, 2006)

1) การกำหนดนโยบาย การดำเนินงานส่งเสริมการรู้สารสนเทศในมหาวิทยาลัยที่ประสบผลสำเร็จ มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีนโยบายที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานให้บรรลุความสำเร็จในการพัฒนาทักษะทางสารสนเทศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นพัฒนา นักศึกษาเป็นผู้รู้สารสนเทศที่จะนำไปสู่การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งทางมหาวิทยาลัยอาจจะกำหนดนโยบายให้ชัดเจนในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา

2) การกำหนดพันธกิจ เพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานและวางแผน เกี่ยวกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศในมหาวิทยาลัย พันธกิจของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาการรู้สารสนเทศที่ประสบผลสำเร็จนั้น นอกจากจะต้องดำเนินงานโดยผู้บริหารของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากนักวิชาชีพรู้สารสนเทศ เพื่อจัดทำกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการรู้สารสนเทศที่จะได้รับการสนับสนุนจากผู้นำในมหาวิทยาลัย

3) การวางแผนกลยุทธ์ การดำเนินการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยนั้น จำเป็นจะต้องดำเนินการวางแผนเป็นขั้นตอนเพื่อช่วยพัฒนา

แนวความคิดเกี่ยวกับความสำเร็จที่มหาวิทยาลัยต้องการ และวิธีการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายของความสำเร็จ การวางแผนกลยุทธ์จะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลกลุ่มต่างๆ ในมหาวิทยาลัยโดยในการวางแผนนั้นจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนเบื้องต้น คือ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กานให้เหตุผล ทรัพยากร และงบประมาณ

4) ผู้บริหาร บทบาทของผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้นำในการกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และเพื่อเป็นเป้าหมายในหลักสูตรการสอนการรู้สารสนเทศ ซึ่งการวางแผนต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งอาจารย์ และบรรณารักษ์ อีกทั้งผู้บริหารจะต้องสนับสนุนส่งเสริมทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร และงบประมาณ สำหรับพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

2.2.4.2 รูปแบบการเรียนการสอน

การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีสติปัญญาความรู้และเป็นผู้รู้สารสนเทศนั้น เป็นภาระหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันการศึกษา การสร้างทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น ทางมหาวิทยาลัยจะต้องบูรณาการรู้สารสนเทศในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันโดยการสอนการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอนเป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตรหรือการสอนแบบเป็นรายวิชาโดยเฉพาะ และการสอนทางผ่านโปรแกรมการสอนออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ชุติมา_สัจจามันท์, 2544; นันทาทวิทวุฒิศักดิ์, 2550; สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, 2553)

1) การสอนแบบเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตร

การสอนวิชาสารสนเทศในปัจจุบันมีการพัฒนามาจากการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดหรือวิชาการสอนเรื่องบรรณานุกรม สำหรับหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยส่วนใหญ่กำหนดไว้ในหมวดศึกษาทั่วไป บางสถาบันกำหนดเป็นวิชาบังคับ บางสถาบันกำหนดเป็นวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป ซึ่งการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีเนื้อหาตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของสถาบัน ACRL และ UCLA โดยในการสอนจะเป็นอาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ หรือบรรณารักษ์ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการรู้สารสนเทศเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาการรู้สารสนเทศ

2) การสอนการรู้สารสนเทศทางโปรแกรมการสอนออนไลน์

การสอนการรู้สารสนเทศออนไลน์เป็นการสอนที่ไม่มีการเรียนในชั้นเรียนอย่างเป็นทางการ แต่เป็นการสอนที่ผู้เรียนสมัครใจเรียนด้วยตนเอง มักใช้ระยะเวลาสั้นๆ โดนผู้สอนต้องจัดทำโปรแกรมการสอนไว้ล่วงหน้า วิธีการสอนแบบศึกษาด้วยตนเองที่แพร่หลาย คือ การใช้

โปรแกรมการสอน ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่แบ่งเนื้อหาและทักษะออกเป็นหน่วยย่อย จัดลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้ และออกแบบบทเรียนเป็นชุดบทเรียนย่อย (Modul) การสอนแบบโปรแกรมจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยในแต่ละชุดบทเรียนย่อยมีทั้งเนื้อหาความรู้ คำถาม คำตอบ กิจกรรมฝึกปฏิบัติหรือกิจกรรมอื่นๆ และมีคำถามเพื่อทดสอบความรู้ของผู้เรียนและมีคำตอบ ที่ถูกต้องให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบได้ การสอนแบบโปรแกรมอาจใช้สื่อการสอนหลายประเภท เช่น สิ่งพิมพ์ สไลด์ วิดิทัศน์ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันนิยมเผยแพร่บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การสอนแบบ โปรแกรมช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้บริการสารสนเทศและการค้นคว้าด้วยตนเองโดยไม่ต้องเรียนรวม เป็นกลุ่มกับผู้ใช้อื่นๆ ในห้องบรรยายหรือห้องเรียน

2.2.4.3 ห้องสมุด

การสนับสนุนการรู้สารสนเทศของนักศึกษา นอกเหนือจากการเรียนการสอนใน ชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว อาจจะไม่ทำให้เกิดการรู้สารสนเทศของนักศึกษามีประสิทธิภาพที่ดีพอ ดังนั้นห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีส่วนในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ดังนี้ (ชุตี มา สัจจามันท์, 2550; เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2554)

- 1) ด้านการสอนการรู้สารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มี บทบาทสำคัญในการสอนการรู้สารสนเทศ และการสนับสนุนการสอนของผู้สอนในรายวิชาต่างๆ เนื่องจากห้องสมุดมีความพร้อมทั้งในก้านทรัพยากรสารสนเทศ เทคโนโลยี และบุคลากรที่มี ความสามารถ และชำนาญด้านสารสนเทศ อีกทั้งการบริหารจัดการห้องสมุดยังกำหนดนโยบายและ แผนกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และการสนับสนุนการสอนของ อาจารย์
- 2) ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ ห้องสมุดจะต้องมีส่วนในการกระตุ้นการ เรียนรู้ของนักศึกษา โดยการจัดทำกิจกรรมและบริการที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาบริการ ต่างๆ ของห้องสมุด เช่นการจัดทำคู่มือการใช้ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการอ้างอิง เสมือน และจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ใน การสนับสนุนการริเริ่มการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ด้านการพัฒนาโปรแกรมสอนการรู้สารสนเทศออนไลน์ ห้องสมุดจะต้องพัฒนา โปรแกรมการสอนการรู้สารสนเทศออนไลน์ (Online Tutorials) ที่มีขอบเขตเนื้อหาที่เข้าใจง่ายและ สมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ เช่น การสืบค้นออนไลน์ การประเมินเว็บไซต์ การอ้างอิงแหล่ง จริยธรรมการใช้สารสนเทศ และเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ห้องสมุดอุดมศึกษาหลายแห่ง จึงได้จัดบริการการสอนการรู้สารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ต

2.2.4.4 โครงสร้างทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

การรู้สารสนเทศมีความสัมพันธ์กับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะการรู้สารสนเทศเป็นการใช้ความสามารถด้านสารสนเทศของบุคคล ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บและส่งข้อมูลเท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันการจัดเก็บและเผยแพร่สารสนเทศส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบดิจิทัล หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งการจัดเก็บ การเข้าถึง และการเผยแพร่ ต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนั้นมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีการวางโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยทางมหาวิทยาลัยจะต้องจัดหาคอมพิวเตอร์และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัยที่มีเสถียรภาพ และช่องสัญญาณการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย (ปารีชาติ เสาวระวิเศษ, 2552; (เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2554)

2.2.5 สารสนเทศทางการพยาบาล

2.2.5.1 ความหมายของสารสนเทศทางการพยาบาล

วิณาจิระแพทย์ (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สารสนเทศทางการพยาบาล หมายถึง การนำเอาความรู้ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สารสนเทศศาสตร์ และศาสตร์ทางการพยาบาล มาใช้ร่วมกันในการออกแบบและจัดการข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ในวิชาชีพพยาบาล

รุจา ภูไพบูลย์ (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สารสนเทศทางการพยาบาลหมายถึงการนำเอาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์มาผสมผสานและประยุกต์ใช้ในวิชาชีพทางการพยาบาล

สุกัญญา ประจุศิลป์ (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สารสนเทศทางการพยาบาลหมายถึง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ จัดการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในศาสตร์พยาบาล

บรรจง พลไชย (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สารสนเทศทางการพยาบาล หมายถึง การนำเอาความรู้ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สารสนเทศศาสตร์ และศาสตร์ทางการพยาบาล มาใช้ในการ รวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ จัดการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในวิชาชีพพยาบาล

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของสารสนเทศทางการพยาบาล คือ การนำศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สารสนเทศ และศาสตร์ทางการพยาบาล

มาบูรณาการร่วมกัน โดยมีการจัดกระทำกับข้อมูลทางการพยาบาลต่างๆ ผ่านการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ จัดการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในวิชาชีพทางการพยาบาล

2.2.5.2 ความสำคัญของสารสนเทศทางการพยาบาล

สารสนเทศทางการพยาบาลมีความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาลดังนี้ (บรรจง พลไชย, 2554)

- 1) ช่วยในการตัดสินใจ พยาบาลและบุคลากรที่มีสุขภาพ สามารถใช้สารสนเทศ ที่ผ่านการวิเคราะห์ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบนำมาใช้ในการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาล
- 2) สารสนเทศช่วยในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล การใช้สารสนเทศที่มีอยู่ ช่วยให้พยาบาลตัดสินใจได้ถูกต้องทำให้สามารถพัฒนาคุณภาพการพยาบาลได้เป็นอย่างดี
- 3) ช่วยพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ พยาบาลโดยใช้การวิจัยทางการพยาบาลเป็น พื้นฐานสำคัญ ทำให้ได้ข้อค้นพบใหม่หรือองค์ความรู้ใหม่ทางการพยาบาลซึ่งสามารถนำมาใช้ในการ ตัดสินใจส่งเสริมการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วย

2.2.5.3 คุณลักษณะของสารสนเทศทางการพยาบาล

สารสนเทศทางการพยาบาลที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้ (สุกัญญา ประจุศิลป์, 2550) มีความถูกต้อง แม่นยำ บอกลักษณะความเป็นจริงที่เกิดขึ้น สารสนเทศมีความสมบูรณ์ และเป็นสารสนเทศที่ถูกต้อง ให้คุณค่าในแง่ความน่าเชื่อถือและสามารถระบุที่มาได้ชัดเจน

- 2) สารสนเทศที่ดีควรทันต่อการใช้งาน ทันเวลา ทันเหตุการณ์ มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย สามารถนำมาใช้วางแผนตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยได้
- 3) มีความครบถ้วน สารสนเทศที่ดีมีคุณค่าต้องเป็นสารสนเทศที่มีความ ครบถ้วน ข้อมูลไม่ขาดหาย ไม่ถูกบิดเบือน มีความตรงไปตรงมา
- 4) ตรงกับความต้องการ สารสนเทศที่ดีต้องมีเนื้อหาข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ มีรายละเอียดครบ และชัดเจน เพื่อใช้ในการตัดสินใจการปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ป่วย
- 5) มีความต่อเนื่อง สารสนเทศที่ดีและมีคุณค่านั้นต้องมีการสะสมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง สามารถสืบค้นข้อมูลย้อนหลังได้ และข้อมูลต้องไม่กระจัดกระจาย
- 6) มีลักษณะความน่าเชื่อถือ สารสนเทศที่ดีควรมีความน่าเชื่อถือ โดยสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของสารสนเทศว่ามาจากแหล่งใด การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลไม่

บิดเบือน เข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน สามารถนำไปใช้ได้ทันทีที่ไม่ต้องมีการตีความกลั่นกรอง ท้ามห้สารสนเทศนั้นผิดไปจากความเป็นจริง

2.2.5.4 แหล่งสารสนเทศทางการพยาบาล

แหล่งสารสนเทศทางการพยาบาล หมายถึง สถานที่จัดหารวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ และเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเข้าใช้บริการสารสนเทศเหล่านั้นได้ ซึ่งมีหลายแหล่งสารสนเทศ แต่สำหรับแหล่งสารสนเทศทางการพยาบาลนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 4 แหล่งหลักๆ ดังนี้ (วิธนา จีระแพทย์, 2544; บรรจง พลไชย, 2554)

- 1) แหล่งสารสนเทศสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์ข้อมูล พิพิธภัณฑ์ เช่น ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ ศูนย์ข้อมูลสุขภาพ
- 2) แหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้รอบรู้ในสาขาวิชาต่างๆ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งการที่จะได้ข้อมูลจากบุคคลเหล่านี้ต้องอาศัยวิธีการพบปะ พูดคุย สัมภาษณ์ ขอคำปรึกษา จากผู้เชี่ยวชาญโดยตรง เช่น แพทย์เฉพาะทาง หมอสมุนไพรร ประชาชนชาวบ้าน เป็นต้น
- 3) แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์ ได้แก่ การประชุมการสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ทางการพยาบาล และการประชุมระดมความคิดของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการแพทย์และการพยาบาล
- 4) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่จัดเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทางการพยาบาลของต่างประเทศ เป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

2.2.5.5 ทรัพยากรสารสนเทศสารสนเทศทางการพยาบาล

ทรัพยากรสารสนเทศสารสนเทศทางการพยาบาลสามารถจำแนกออกตามวัสดุที่ใช้บันทึกได้ดังนี้ (วิธนา จีระแพทย์, 2544; สุกัญญา ประจุศิลป์, 2550)

- 1) สารสนเทศที่อยู่ในรูปสิ่งพิมพ์ (Printed Materials) ได้แก่ หนังสือ ตำรา (Textbooks) วารสาร (Periodicals) วิทยานิพนธ์ หรือปริญญาานิพนธ์ (Thesis or Dissertation) รายงานการวิจัย (Research) สื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาล (Government Publications) รายงานประจำปี เอกสารสภาการพยาบาล หนังสืออ้างอิง (Reference Book) เป็นต้น

2) สารสนเทศที่อยู่ในรูปแบบสื่อโสต (Audio – Visual Materials) ได้แก่ รูปภาพ หุ่นจำลอง อาจารย์ใหญ่ เทปบันทึกเสียง วิดิทัศน์ ภาพยนตร์ โครงกระดุก ตัวอย่างเลือด เป็นต้น

3) สารสนเทศอยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Materials) ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เว็บไซต์ทางการพยาบาล และบทเรียนออนไลน์ต่างๆ ที่อยู่ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.3 สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

2.3.1 แหล่งสารสนเทศที่นิสิตใช้

จากการศึกษาแหล่งสารสนเทศที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการเข้าใช้บริการแหล่ง พบว่ามี 2 แหล่งคือ 1) แหล่งสารสนเทศสถาบัน 2) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1.1 แหล่งสารสนเทศสถาบันที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มีการเข้าใช้บริการมีด้วยกัน 3 แหล่งคือ 1) สำนักวิทยบริการ 2) ห้องศึกษาด้วยตนเอง 3) ห้องสมุดประจำโรงพยาบาลที่นิสิตขึ้นฝึกปฏิบัติ

1) สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักวิทยบริการเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชน ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ในการจัดหา จัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศ และใช้บริการได้โดยสะดวก รวดเร็ว ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพนั้นประกอบไปด้วย หนังสือ วารสาร และฐานข้อมูลออนไลน์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ
2. วารสารทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพจำนวน 5

ฐานข้อมูล ประกอบด้วย 1) Access Medicine 2) CINAHL Plus with FullText 3) Science Direct 4) Springer Link -Journal 5) UpToDate

นอกจากนี้ทางสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่บัณฑิตทุกคน เพื่อให้บัณฑิตพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การแนะนำการใช้บริการห้องสมุด และการนำชมห้องสมุด (Library Tour) เป็นการแนะนำให้ทราบว่าสำนักวิทยบริการมีบริการอะไรบ้างที่จัดไว้สำหรับ ให้บริการแก่นิสิต เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดรวมทั้งการนำชมห้องสมุดเพื่อให้ทราบว่าแหล่งสารสนเทศที่ต้องการอยู่ที่ใด และจะใช้บริการอย่างไร

2. การสืบค้นสารสนเทศจาก Web OPAC เป็นการอบรมสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูลสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่ามีหนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ตนเองต้องการหรือไม่ พร้อมทั้งการดู รายละเอียดการยืม - คืน การยืมต่อ และการจองหนังสือด้วยตนเอง

3. การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นการอบรมที่มุ่งเน้นให้ผู้อบรมมีทักษะ และเทคนิคในการสืบค้น ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การเลือกใช้ฐานข้อมูลเพื่อการศึกษา วิจัย ในสาขาวิชาต่างๆ จากฐานข้อมูล Online Database, e-Journals

4. การสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (eBooks) เป็นการอบรมที่มุ่งเน้นให้ผู้อบรมมีทักษะ และเทคนิคในการสืบค้น ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิธีการใช้ฐานข้อมูลเพื่อการศึกษา วิจัย ในสาขาวิชาต่างๆ จากฐานข้อมูล eBooks ได้แก่ Thai Academic eBook (2ebook), Springer eBook Collection, NetLibrary, AccessMedicine

5. การสืบค้นงานวิจัย วิทยานิพนธ์เป็นการอบรมเทคนิค วิธีการสืบค้นสารสนเทศประเภทงานวิจัย วิทยานิพนธ์ จากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์และงานวิจัยของสำนักวิทยบริการ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์โครงการ ThaiLis (TCD) ฐานข้อมูล ProQuest และฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศ PDF Dissertation Fulltext (IR-Web Information Resources on Web) สามารถสืบค้นได้เอกสารฉบับเต็มรูป (FullText) และสาระสังเขป (Abstract)

6. การเขียนบรรณานุกรมและการจัดการบรรณานุกรมด้วยโปรแกรม EndNote เป็นการอบรมการใช้โปรแกรม EndNote เพื่อช่วยในการจัดการบรรณานุกรม และเทคนิคในการส่งออกข้อมูลรายการอ้างอิง (Export Citation) จาก ฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อมาจัดรูปแบบบรรณานุกรมได้ในเวลาอันรวดเร็ว

2) ห้องศึกษาด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะพยาบาลศาสตร์ จัดตั้งห้องศึกษาด้วยตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์สภาการพยาบาลต้วบ่งชี้ที่ 29 ซึ่งในเกณฑ์การประเมินนี้คณะพยาบาลศาสตร์ได้คะแนน 10 คะแนน มีครบทุกข้อ (ประเมินเมื่อปี 2556) โดยรายละเอียดของต้วบ่งชี้ ระบุว่าคณะพยาบาลจะต้องจัดหาหนังสือ ตำรา วารสารวิชาชีพ และระบบสืบค้น มีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. มีหนังสือหรือตำราหลักทางการพยาบาลไม่น้อยกว่า 10 ชื่อเรื่องต่อสาขาวิชาใน 5 สาขาวิชาหลักที่ปรากฏใน มคอ.3 และมคอ.4 ของแต่ละรายวิชา
2. มีหนังสือทางการพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพไม่น้อยกว่า 50 เล่มต่อนักศึกษา 1 คน ในกรณีที่มีฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เข้าถึงได้ง่าย ให้มีหนังสือไม่น้อยกว่า 30 เล่ม ต่อนักศึกษา 1 คน
3. มีวารสารวิชาชีพทางการพยาบาลในประเทศ ไม่น้อยกว่า 10 ชื่อเรื่องอย่างต่อเนื่อง
4. มีวารสารวิชาชีพทางการพยาบาลของต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 5 ชื่อเรื่องอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมอย่างน้อย 5 สาขาหลักทางการพยาบาล (การพยาบาลชุมชน การพยาบาลเด็ก การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิตและการพยาบาลมารดาทารก) และมีฐานข้อมูลวารสารออนไลน์ที่อาจารย์และนักศึกษาสามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก ในกรณีไม่มีฐานข้อมูลวารสารออนไลน์ที่อาจารย์ และนักศึกษาสามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก ต้องมีวารสารวิชาชีพทางการพยาบาลของต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 10 ชื่อเรื่องอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกสาขาวิชาหลักทางการพยาบาลเป็นอย่างน้อย
5. มีระบบการเข้าถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ จากเกณฑ์ดังกล่าวห้องศึกษาด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์ ได้รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ และวารสารทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์สภาการพยาบาล กำหนด โดยมีตำราหลักและวารสารครอบคลุมรายวิชาทางการพยาบาล ทั้ง 5 สาขา ได้แก่ การพยาบาลเด็ก การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช การพยาบาลครอบครัว การพยาบาลชุมชน โดยการจัดหมวดหมู่ใช้การจัดหมวดหมู่หนังสือทางการแพทย์ (National Library of Medicine)

3) ห้องสมุดประจำโรงพยาบาลที่นิสิตขึ้นฝึกปฏิบัติ ห้องสมุดประจำโรงพยาบาลที่นิสิตขึ้นฝึกปฏิบัติ เป็นลักษณะของห้องสมุดเฉพาะด้าน มีการเก็บรวบรวมหนังสือ ตำราทางการพยาบาล และเป็นหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2.3.1.1 แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต

ในยุคปัจจุบันอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงได้สะดวกสบาย จากอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุค โทรศัพท์มือถือ ซึ่งนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มีอุปกรณ์เหล่านี้ทุกคน เพื่อเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียน นอกจากนี้ทางคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ยังได้

จัดตั้งห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้บริการแก่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 50 เครื่อง สำหรับการสืบค้นข้อมูลประกอบการเรียน อีกทั้งยังมีบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายให้บริการกว่า 36 จุด ครอบคลุมทั้งคณะพยาบาลศาสตร์ และทางสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้จัดบริการห้องคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการแก่นิสิตทุกคนจำนวน 100 เครื่อง และมีการขยายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.3.2 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์อย่างหนึ่ง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม เกิดปฏิสัมพันธ์เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ซึ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดวิเคราะห์ความรู้วิเคราะห์ตนเองและสังคม ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์มีหลากหลายวิธีดังนี้ (Brockbank & McGill, 2007)

1. การสอนโดยใช้คำถาม (Questioning Method) ผู้สอนมีการใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนในลักษณะต่างๆ เพื่อกระตุ้นการใช้ความคิดเชิงเหตุผล การวิเคราะห์ วิจารณ์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า (ทัตน์ศรี เสมิยนเพชร และคณะ, 2551)
2. การสอนโดยการสืบค้น (Inquiry Method) โดยผู้สอนตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล ค้นพบความรู้หรือแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ การสังเกต โดยการตั้งคำถามเพื่อการสืบค้น อะไร ใคร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร อย่างไรให้ผู้เรียนหาเหตุผลมาอธิบายสาเหตุ (อำพร ไตรภักทร, 2546)
3. การสอนโดยใช้แผนทิมโนทัศน์ (Concept mapping) เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนจัดระบบเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้ จัดลำดับ และเชื่อมโยงความสำคัญของแต่ละมโนทัศน์ (Brockbank & McGill, 2007)
4. การสอนแบบแก้ปัญหา (Problem solving method) การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ (ทัตน์ศรี เสมิยนเพชร และคณะ, 2551)
5. การสอนโดยการระดมสมอง (Brainstorming) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น มีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาให้มากที่สุด มีการอภิปราย ทบทวนความคิดทั้งหมดจัดหมวดหมู่หรือประเภท รวมทั้งจัดให้มีการอภิปรายทบทวนความคิด (มกราพันธุ์ จุฑะรสก, 2556)

6. การสอนโดยการโค้ช (Coaching) เป็นวิธีการสอนที่มุ่งเน้นส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง โค้ชเป็นรูปแบบหนึ่งของการนิเทศเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Brockbank & McGill, 2007)

7. การสอนแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning) เป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง ผู้เรียนจะทำการวิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียนรู้ของตน กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งประเมินตนเอง โดยอาจารย์ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน

8. การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student - center) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดหรือดำเนินการให้สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญาวิธีการเรียนรู้โดยบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลองและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตามความถนัด ความสนใจด้วยวิธีการ กระบวนการและแหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด (รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์, 2552)

9. การสอนแบบปัญหาเป็นหลัก (Problem based learning) เป็นวิธีการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐานวิธีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นวิธีที่สามารถเพิ่มสมรรถนะการคิดวิเคราะห์ และการตั้งคำถามการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ และควรส่งเสริมให้นำวิธีการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมาเป็นแนวทางของการเรียนการสอน ในการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์และสาขาวิชาชีพอื่นต่อไป (Brockbank & McGill, 2007)

10. การเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด (Reflective thinking) เป็นวิธีใช้ที่ช่วยให้มีการคิดใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วน โดยการคิดย้อนกลับในประเด็นที่กำลังคิด เพื่อเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่คิดให้เป็นความรู้ และการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น การสะท้อนคิดเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งเน้นที่การคิดเกี่ยวกับสิ่งที่คิดอยู่ สิ่งที่ปฏิบัติหรือสิ่งที่เป็นอย่าง บันทึกรการสะท้อนคิดประจำวัน สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการเรียนการสอนทางการพยาบาล (รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์, 2552)

11. การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning) เป็นวิธีการสอนในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้อย่างมีเหตุผล (ลัดดาวัลย์ ไวยสุรสิงห์ และสุภาวดี นพรุจจินดา, 2554)

12. การสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research - based Learning) สอนโดยการมอบหมายงานให้นักศึกษา ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สรุป และนำเสนอกระบวนการวิจัย และ

ผลการวิจัยเป็นวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดการเชื่อมโยงความรู้ เกิดแนวคิดใหม่ๆ ตลอดจนการนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ (รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์, 2552)

2.3.2 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

การจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศนั้น จะต้องมีการกระตุ้นผู้เรียนให้สามารถกำหนดความต้องการ กำหนดแหล่งสารสนเทศ รู้วิธีการค้นคืนสารสนเทศ สามารถประเมินสารสนเทศ และนำสารสนเทศไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งในทุกรายวิชาที่คณะพยาบาลศาสตร์ได้เปิดสอนนั้น มีการสอดแทรกทักษะเหล่านี้ลงไปแต่ละรายวิชา แต่รายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล เป็นรายวิชาที่สามารถแทรกกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นิสิตได้ จะเห็นได้จากข้อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ หัวข้อทักษะทางปัญญาที่ระบุว่า 1) สืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเหมาะสม 2) ใช้ข้อมูลและหลักฐานในการอ้างอิงและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศได้อย่างเต็มที่ ซึ่งมีรายละเอียดของรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลดังต่อไปนี้

คำอธิบายรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

เนื้อหาในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลมีการกำหนดเนื้อหาคือ นิยาม ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศทางการพยาบาล แหล่งข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล ฐานข้อมูล และการใช้ฐานข้อมูล ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สารสนเทศเพื่อการบริหารพยาบาล บริหารการพยาบาล วิจัยทางการพยาบาล โปรแกรมสารสนเทศทางการพยาบาล ใช้การบรรยาย เนื้อหา 15 ชั่วโมง และให้มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้ และวิธีการสอนของรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลดังนี้

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 2 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร

มาตรฐานการเรียนรู้	วิธีการสอน
<p>คุณธรรม จริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบที่กำหนดของสถาบันการศึกษาและแหล่งเรียนรู้อื่นๆที่เกี่ยวข้อง 2. มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ ต่อตนเองและผู้อื่น 3. แสดงออกถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมเชิงวิชาการ 4. แสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง และต่อสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจง ในรายละเอียด งานที่ได้รับมอบหมาย จะต้องไม่คัดลอกผลงานหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของผลงานผู้อื่นเป็นของตัวเอง และเคารพ - ใบเซ็นชื่อเข้าเรียน
<p>ความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางการพยาบาล 2. แสดงความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางการพยาบาลทุกสาขาวิชา ระบบสุขภาพและปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและระบบสุขภาพ 3. แสดงความรู้ ในสาระสำคัญของกระบวนการพยาบาล 4. แสดงความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการแสวงหาความรู้เรื่องการสืบค้นข้อมูลตามกระบวนการวิจัย 5. แสดงความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบจำแนกข้อมูลทางการ พยาบาล 6. แสดงความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรม สถานการณ์ทางสังคมของประเทศ และสังคมโลกที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยายและอภิปรายร่วม - มอบหมายการทำงานเป็นกลุ่ม การสืบค้นเอกสารทางวิชาการจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่มหาวิทยาลัยบอร์โก

ตาราง 2 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้	วิธีการสอน
<p>ทักษะทางปัญญา</p> <p>1. สืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเหมาะสม</p> <p>2. ใช้ข้อมูลและหลักฐานในการอ้างอิงและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - มอบหมายการทำงานเป็นกลุ่ม การสืบค้นเอกสารทางวิชาการจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่มหาวิทยาลัยบอร์โก
<p>ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>1. ทำงานเป็นทีมในบทบาทของผู้นำ สมาชิกทีมในการเรียนรู้ อย่างมีความรับผิดชอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานรายบุคคลและรายกลุ่ม - มอบหมายการทำงานเป็นกลุ่ม การสืบค้นเอกสารทางวิชาการจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่มหาวิทยาลัยบอร์โก
<p>ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>1. วิเคราะห์ข้อมูลและถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2. ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติเป็นประโยชน์ในการสื่อสารและการพยาบาล</p> <p>3. สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง</p> <p>4. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานได้อย่างพอเพียง</p> <p>5. ใช้รูปแบบการนำเสนอและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยายและอภิปรายกลุ่ม - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก web site, E-learning และโครงการสารสนเทศทางการพยาบาล - มอบหมายงานให้เตรียมและนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

ตาราง 3 แผนการสอน

หัวข้อเรื่อง	กิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง
<p>หน่วยที่ 1 แนวคิดระบบสารสนเทศทางการพยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย ความสำคัญและประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาล - บทบาทพยาบาลในการจัดการสารสนเทศและบทบาทผู้เชี่ยวชาญสารสนเทศทางการพยาบาล - ตัวอย่างระบบสารสนเทศทางการพยาบาลที่ใช้ในการปฏิบัติ การบริหาร การศึกษา และการวิจัยทางการพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - สาธิตการใช้สารสนเทศทางการพยาบาล - ศึกษาค้นคว้าสารสนเทศและนวัตกรรมทางการแพทย์ 	2
<p>หน่วยที่ 2 เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับพยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของข้อมูล สารสนเทศและความรู้ - องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการพยาบาล - ตัวอย่างเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้งานด้านการปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร การศึกษา และการวิจัยทางการพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - สาธิตการใช้สารสนเทศทางการพยาบาล 	2
<p>หน่วยที่ 3 ระบบสารสนเทศทางการจัดการบริหารและการปฏิบัติการพยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและความสำคัญและประโยชน์ของระบบจำแนกทางการพยาบาลและระบบจำแนกปฏิบัติการพยาบาล (ICNP) - ประเภทของระบบจำแนกทางการพยาบาลและระบบจำแนกปฏิบัติการพยาบาล (ICNP) 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - สาธิตการใช้สารสนเทศทางการพยาบาล 	2

ตาราง 3 แผนการสอน (ต่อ)

หัวข้อเรื่อง	กิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง
หน่วยที่ 4 ระบบสารสนเทศทางด้าน การศึกษาและการวิจัยทางการแพทย์ - ระบบสารสนเทศด้านการศึกษาพยาบาล - ยกตัวอย่างระบบสารสนเทศที่ใช้ในทาง การศึกษา การสรุป concept โดยใช้ โปรแกรม Mindjet Mind Mapping - ระบบสารสนเทศด้านการวิจัยทางการแพทย์	- บรรยาย - สาธิตการใช้สารสนเทศ ทางการแพทย์	2
หน่วยที่ 5 ฐานข้อมูลและการใช้ถึงฐานข้อมูล- ความหมายของฐานข้อมูล - การใช้ฐานข้อมูล - ความก้าวหน้าของฐานข้อมูลทางการแพทย์	- บรรยาย - สาธิตการใช้สารสนเทศ ทางการแพทย์	2
หน่วยที่ 6 การสืบค้นข้อมูลทางการแพทย์ - การสืบค้นข้อมูลวารสารทางการแพทย์ จากฐานข้อมูล Nursing research abstract และ Nursing index abstract - การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งบอกรับ วารสาร - การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลวารสาร อิเล็กทรอนิกส์	- บรรยาย - สาธิตการใช้สารสนเทศ ทางการแพทย์	2
หน่วยที่ 7 การอภิปรายการศึกษาที่เกี่ยวข้อง กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน ทางการบริหาร การปฏิบัติการพยาบาล การศึกษา การวิจัยทางการแพทย์	- นำเสนอโดยใช้ระบบ สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง	2

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนการสอนแบบ การสอนแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self- directed Learning) เป็นกระบวนการซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง ผู้เรียนจะทำการวิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียนรู้ของตน กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งประเมินตนเอง มาปรับให้เข้ากับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

2.4 การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ เป็นการสร้างกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ผู้เรียน โดยกิจกรรมที่พัฒนาต้องออกแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียน และรายวิชาที่เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนามากที่สุด ซึ่งการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศสามารถดำเนินการได้ใน 4 ลักษณะ คือ 1) การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยห้องสมุด 2) การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยการจัดการเรียนการสอน 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ 4) การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศโดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ (Janke, Pesut, & Erbacher, 2011; Rattanapun, 2012; กนกวรรณ ชินอ่อน, 2554; เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2554; สันทนา กุลรัตน์, 2556)

2.4.1 การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยห้องสมุด

การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยห้องสมุด เป็นการจัดกิจกรรมและบริการของห้องสมุดที่เอื้อให้นิสิตได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ และเป็นการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตให้เพิ่มขึ้น ประกอบด้วยรูปแบบต่างๆ ดังนี้

2.4.1.1 การรู้สารสนเทศบนเว็บไซต์ห้องสมุด (Library Websites) เป็นแหล่งที่ให้สารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศและบริการของห้องสมุด ซึ่งประกอบไปด้วย ฐานข้อมูลต่างๆ ที่ห้องสมุดแต่ละแห่งบอกรับ มีคู่มือพร้อมทั้งวิธีใช้งานให้บริการ นิสิตสามารถเลือกใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้ตรงตามสาขาวิชา

2.4.1.2 การสอนการรู้สารสนเทศที่โต๊ะบริการ (Service Desk) เป็นการสอนการรู้สารสนเทศที่โต๊ะบริการตอบคำถาม เป็นการชี้แหล่งสารสนเทศแก่นิสิต สำหรับหัวข้อที่สอนได้แก่ การวางแผนและกำหนดกลยุทธ์การสืบค้น การสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องสมุด การประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้ ในส่วนนี้จะป็นหน้าที่บรรณารักษ์

2.4.1.3 การรู้สารสนเทศโดยใช้คู่มือการใช้ห้องสมุด และคู่มือแนะนำแหล่งสารสนเทศ (Library guides and pathfinders) เป็นเครื่องมือที่แนะนำแหล่งสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาที่สอดคล้องกับรายวิชา หรือการมอบหมายงานของรายวิชาต่างๆ คู่มือนี้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการค้นคว้าของนิสิต ช่วยให้การสืบค้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดทำคู่มือนี้เป็นความร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและบรรณารักษ์

2.4.1.4 การฝึกอบรมการแสวงหาสารสนเทศ (Training on information seeking) เป็นกิจกรรมที่เป็นความร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและบรรณารักษ์ ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศแก่นักศึกษา โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้า และการกำหนดคำค้น การสาธิตและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ กิจกรรมที่กำหนดขึ้นอาจเป็นการมอบหมายงานให้นิสิตทำ เพื่อฝึกปฏิบัติสำหรับการค้นคว้าสารสนเทศ

2.4.1.5 การปฐมนิเทศและนำชมห้องสมุด (Library orientation and tours) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นิสิตได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการค้นคว้า และใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสถานที่จริง ซึ่งเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ วิธีการคือใช้การบรรยาย และแนะนำชมห้องสมุดในส่วนต่างๆ แนะนำการให้บริการ ระเบียบและมารยาทในการใช้ห้องสมุด

2.4.2 การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยการจัดการเรียนการสอน

การส่งเสริมการรู้สารสนเทศโดยการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนานิสิตให้มีทักษะการรู้สารสนเทศ ประกอบด้วยรูปแบบต่างๆ ดังนี้

2.4.2.1 การสอนวิชาการรู้สารสนเทศ (Information literacy course) เป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตร โดยเฉพาะรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกอาจสอนโดยอาจารย์หรือบรรณารักษ์ มีจุดมุ่งหมายคือพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตจากการทำงานมอบหมายงานหรือโครงการ มุ่งให้นิสิตเกิดการค้นคว้า และศึกษาด้วยตนเอง

2.4.2.2 การสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศ (Information literacy integration) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างผู้สอนในสาขาวิชาต่างๆ กับบรรณารักษ์ที่จะมีบทบาทในการส่งเสริม หรือพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นิสิต โดยบรรณารักษ์จะรับผิดชอบในส่วนการสอนการรู้สารสนเทศ ทฤษฎีต่างๆ รูปแบบการดำเนินการเป็นการนำเอามาตรฐานการรู้สารสนเทศในแต่ละมาตรฐานเชื่อมโยงกับเนื้อหาในรายวิชา การสอนในลักษณะนี้ผู้สอนและบรรณารักษ์จะประชุมหารือร่วมกันเพื่อกำหนดทักษะ การรู้สารสนเทศที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัวนิสิต

2.4.2.3 การสอนการรู้สารสนเทศบนเว็บ (Web-based information literacy tutorial) เป็นเครื่องมือการเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บ ที่มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ที่ช่วยให้นิสิตตระหนัก

รู้ว่าตนเองต้องการสารสนเทศเมื่อใด มีวิธีการค้นหาอย่างไร ลักษณะการสอนบนเว็บจัดทำเป็นโมดูล (Modules) ซึ่งแต่ละโมดูลประกอบไปด้วยส่วนผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นสมรรถนะการเรียนรู้สารสนเทศให้เกิดกับนิสิต

2.4.3 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ

2.3.3.1 กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้น เพื่อสอนอบรม แนะนำการใช้ห้องสมุด และทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ รวมถึงการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุด อาทิ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยและฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ต่างประเทศ (E-Thesis) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journals) ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Books) ฐานข้อมูลอ้างอิง (E-Database) และฐานข้อมูลเพื่อการอ้างอิงและวิจัย เช่น Endnote, Zotero ให้กับนิสิต อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้จักบริการ และทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด รู้จักเทคนิควิธีค้นหาสารสนเทศ สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้และจัดการผลลัพธ์ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.3.3.2 กิจกรรมอบรมการรู้สารสนเทศระยะสั้น เป็นการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศโดยวิธีการฝึกอบรม ให้กับกลุ่มเป้าหมายในระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งการจัดอบรมนั้นจะเป็นการนำมาตรฐานการรู้สารสนเทศมาเป็นเกณฑ์เพื่อกำหนดหัวข้อในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัด กิจกรรมอบรมการรู้สารสนเทศระยะสั้น ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศโดยวิธีการฝึกอบรม ให้กับกลุ่มเป้าหมายในระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งการจัดอบรมนั้นจะเป็นการนำมาตรฐานการรู้สารสนเทศมาเป็นเกณฑ์เพื่อกำหนดหัวข้อในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศนั้น ผู้วิจัยได้ทำได้จัดกลุ่มงานวิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) งานวิจัยด้านการศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศ 2) งานวิจัยด้านการบูรณาการการรู้สารสนเทศในการเรียนการสอน 3) งานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

2.5.1 งานวิจัยด้านการศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศ

สุดาวดี ศรีสุดตา (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การรู้สารสนเทศของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของ

นักศึกษาพยาบาล และปัญหาด้านแหล่งและสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ โดยใช้แบบทดสอบที่พัฒนามาจากมาตรฐานการรู้สารสนเทศ UCLA และดัดแปลงให้เข้ากับบริบทสังคมไทย กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นปีการศึกษา 2547 จำนวน 358 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับดี ในส่วนของทักษะการรู้สารสนเทศที่เกี่ยวกับคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ นักศึกษายังทำคะแนนได้อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจถึงข้อจำกัดของสารสนเทศที่หามาได้ การกำหนดหัวข้อเรื่องสำคัญ การใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศที่เหมาะสม การตัดสินใจว่าควรใช้สารสนเทศจากแหล่งใด และการประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้นั้นตรงตามความต้องการหรือไม่ สำหรับปัญหาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา พบว่า ปัญหาในด้านแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ส่วนที่เป็นปัญหาคือ ในด้านของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการไม่เพียงพอ และการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ขัดข้องบ่อย

อังคณา แวซอเหาะ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี 9 คณะที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 460 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาดังคณะกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน

วันวิสาข์ สุทธิบริบาล แวดตา เตชาทวีวรรณ และศศิพิมล ประพินพงศกร (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมในเขตกรุงเทพฯ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมในเขตกรุงเทพฯ และเพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพสังกัดโรงพยาบาลกระทรวงกลาโหมในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 315 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) พยาบาลวิชาชีพมีวัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ค้นคว้าวิจัย และใช้ในการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาล 2) ทรัพยากรสารสนเทศที่พยาบาลวิชาชีพใช้ส่วนมากคือ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน ซึ่งใช้มากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3) ปัญหาการใช้สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ พบว่า พยาบาลวิชาชีพขาดความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อค้นคว้าสารสนเทศ และมีปัญหาในการสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยเฉพาะการสืบค้นออนไลน์

จันทร์ฉาย วีระชาติ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศ และปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยใช้มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา (ACRL) เป็นกรอบในการวิจัย จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศทุกรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามาตรฐานที่ 1 การกำหนดลักษณะและขอบเขตความต้องการสารสนเทศ อยู่ในระดับสูงส่วนมาตรฐานอื่นอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศนั้น มี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1.มหาวิทยาลัย 2.คณะวิชา 3.ห้องสมุด และ 4. กิจกรรมเสริมสร้างการรู้สารสนเทศ ทั้ง 4 ปัจจัยนี้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

Head & Eisenberg (2010) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในการแสวงหาสารสนเทศและค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมาย จากโครงการการรู้สารสนเทศ (Project Information Literacy : PIL) โรงเรียนสารสนเทศ มหาวิทยาลัยวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในการแสวงหาสารสนเทศและค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การดำเนินการวิจัยสำรวจเกี่ยวกับการประเมินและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล จากมหาวิทยาลัย 25 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยวิทยาลัยชุมชน มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2,3 และ 4 จำนวน 8,353 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประเมินสารสนเทศที่ค้นหาได้จากเว็บและห้องสมุด โดยมีเกณฑ์การประเมินคือความทันสมัยของสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นกระบวนการความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสองในสามปรึกษาเพื่อนและสมาชิกในครอบครัว เมื่อต้องการความช่วยเหลือและคำแนะนำในการประเมินสารสนเทศเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน ร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสอบถามขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้สอน เมื่อต้องการสารสนเทศไปใช้ในงานที่ได้รับมอบหมายร้อยละ 11 ขอความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์ ปัญหาที่พบ การเริ่มต้นตีกรอบสารสนเทศที่ต้องการเป็นสิ่งที่ยากที่สุดสำหรับนักศึกษา นักศึกษาขาดความเข้าใจการกำหนดกรอบแนวคิด ขาดกลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศ วิธีการส่งเสริมคือโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ คณาจารย์ในภาควิชา บรรณารักษ์ปฏิบัติงาน ผู้ดูแลระบบ ผู้บริหารระดับสูง จัดการสอนทักษะการรู้สารสนเทศในมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมทักษะนี้แก่นักศึกษา

Resnis, Gibson, & Misco (2010) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการรู้สารสนเทศ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยไมอามี วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยไมอามี สหรัฐอเมริกา รวมถึงศึกษาขั้นตอนการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ วิธีการสืบค้นและการเตรียม

การสำหรับการค้นสารสนเทศของนักศึกษาแต่ละระดับ เพื่อจุดประสงค์ให้กลุ่มนักศึกษาสามารถนำทักษะไปปรับใช้ได้ นอกเหนือจากบทเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญการวิจัยร่วมกับบรรณารักษ์ออกแบบสำรวจจำนวน 60 คำถาม ใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาในชั้นเรียนจำนวน 300 คน พบว่าความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ระหว่างนักศึกษามีความเห็นที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันไป ซึ่งผลจากการวิจัย ขณะที่เข้าร่วมโครงการประเมินการรู้สารสนเทศได้ปรับเปลี่ยนแผนการเรียนและได้เพิ่มเนื้อหาในส่วนที่ทำให้กระบวนการทางการวิจัยชัดเจนมากขึ้น โดยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องคือ คณาจารย์ และบรรณารักษ์ เพื่อออกแบบวิธีการเพื่อเพิ่มทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา

2.5.2 งานวิจัยด้านการบูรณาการการรู้สารสนเทศในการเรียนการสอน

วนุชชิตา สุภักควนิช (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้ และทักษะการรู้สารสนเทศที่เกิดจากการเรียนการสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศ ในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ และความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยแบบทดลอง The one group pretest – posttest ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการบูรณาการการรู้สารสนเทศมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบูรณาการการรู้สารสนเทศเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษนั้นทำให้ผู้เรียนมีระดับการรู้สารสนเทศสูงขึ้น

เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรระดับปริญญาตรี การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการรู้สารสนเทศ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการการรู้สารสนเทศ และพัฒนารูปแบบการบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรระดับปริญญาตรี สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยโดยใช้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นกรณีศึกษา โดยแบ่ง การวิจัยออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) แบบ Nonrandomized Control Group Pretest-Posttest Design โดยทดลองสอนการรู้สารสนเทศที่บูรณาการในรายวิชาศึกษาทั่วไป 2 รายวิชา คือ รายวิชา มศว 142 วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม และรายวิชา มศว 151 การศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์ ระยะที่ 3 เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus group) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 คน ข้อมูลที่รวบรวมได้ใช้การสรุปและจัดกลุ่มข้อมูลตามประเด็น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ รูปแบบการ

เรียนการสอนโดยบูรณาการการรู้สารสนเทศ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ (1) องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนการสอน บทบาทของผู้สอน บทบาทของบรรณารักษ์ บทบาทของนิสิต สื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (2) การบูรณาการการรู้สารสนเทศ มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ การมอบหมายงานกรณีศึกษา การเลือกหัวข้อกรณีศึกษา การสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การกำหนดประเด็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้และศึกษาด้วยตนเอง การนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และรายงานการศึกษาค้นคว้า และการประเมินรายงาน สำหรับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้ในชั้นเรียน พบว่า หลังการทดลองนิติตกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทั้ง 2 รายวิชา มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยนิติตกลุ่มทดลองมีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุม และจากการประเมินการทำรายงานกลุ่ม พบว่า นิติตกลุ่มทดลองมีผลคะแนนการรู้สารสนเทศรวมทุกด้านในรายงานกลุ่มที่พิจารณาโดยผู้สอนและผู้ประเมินสูงกว่านิติตกลุ่มควบคุม

2.5.3 งานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

กนกวรรณ ชินอ่อน (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบความรู้ความสามารถด้านการรู้สารสนเทศ ก่อนและหลังการส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิศวกรรม และศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาต่อความสำคัญของทักษะการรู้สารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 31 คน ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากการส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลในรายวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นว่าทักษะการรู้สารสนเทศทำให้มีความรู้ และทักษะในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศที่นำไปใช้ในรายวิชาวิศวกรรม มีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และตรงต่อความต้องการ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ นิสิตระดับปริญญาตรีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 101 คน ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เลือกนิสิตชั้นปีที่ 2 เนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 2 จะเริ่มเข้าสู่วิชาการฝึกปฏิบัติจำเป็นต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสำหรับขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ในสถานที่จริง

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 82 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 0.05 (Yamane, 1973) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

สูตรที่ใช้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดขั้นตอนในการสุ่มขนาดตัวอย่าง

การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรของ Taro Yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้

กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นที่ระดับ 95 %)

$$\begin{aligned} n &= \frac{101}{1 + 101(0.05)^2} \\ &= 80.639 \approx 81 \end{aligned}$$

ดังนั้นขนาดตัวอย่าง คือ 81 คน

กำหนดตัวอย่างเพิ่มอีก 1 % เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อน

$$\text{จาก } n + \left(\frac{1}{100}\right)n$$

$$\text{แทนค่าได้ } 81 + \left(\frac{1}{100}\right)81 = 81.81 \approx 82$$

ดังนั้นเมื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 1 % เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนจะได้กลุ่มตัวอย่าง 82 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

3.2.1 แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย เพศ และอายุ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ แบ่งปัจจัยออกเป็น 4 ด้านได้แก่ 1) แหล่งสารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศ 2) กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ 3) การเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศ 4) เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศของ UCLA เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยให้นิสิตเลือกระดับที่ตรงกับตนเองมากที่สุด

3.2.2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล เป็นการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งออกแบบโดยนำสภาพการรู้สารสนเทศในตอนต้นที่ 1 มาเป็นกรอบในการพัฒนากิจกรรมประกอบไปด้วย 4 กิจกรรมคือ กิจกรรมที่ 1 “ผังมโนทัศน์” กิจกรรมที่ 2 “รู้แหล่งสารสนเทศ” กิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย” กิจกรรมที่ 4 “รู้ที่มาสารสนเทศ” โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ชื่อกิจกรรม : “ผังมโนทัศน์”

วันที่ 7 ต.ค. 2560 ระยะเวลา : 1 ชั่วโมง

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการ หรือเข้าใจปัญหาของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือ แนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. ผังมโนทัศน์ เรื่องวิตามิน และโรคระบาด
2. ใบงานที่ 1 ผังมโนทัศน์
3. กระดาษฟลิปชาร์ต และปากกาเคมี
4. รางวัล

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 1 ชื่อกิจกรรม “ผังมโนทัศน์” เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษา โดยจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของผังมโนทัศน์ (Concept mapping) ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่นิสิตในกลุ่มมีความสนใจ และมีเนื้อหาเพียงพอสําหรับการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการกิจกรรมที่ 1 “กำหนดขอบเขตสารสนเทศ”
2. ให้นักนิสิตทุกคนร่วมกันอภิปรายและปรับแต่งผังมโนทัศน์ให้ถูกต้อง โดยใช้ของรางวัลเป็นตัวกระตุ้นการร่วมกิจกรรม
3. แจกใบงานที่ 1 ผังมโนทัศน์
4. ให้นักนิสิตแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 10 คนเพื่อทำกิจกรรมผังมโนทัศน์ โดยให้นักนิสิตระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดเรื่องและขอบเขตที่ต้องการศึกษา
5. ให้นักนิสิตนำข้อมูลที่ได้จากใบงานที่ 1 มาจัดทำผังมโนทัศน์ของเรื่องที่ต้องการศึกษา ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต
6. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อนำเสนอผังมโนทัศน์ของกลุ่มตนเอง

กิจกรรมที่ 2 ชื่อกิจกรรม : “รู้แหล่งสารสนเทศ”

วันที่ 7 ต.ค. 2560 ระยะเวลา : 30 นาที

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการเรียนรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศได้อย่าง

ถูกต้อง

วัตถุประสงค์ : นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถประเมินแหล่งสารสนเทศได้

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. สื่อการสอนเรื่อง “แหล่งสารสนเทศ”

2. เกมตอบคำถามออนไลน์ Kahoot

3. ของรางวัล

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 2 ชื่อกิจกรรม : “รู้แหล่งสารสนเทศ” เป็นกิจกรรมที่ทำให้นิสิตได้รู้ถึงประเภทของแหล่งสารสนเทศต่างๆ และวิธีการประเมินแหล่งสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ และยกตัวอย่างแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ การประเมินแหล่งสารสนเทศ และมีกิจกรรมแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ การประเมินแหล่งสารสนเทศโดยใช้โปรแกรม Kahoot เพื่อชิงรางวัล

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการกิจกรรมที่ 2 “แหล่งสารสนเทศ”
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ และการประเมินแหล่งสารสนเทศผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. ให้นิสิตแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ การประเมินแหล่งสารสนเทศโดยใช้โปรแกรม Kahoot เพื่อชิงรางวัล

กิจกรรมที่ 3 ชื่อกิจกรรม : “ค้นแล้วเจอเลย”

วันที่ 7 ต.ค. 2560 ระยะเวลา : 1 ชั่วโมง

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการเรียนรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่เหมาะสม

มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตสามารถใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความเข้าใจเรื่องลิงค์ของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้

มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้นถูกต้อง และเพียงพอสำหรับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถระบุคำค้น สืบค้นสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. สื่อการสอนเรื่อง “การกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้นและประเมินสารสนเทศ”
2. ใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ
3. ของรางวัล

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ชื่อกิจกรรม “ค้นแล้วเจอเลย” เป็นกิจกรรมที่จะทำให้นิสิตได้รู้ถึงวิธีการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้น และวิธีการประเมินสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้นโดยใช้ Google เทคนิคการสืบค้นจากฐานข้อมูล WebOPAC ของสำนักวิทยบริการ และการประเมินสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการ มีการแข่งขันกันสืบค้นสารสนเทศจากโจทย์ที่กำหนดให้เพื่อชิงของรางวัล และการทำใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย”
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับ วิธีการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้น และวิธีการประเมินสารสนเทศ
3. ให้นิสิตฝึกการสืบค้นสารสนเทศจากโจทย์ที่กำหนดให้
4. ให้นิสิตทำใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

กิจกรรมที่ 4 “รู้ที่มาสารสนเทศ”

วันที่ 7 ต.ค. 2560 ระยะเวลา : 30 นาที

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการเรียนรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง

เครื่องมือ/อุปกรณ์ : 1. สื่อการสอนเรื่อง “รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA”

2. แบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 4 ชื่อกิจกรรม : “รู้ที่มาสารสนเทศ” เป็นกิจกรรมที่จะทำให้นิสิตได้รู้วิธีการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม โดยการบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตาม

แบบฟอร์ม APA ในโปรแกรมประยุกต์ Microsoft word และการทำแบบฝึกการอ้างอิง และเขียน บรรณานุกรม

วิธีดำเนินการ

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการที่ 4 “อ้างอิงสารสนเทศ”
2. บรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม APA
3. ให้นิสิตทำแบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม โดยนำข้อมูลที่ได้จากใบงานที่ 2 มาเขียนเป็นรายการบรรณานุกรมตามรูปแบบ APA ให้ถูกต้องโดยใช้ Microsoft Word

3.2.3 แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ก ข ค ง (Multiple Choice) จำนวน 25 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดระดับการรู้สารสนเทศก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ และหลัง การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ วิเคราะห์ปัจจัยที่ ส่งเสริมการรู้สารสนเทศจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษารายละเอียดมาตรฐานการรู้สารสนเทศใน ระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of California Library Association, 2001) นำข้อมูลเหล่านี้เป็นเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ

3.3.1.2 นำแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามฉบับร่างที่ได้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง แล้ว จึงแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.3.1.3 นำแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามฉบับร่างที่ได้ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินและให้ข้อเสนอแนะจำนวน 3 ท่าน ประกอบไปด้วย

1) อาจารย์ ดร.สุรชาติ สิทธิปกรณ์ พย.ด.พยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสารสนเทศทางการพยาบาล

2) ผศ.กนกจันทร์ เข้มนาการ พย.ม.การพยาบาลเด็ก มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสารสนเทศทางการพยาบาล

3) ผศ.ชุน เทียมทินกฤต ศศ.ม.บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ประจำภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญทางการรู้สารสนเทศ

ตรวจประเมินและให้ข้อเสนอแนะ นำผลการประเมินไปคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม IOC ของ Rovinelli และ Hamleton ซึ่งผลการประเมินมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545; อ้างอิงจาก Rovinelli and Hamleton, 1997)

3.3.1.4 ปรับแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องของการใช้ภาษาในการสื่อสารให้ชัดเจน การใช้คำให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาของนิสิต ความถูกต้องทางการรู้สารสนเทศ และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.3.1.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำ มาดำเนินการทดสอบ (try-out) กับกลุ่มทดลองคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศอยู่ที่ .907

3.3.2 กิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล การสร้างกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.3.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ เพื่อสร้างกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล จากผลการวิเคราะห์สภาพการรู้สารสนเทศจะนำข้อมูลในส่วนของปัจจัยที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และนำผลการวิเคราะห์ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมาเป็นกรอบในการสร้างกิจกรรม

3.3.2.2 จากผลการวิเคราะห์สภาพการรู้สารสนเทศจะนำเอาข้อมูลในส่วนของปัจจัยที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มาเป็นกรอบในการสร้างกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้

สารสนเทศ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะการรู้สารสนเทศเพิ่มมากขึ้นประกอบไปด้วย

- 1) แหล่งสารสนเทศที่นิสิตใช้ในการสืบค้นสารสนเทศอันดับแรก คือ อินเทอร์เน็ต
- 2) ทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตใช้อันดับแรกคือ หนังสือ
- 3) กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่นิสิตต้องการเข้าร่วมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของตนเองอันดับแรกคือ กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์
- 4) ลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ ที่นิสิตเคยเรียนอันดับแรกคือ การสอนโดยการสืบค้น
- 5) ช่องทางการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตที่นิสิตใช้เป็นอันดับแรกคือ โทรศัพท์มือถือส่วนบุคคล (SmartPhone)

3.3.2.3 จากผลการวิเคราะห์ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ พบว่าระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นการประเมินตนเอง แต่เมื่อวิเคราะห์รายมาตรฐานเพื่อนำเอามาตรฐานที่ยังมีค่าเฉลี่ยปานกลาง – ต่ำ มาสร้างเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการ หรือ เข้าใจปัญหาของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของ เรื่องที่ต้องการศึกษาได้

มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่เหมาะสม

มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตสามารถใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความเข้าใจเรื่องลิงก์ของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศได้

มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้นถูกต้อง และเพียงพอสำหรับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า

มาตรฐานที่ 5 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำเสนอสารสนเทศไปใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถตีความ และสรุปเนื้อหาสารสนเทศจากหลายแหล่งที่มีเนื้อหาเดียวกันหรือคล้ายกัน แล้วสรุปเป็นประเด็นเดียวซึ่งในมาตรฐานที่ 5 ไม่ได้นำมาสร้างกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ เนื่องจากในรายวิชาสารสนเทศทางการแพทย์บาลได้มีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในมาตรฐานนี้อยู่แล้ว ทางผู้วิจัยจึงได้มาตรฐานการรู้สารสนเทศเพียง 4 มาตรฐานมาสร้างกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

3.3.2.4 การออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการแพทย์บาล ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลสภาพการรู้สารสนเทศมาวิเคราะห์เพื่อออกแบบกิจกรรมโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) นำผลการวิเคราะห์สภาพการรู้สารสนเทศมาจัดกลุ่มข้อมูล เพื่อกำหนดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการแพทย์บาล
- 2) กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมกับสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลโดยแบ่งวัตถุประสงค์ออกเป็น 4 วัตถุประสงค์ ดังนี้
  - (1) นิสิตสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้
  - (2) นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถประเมินแหล่งสารสนเทศได้
  - (3) นิสิตสามารถระบุคุณค่าค้น สืบค้นสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ
  - (4) สามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง
- 3) กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 4 กิจกรรมซึ่งมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

พูน ปณ ทัโต ชีเว

ตาราง 4 การออกแบบกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

กิจกรรม	ข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบกิจกรรม	การดำเนินกิจกรรม
“ผังมโนทัศน์”	มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้ : มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการ หรือ เข้าใจปัญหาของตนเอง วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการ ศึกษาได้	ให้นิสิตพยาบาลระดม ความคิดในกลุ่มเพื่อกำหนดสิ่ง ที่ต้องการศึกษาโดยใช้รูปแบบ ผังมโนทัศน์ในการกำหนด ขอบเขตความต้องการ
“รู้แหล่ง สารสนเทศ”	มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้ : มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ วัตถุประสงค์ : นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถ ประเมินแหล่งสารสนเทศได้	บรรยายให้ความรู้ในเรื่องของ แหล่งสารสนเทศให้แก่ นิสิต พยาบาล และเน้นให้เห็นถึง แหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ตัว ของนิสิตพยาบาล
“ค้นแล้วเจอ เลย”	มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้ : มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถระบุคำค้น สืบค้น สารสนเทศ ประเมินสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ	บรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับ เทคนิค วิธีการสืบค้น สารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศต่างๆ และการ ประเมินสารสนเทศที่ได้มา
“รู้ที่มา สารสนเทศ”	มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้ : มาตรฐานที่ 3 การค้น คืนสารสนเทศ วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง	บรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับ การเขียนอ้างอิงและ บรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม APA

3.2.3.5 ร่างกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ จากผลการวิเคราะห์สภาพการรู้
สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยจะทำการออกแบบกิจกรรม
เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในตัวบ่งชี้ดังกล่าว โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมดังนี้

- 1) นิสิตสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

- 2) นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถประเมินแหล่งสารสนเทศได้
- 3) นิสิตสามารถระบุคำค้น สืบค้นสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ

ต้องการ

- 4) สามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง

3.3.2.6 นำกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลฉบับร่างที่ได้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจึง

แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.3.2.7 นำกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลที่ได้ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินและให้ข้อเสนอแนะจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกันกับการตรวจประเมินแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ

3.3.2.8 ปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องของเนื้อหาในการนำเสนอ รูปแบบในการสื่อสาร รูปแบบกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อสร้างความเข้าใจแก่นิสิต

3.3.3 แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.3.3.1 วิเคราะห์กิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตให้สอดคล้องกับเนื้อหาในกิจกรรม

3.3.3.2 ร่างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมโดยข้อคำถามแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) การกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่อง
- 2) การกำหนดรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถประเมินแหล่งสารสนเทศ
- 3) การระบุคำค้น การสืบค้นสารสนเทศ และประเมินสารสนเทศ
- 4) การอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรม

3.3.3.3 นำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคามฉบับร่างที่ได้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจึงแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.3.3.4 นำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ได้ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินและให้ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม

เดียวกันกับการตรวจประเมินแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ และตรวจกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

3.3.3.5 นำผลการประเมินไปคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบโดยใช้สูตรดัชนีค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ IOC ของ Rovinelli และ Hamleton (บุญชม ศรีสะอาด, 2545; อ้างอิงจาก Rovinelli and Hamleton, 1997) และคัดเลือกแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปจำนวน 25 ข้อ

3.3.3.6 ปรับแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 25 ข้อ ในเรื่องของการใช้ภาษาในการสื่อสารให้ชัดเจน การใช้คำให้เหมาะสมกับนิสิตระดับการศึกษา ความถูกต้องทางด้านการรู้สารสนเทศ และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

3.4.1 การศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลในช่วงโมงพบอาจารย์ที่ปรึกษา (Homeroom) ของนิสิตชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 1/2560

3.4.1.2 อธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการข้อมูลสภาพการรู้สารสนเทศพร้อมทั้งแจกแบบสอบถามสภาพการณ์การรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้นิสิตกลุ่มตัวอย่างจำนวน 82 คน

3.4.1.3 นำแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ ที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ตอบมาวิเคราะห์ สรุปผล เพื่อใช้ในการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศต่อไป

3.4.2 การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

3.4.2.1 ผู้วิจัยได้ทำการนัดหมายกับนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล จำนวน 82 คน เพื่อแจ้ง วัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล และให้นิสิตทำแบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้สารสนเทศ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

3.4.2.2 การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศ
ทางการพยาบาลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ผังมโนทัศน์ มีวิธีดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่ 1 “กำหนดขอบเขตสารสนเทศ”
2. ให้นิสิตทุกคนร่วมกันอภิปรายและปรับแต่งผังมโนทัศน์ให้ถูกต้อง โดยใช้ของ
รางวัลเป็นตัวกระตุ้นการร่วมกิจกรรม
3. แจกใบงานที่ 1 ผังมโนทัศน์
4. ให้นิสิตแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 10 คนเพื่อทำกิจกรรมผังมโนทัศน์ โดยให้
นิสิตระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดเรื่องและขอบเขตที่ต้องการศึกษา
5. ให้นิสิตนำข้อมูลที่ได้จากใบงานที่ 1 มาจัดทำผังมโนทัศน์ของเรื่องที่ต้องการ
ศึกษา ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต
6. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อนำเสนอผังมโนทัศน์ของกลุ่มตนเอง

กิจกรรมที่ 2 รู้แหล่งสารสนเทศ มีวิธีดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่ 2 “แหล่งสารสนเทศ”
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ และการประเมินแหล่ง
สารสนเทศ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. ให้นิสิตแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ การประเมินแหล่ง
สารสนเทศโดยใช้โปรแกรม Kahoot เพื่อชิงรางวัล

กิจกรรมที่ 3 ค้นแล้วเจอเลย มีวิธีดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย”
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับ วิธีการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้น และวิธีการประเมิน
สารสนเทศ
3. ให้นิสิตฝึกการสืบค้นสารสนเทศจากโจทย์ที่กำหนดให้
4. ให้นิสิตทำใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

กิจกรรมที่ 4 อ้างอิงสารสนเทศ มีวิธีดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่ 4 “อ้างอิงสารสนเทศ”
2. บรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม

APA

3. ให้นิสิตทำแบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม โดยนำข้อมูลที่ได้
จากใบงานที่ 2 มาเขียนเป็นรายการบรรณานุกรมตามรูปแบบ APA ให้ถูกต้องโดยใช้ Microsoft
Word

3.4.2.3. หลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมผู้วิจัยวัดการรู้สารสนเทศของนิสิตหลังร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศอีกครั้ง ซึ่งเป็นแบบทดสอบเดียวกับก่อนร่วมกิจกรรม เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรู้สารสนเทศหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศว่าสูงกว่าทักษะการรู้สารสนเทศก่อนเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการรู้สารสนเทศ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

3.5.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และปัจจัยที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและอธิบาย

3.5.1.2 วิเคราะห์ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนน ใช้แบบประเมินตนเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5	คะแนน	หมายถึง	นิสิตมีการรู้สารสนเทศในระดับดีมาก
4	คะแนน	หมายถึง	นิสิตมีการรู้สารสนเทศในระดับดี
3	คะแนน	หมายถึง	นิสิตมีการรู้สารสนเทศในระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	นิสิตมีการรู้สารสนเทศในระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	นิสิตมีการรู้สารสนเทศในระดับน้อยมาก

โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์และแปลความหมาย ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับน้อยมาก

3.5.2 วิเคราะห์ผลการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล โดยนำผลจากแบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้สารสนเทศ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล มาเปรียบเทียบกับกัน (Pretest - Posttest) โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.6.1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$S. D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนของนิสิตแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบผลการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ก่อนและหลังการร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ (Pretest - Posttest) โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

เมื่อ	D	แทน	ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่
	df	แทน	ความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ N-1

พหุบัณฑิต โสว

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

3.6.3.1 ความเชื่อมั่นเครื่องมือ (Reliability Analysis) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.6.3.2 ทหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยใช้สูตร IOC (Item-objective Congruence Index) ดังนี้ (เผชญ์ กิจระการ, 2544)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

พหุ ประ โท ชี เว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-test for Dependent
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกตามวัตถุประสงค์ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้แบ่งผลผลการวิเคราะห์สภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ออกเป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพการ	จำนวน (n = 82)	ร้อยละ
5.1 เพศ		
5.1.1 ชาย	9	11
5.1.2 หญิง	73	89
รวม	82	100
5.2 อายุ		
5.2.1 18 - 20 ปี	74	80.2
5.2.2 21 ปีขึ้นไป	8	9.8
รวม	82	100

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 73 คน คิดเป็นร้อยละ 89 มีนิสิตชายเพียง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 18-20 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 80.2 รองลงมา มีอายุ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์โดยแบ่งปัจจัยออกเป็น 4 ด้านคือ 1) ด้านแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ 2) กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ 3) ลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ 4) ช่องทางและวิธีการการสืบค้นสารสนเทศ แสดงรายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ด้านแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ	จำนวนครั้งที่เลือก	ร้อยละ
1. แหล่งสารสนเทศ		
1.1 สำนักวิทยบริการ	60	32.3
1.2 ห้องศึกษาด้วยตนเอง	31	16.7
1.3 ห้องสมุด ประจำโรงพยาบาล	2	1.1
1.4 สอบถามขอความรู้ จากบุคคลที่มีความรู้	11	5.9
1.5 อินเทอร์เน็ต	80	43
1.6 อื่น ๆ	2	1.1
รวม	186	100
2. ทรัพยากรสารสนเทศ		
2.1 หนังสือ	77	38.5
2.2 งานวิจัย	20	10
2.3 วารสารวิชาการ/บทความ	19	9.5
2.4 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	17	8.5
2.5 วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal)	4	2
2.6 สื่อมัลติมีเดีย	50	25
2.7 อื่น ๆ	13	6.5
รวม	200	100

ตาราง 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ (ต่อ)

ด้านแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ	จำนวนครั้งที่เลือก	ร้อยละ
3. ฐานข้อมูลออนไลน์		
3.1 Access Medicine	15	16.3
3.2 CINAHL Plus with FullText	5	5.4
3.3 Science Direct	14	15.2
3.4 Springer Link -Journal	1	1.1
3.5 UpToDate	2	2.2
3.6 Thai Lis	4	4.3
3.7 ไม่เคยใช้	51	55.4
รวม	92	100
ด้านกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ	จำนวนครั้งที่เลือก	ร้อยละ
1. กิจกรรมของสำนักวิทยบริการ		
1.1 การแนะนำการใช้บริการห้องสมุด	16	14.5
1.2 การสืบค้นสารสนเทศจาก Web OPAC	15	13.6
1.3 การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์	21	19.1
1.4 การสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	9	8.2
1.5 การสืบค้นงานวิจัย	8	7.3
1.6 การเขียนบรรณานุกรมด้วยโปรแกรม EndNote	4	3.6
1.7 ไม่เคยเข้าร่วม	37	33.6
รวม	110	100
2. กิจกรรมที่นิสิตต้องการเข้าร่วม		
2.1 กิจกรรมแนะนำแหล่งสารสนเทศ	29	20.1
2.2 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการกำหนดคำสำคัญ	21	14.6
2.3 กิจกรรมฝึกปฏิบัติทักษะการสืบค้นห้องสมุด	24	16.7
2.4 กิจกรรมฝึกปฏิบัติทักษะการสืบค้นโดยใช้โปรแกรม	28	19.4
2.5 กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์	38	26
2.6 กิจกรรมแข่งขันทักษะการสืบค้นสารสนเทศ	4	2.8
รวม	144	100

ตาราง 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ (ต่อ)

ด้านลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศ	จำนวนครั้งที่เลือก	ร้อยละ
1. การสอนโดยใช้คำถาม	77	15.2
2. การสอนโดยการสืบค้น	81	16
3. การสอนแบบแก้ปัญหา	72	14.2
4. การสอนแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง	78	15.4
5. การสอนแบบปัญหาเป็นหลัก	66	13
6. การเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด	75	14.8
7. การสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน	58	11.4
รวม	507	100
ด้านช่องทางและวิธีการสืบค้นสารสนเทศ	จำนวนครั้งที่เลือก	ร้อยละ
1. ช่องทางการสืบค้นสารสนเทศ		
1.1 ใช้คอมพิวเตอร์ของห้องคอมพิวเตอร์	16	7.3
1.2 ใช้คอมพิวเตอร์จากสำนักคอมพิวเตอร์	25	11.5
1.3 ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลโดยใช้เครือข่ายมหาวิทยาลัย	60	27.5
1.4 โทรศัพท์มือถือส่วนบุคคล (SmartPhone)	77	35.3
1.5 สืบค้นสารสนเทศจากที่บ้าน / หอพัก	40	18.3
รวม	218	100
2. วิธีการสืบค้นสารสนเทศ	จำนวนครั้งที่เลือก	ร้อยละ
2.1 ใช้เว็บไซต์ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ	25	23.6
2.2 ใช้บริการตอบคำถามที่เคาน์เตอร์	15	14.2
2.3 ค้นหาที่ชั้นหนังสือ	65	61.3
2.4 ใช้เครือข่ายเสมือน (VPN)	1	0.9
รวม	106	100

จากตาราง 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ด้านแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า แหล่งสารสนเทศที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ใช้มากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 43 ของแหล่งสารสนเทศที่นิสิตเลือกใช้ รองลงมาคือ สำนักวิทยบริการ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 ของแหล่งสารสนเทศที่นิสิต

เลือกใช้ และแหล่งสารสนเทศที่นิสิตใช้น้อยที่สุดคือ ห้องสมุดประจำโรงพยาบาล จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ใช้มากที่สุด คือ หนังสือ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมด รองลงมาคือ สื่อมัลติมีเดีย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมด และทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตใช้น้อยที่สุดคือ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมด

ฐานข้อมูลออนไลน์พบว่านิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ไม่เคยใช้ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 ของนิสิตที่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เคยใช้ พบว่า นิสิตใช้ฐานข้อมูล Access Medicine จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ของฐานข้อมูลออนไลน์ทั้งหมด รองลงมาคือ CINAHL Plus with FullText จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 ของฐานข้อมูลออนไลน์ทั้งหมด และฐานข้อมูลออนไลน์ที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ใช้น้อยที่สุดคือ ฐานข้อมูล Springer Link –Journal จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ของฐานข้อมูลออนไลน์ทั้งหมด

ด้านกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัด พบว่า นิสิตไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 ของนิสิตที่เคยเข้าร่วม ส่วนกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้น นิสิตเข้าร่วมมากที่สุดคือการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 ของกิจกรรมทั้งหมด รองลงมาคือ การแนะนำการใช้บริการห้องสมุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ของกิจกรรมทั้งหมด และกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้นนิสิตเข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การเขียนบรรณานุกรมด้วยโปรแกรม EndNote จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของกิจกรรมทั้งหมด

กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่นิสิตต้องการเข้าร่วมมากที่สุดคือ กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 26 ของกิจกรรมที่ต้องการเข้าร่วมทั้งหมด รองลงมาคือ กิจกรรมแนะนำแหล่งสารสนเทศ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ของกิจกรรมทั้งหมด และกิจกรรมที่นิสิตต้องการเข้าร่วมน้อยที่สุด คือ กิจกรรมแข่งขันทักษะการสืบค้นสารสนเทศ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 จากจำนวนกิจกรรมทั้งหมด

ด้านลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศ พบว่า นิสิตเคยเข้าร่วมการเรียนการสอนลักษณะการสอนโดยการสืบค้นมากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ของลักษณะการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศทั้งหมด รองลงมาคือ ลักษณะการสอนแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ของลักษณะการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศทั้งหมด และลักษณะการเรียนการสอนที่นิสิตเคยเข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การสอนที่ใช้

การวิจัยเป็นฐาน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ของลักษณะการเรียนรู้การสอนช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศทั้งหมด

ด้านช่องทางและวิธีการสืบค้นสารสนเทศ พบว่า ช่องทางการสืบค้นสารสนเทศที่นิสิตใช้มากที่สุดคือ สืบค้นผ่านโทรศัพท์มือถือส่วนบุคคล (SmartPhone) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ของช่องทางการสืบค้นสารสนเทศทั้งหมด รองลงมาคือ ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โดยใช้เครือข่ายมหาวิทยาลัยจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ของช่องทางการสืบค้นสารสนเทศทั้งหมด และช่องทางที่นิสิตใช้ในการสืบค้นสารสนเทศน้อยที่สุดคือ ใช้คอมพิวเตอร์ของห้องคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของช่องทางการสืบค้นสารสนเทศทั้งหมด

วิธีการสืบค้นสารสนเทศ พบว่า นิสิตใช้วิธีค้นหาที่ชั้นหนังสือมากที่สุด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 ของวิธีการสืบค้นสารสนเทศทั้งหมด รองลงมาใช้เว็บไซต์ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (Web OPAC) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 ของวิธีการสืบค้นสารสนเทศทั้งหมด และวิธีการสืบค้นสารสนเทศที่นิสิตใช้น้อยที่สุดคือ ใช้เครือข่ายเสมือน (VPN) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ของวิธีการสืบค้นสารสนเทศทั้งหมด

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ตาราง 7 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

การรู้สารสนเทศ	ระดับการรู้สารสนเทศ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรู้สารสนเทศ
มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการหรือเข้าใจปัญหาของตนเอง			
1. นิสิตสามารถบอกเรื่อง หรือปัญหาที่ตนเองต้องการศึกษาได้	3.62	.536	มาก
2. นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้	3.45	.525	ปานกลาง
3. นิสิตสามารถแยกประเภท ของทรัพยากรสารสนเทศได้ตามความเหมาะสมของเรื่องที่ต้องการศึกษา เช่น หนังสือ วารสาร บทความ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น	3.56	.687	มาก

ตาราง 7 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ (ต่อ)

การรู้สารสนเทศ	ระดับการรู้สารสนเทศ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรู้สารสนเทศ
4. นิสิตสามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้สารสนเทศจากแหล่งใด	3.79	.680	มาก
รวม	3.60	.444	มาก
มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งอ้างอิงและใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ	3.56	.590	มาก
1. นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง			
2. นิสิตสามารถเลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการสืบค้นเพื่อใช้ในการทำรายงาน	3.76	.639	มาก
3. นิสิตสามารถกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่เหมาะสม	3.77	.615	มาก
4. นิสิตสามารถกำหนดวิธีการสืบค้นที่เหมาะสม	3.73	.610	มาก
รวม	3.70	.500	มาก
มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ			
1. นิสิตสามารถใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้	3.52	.652	มาก
2. นิสิตสามารถใช้ระบบฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตได้	3.74	.717	มาก
3. นิสิตสามารถเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง	3.49	.653	ปานกลาง
4. นิสิตมีความเข้าใจเรื่องเลขเรียกหนังสือและสามารถนำไปใช้ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดได้	3.50	.741	มาก
5. นิสิตมีความเข้าใจเรื่องลิงค์ของเว็บไซต์(URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้	3.34	.689	ปานกลาง
รวม	3.51	.526	มาก

ตาราง 7 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ (ต่อ)

การรู้สารสนเทศ	ระดับการรู้สารสนเทศ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรู้สารสนเทศ
มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ			
1. นิสิตตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยประเมิน จากผู้แต่ง แหล่งสารสนเทศ และความถูกต้องของข้อมูล	3.52	.633	มาก
2. นิสิตสามารถประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้นถูกต้อง และเพียงพอสำหรับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า	3.49	.633	ปานกลาง
รวม	3.50	.547	มาก
มาตรฐานที่ 5 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำสารสนเทศไปใช้			
1. นิสิตสามารถแยกแยะสารสนเทศที่ได้จากแหล่งต่างๆ ให้เหมาะสมกับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า	3.60	.626	มาก
2. นิสิตสามารถตีความ และสรุปเนื้อหาสารสนเทศจากหลายแหล่งที่มีเนื้อหาเดียวกันหรือคล้ายกัน แล้วสรุปเป็นประเด็นเดียว	3.46	.613	ปานกลาง
3. นิสิตนำสารสนเทศไปใช้ โดยเขียนอ้างอิงและรวบรวมบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง	3.56	.668	มาก
รวม	3.54	.543	มาก
รวมทั้งหมด	3.57	.436	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และเมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐานพบว่าทุกมาตรฐาน อยู่ในระดับมากโดยมาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.70 รองลงมาคือมาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการหรือความเข้าใจปัญหาของตนเอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.60 เมื่อดูรายตัวบ่งชี้พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 มาตรฐานที่ 3 นิสิตมีความเข้าใจเรื่องลิงค์ของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปาน

กลาง ลำดับถัดมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลทั้ง 4 กิจกรรมสามารถสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 “ผังมโนทัศน์”

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

จากการทำกิจกรรมที่ 1 “ผังมโนทัศน์” เป็นกิจกรรมที่ให้นิสิตแบ่งกลุ่มระดมความคิดกัน เพื่อกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษา โดยจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของผังมโนทัศน์ (Concept mapping) ผลพบว่า นิสิตสามารถแบ่งกลุ่มระดมความคิด กำหนดขอบเขตความต้องการและกำหนดหัวข้อหลักที่ต้องการศึกษาได้ โดยแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มในแต่ละกลุ่มจะใช้เวลาระดมความคิดประมาณ 10 – 15 นาทีและจัดทำผังมโนทัศน์เรื่องที่ต้องการศึกษา ก่อนที่จะนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเรื่องที่นิสิตให้ความสนใจและต้องการศึกษาจะเป็นเรื่องที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการพยาบาลต่างๆ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพยาบาล หลังจากนำเสนอแล้วนิสิตนำผังมโนทัศน์ของตัวเองมากรอกในใบงานที่ 1

กิจกรรมที่ 2 “รู้แหล่งสารสนเทศ”

วัตถุประสงค์ : นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถประเมินแหล่งสารสนเทศได้

จากการทำกิจกรรมที่ 2 “รู้แหล่งสารสนเทศ” เป็นกิจกรรมที่ให้นิสิตได้รู้ถึงประเภทของแหล่งสารสนเทศต่างๆ และวิธีการประเมินแหล่งสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ และยกตัวอย่างแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ การประเมินแหล่งสารสนเทศ และได้มีการแข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศผ่านโปรแกรม Kahoot ผลพบว่า นิสิตมีความตั้งใจในการฟังบรรยายเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศเพื่อใช้ในการแข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศผ่านโปรแกรม Kahoot โดยนิสิตสามารถทำคะแนนได้ในระดับสูง อีกทั้งนิสิตยังมีความเข้าใจในแหล่งสารสนเทศมากยิ่งขึ้นจากการฟังเฉลยและอธิบายแหล่งสารสนเทศหลังการแข่งขันเพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย”

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถระบุคำค้น สืบค้นสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ

จากการทำกิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย” เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ นิสิตได้รู้ถึงวิธีการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้น และวิธีการประเมินสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้นโดยใช้ Google เทคนิคการสืบค้นจากฐานข้อมูล WebOPAC ของสำนักวิทยบริการ และการประเมินสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการ ผลพบว่า นิสิตสามารถนำเรื่องที่ต้องการศึกษาที่ได้จากการทำผังมโนทัศน์ มาทำในใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศได้เป็นอย่างดี โดยนิสิตสามารถกำหนดคำสำคัญ แล้วนำไปสืบค้นใน Google และ WebOPAC แล้วจึงนำผลการสืบค้นไปกรอกในใบงานที่ 2 ได้อย่างสมบูรณ์

กิจกรรมที่ 4 “อ้างอิงสารสนเทศ”

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ นิสิตได้รู้วิธีการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม โดยการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม APA ในโปรแกรมประยุกต์ Microsoft word และการทำแบบฝึกการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม ผลพบว่า นิสิตมีความตั้งใจฟังบรรยายเนื่องจากการเขียนอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม APA จะได้ใช้ในการทำรายงานการค้นคว้าในชั้นปีที่สูงขึ้น และนิสิตได้มีการซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติมในประเด็นการเขียนบรรณานุกรมที่ผู้แต่งมากกว่า 3 คน และนิสิตได้ฝึกทำบรรณานุกรมจากใบงานที่ 3 แบบฝึกหัดการอ้างอิงและเขียนบรรณานุกรมซึ่งนิสิตสามารถทำได้ถูกต้องทั้งการเขียนอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

การเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บแบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้สารสนเทศกับนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ และทำการเก็บแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งผลการเปรียบเทียบมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D	t
การรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 1				
ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	1.65	.593	10.951**
หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	2.51	.822	
การรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 2				
ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	5.74	1.131	13.776**
หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	6.96	.987	
การรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 3				
ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	6.05	1.288	14.209**
หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	7.34	1.387	
การรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 4				
ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	1.65	.935	11.997**
หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	2.62	.925	
การรู้สารสนเทศโดยรวม				
ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	15.09	2.59	22.04**
หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ	82	19.46	2.14	

**มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาล พบว่า มาตรฐานที่ 1 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{x}$ = 2.51) สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{x}$ = 1.65) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาตรฐานที่ 2 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{x}$ = 6.96) สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{x}$ = 5.74) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาตรฐานที่ 3 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้
 สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{X}$ = 7.34)
 สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{X}$ = 6.05)
 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาตรฐานที่ 4 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้
 สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{X}$ = 2.62)
 สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{X}$ = 1.65)
 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลโดยรวม พบว่า นิสิตพยาบาลมี
 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้สารสนเทศ หลังการพัฒนาทักษะการรู้
 สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{X}$ = 19.46) สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้
 สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ($\bar{X}$ = 15.09) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .01 และสามารถสรุปได้ว่ากิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยา
 บาล ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล และ 3) เพื่อเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 101 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 1/2560 จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) แบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.1.1 สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการศึกษาสภาพพบว่า สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามประกอบไปด้วย 1) ด้านแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ 2) กิจกรรมส่งเสริมการรู้

สารสนเทศ 3) ลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ 4) ช่องทางและวิธีการ การสืบค้น สารสนเทศ และ 5) ระดับการรู้สารสนเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1.1 ด้านแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า แหล่งสารสนเทศที่นิสิตคณะพยาบาลใช้มากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ สำนักวิทยบริการ และแหล่งสารสนเทศที่นิสิตใช้น้อยที่สุดคือ ห้องสมุดประจำโรงพยาบาล ในส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ใช้มากที่สุด คือ หนังสือ รองลงมาคือ สื่อมัลติมีเดีย และทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตใช้น้อยที่สุดคือ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal) และฐานข้อมูลออนไลน์พบว่า นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เคยใช้ พบว่า นิสิตใช้ฐานข้อมูล Access Medicine รองลงมาคือ CINAHL Plus with FullText และฐานข้อมูลออนไลน์ที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ใช้น้อยที่สุดคือ ฐานข้อมูล Springer Link –Journal

5.1.1.2 ด้านกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ พบว่า กิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้น นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนที่เคยเข้าร่วมพบว่า นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้น มากที่สุดคือ การสืบค้น สารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ รองลงมาคือ การแนะนำการใช้บริการห้องสมุด และกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้น นิสิตเข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การเขียนบรรณานุกรมด้วยโปรแกรม EndNote และกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศที่นิสิตต้องการเข้าร่วมมากที่สุดคือ กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ รองลงมาคือ กิจกรรมแนะนำแหล่งสารสนเทศ และกิจกรรมที่นิสิตต้องการเข้าร่วมน้อยที่สุด คือ กิจกรรมแข่งขันทักษะการสืบค้นสารสนเทศ

5.1.1.3 ด้านลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการรู้สารสนเทศ พบว่า นิสิตเคยเข้าร่วมการเรียนการสอนลักษณะการสอนโดยการสืบค้นมากที่สุด รองลงมาคือ ลักษณะการสอนแบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และลักษณะการเรียนการสอนที่นิสิตเคยเข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน

5.1.1.4 ด้านช่องทางและวิธีการสืบค้นสารสนเทศ พบว่า ช่องทางการสืบค้น สารสนเทศที่นิสิตใช้มากที่สุดคือ สืบค้นผ่านโทรศัพท์มือถือส่วนบุคคล (SmartPhone) รองลงมาคือ ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โดยใช้เครือข่ายมหาวิทยาลัย และช่องทางที่นิสิตใช้ในการสืบค้น สารสนเทศน้อยที่สุดคือ ใช้คอมพิวเตอร์ของห้องคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ และวิธีการสืบค้น สารสนเทศ พบว่า นิสิตใช้วิธีค้นหาที่ขึ้นหนังสือมากที่สุด รองลงมาใช้เว็บไซต์ฐานข้อมูลทรัพยากร สารสนเทศ (Web OPAC) และวิธีการสืบค้นสารสนเทศที่นิสิตใช้น้อยที่สุดคือ ใช้เครือข่ายเสมือน (VPN)

5.1.1.5 ด้านระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม พบว่า ระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐานพบว่าทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก โดยมาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.70 รองลงมาคือมาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการหรือความเข้าใจปัญหาของตนเอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.60 เมื่อดูรายตัวบ่งชี้พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 มาตรฐานที่ 3 นิสิตมีความเข้าใจเรื่องลิงค์ของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ลำดับถัดมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 มาตรฐานที่ 1 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.2 ผลการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล พบว่า ในมาตรฐานที่ 1 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล มาตรฐานที่ 2 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล มาตรฐานที่ 3 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล มาตรฐานที่ 4 นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศหลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล และผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลโดยรวม พบว่า นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้สารสนเทศ หลังการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล สูงกว่า ก่อนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสรุปได้ว่ากิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการวิจัยสามารถนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารสนเทศที่นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้เป็นอันดับแรก คือ อินเทอร์เน็ต เนื่องจากนิสิตสามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการผ่าน Google ที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งการสืบค้นสารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั้น มีความสะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต จึงเป็นเหตุให้นิสิตเลือกใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตเป็นอันดับแรก อีกทั้งการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์นั้น สามารถเข้าถึงได้ทุกที่เพราะทางมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นิสิต สอดคล้องกับ อังคณา แวขอเหาะ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่า การเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นการสืบค้นจาก Google เนื่องจากมีรูปแบบการเข้าถึงได้โดยง่าย โดยใช้คำสำคัญหรือหัวเรื่องที่ต้องการสืบค้น แต่เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในส่วนของประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นิสิตใช้หนังสือเป็นอันดับแรก เนื่องจาก นิสิตสามารถค้นหาหนังสือ หรือตำราได้จากแหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ห้องศึกษาด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือและตำราทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ตรงกับความต้องการ อีกทั้งยังจัดเก็บตำราหลักที่คณาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ ใช้ในการเรียนการสอนวิชาทางด้านพยาบาล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทยา พุดแก้ว (2558) ทำการศึกษาเรื่อง การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทหนังสือ/ตำรา มากที่สุดเนื่องจาก สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ง่าย และมีความน่าเชื่อถือสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของเนื้อหาในหนังสือหรือตำราได้ ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เลย อาจเป็นเพราะว่านิสิตยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสืบค้นสารสนเทศฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ต ด้านระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ ในรายตัวบ่งชี้พบว่า การกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนิสิตยังไม่มีความรู้ความเข้าใจมากพอที่จะสามารถกำหนดกรอบของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุดาวดีศรีสุดตา (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การรู้สารสนเทศของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาล ที่เกี่ยวกับการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ นักศึกษายังทำ

คะแนนได้อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจถึงข้อจำกัดของสารสนเทศที่หามาได้ การกำหนดหัวเรื่องคำสำคัญ การใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศที่เหมาะสม ซึ่งทำให้เห็นว่าการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลที่ผ่านมายังไม่ได้เน้นหนักในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การกำหนดเรื่องที่ต้องการศึกษา และอาจเป็นเพราะการที่นิสิตจะสามารถ คิดวิเคราะห์ กำหนดเรื่องที่ต้องการศึกษา นิสิตต้องอยู่ในชั้นปีที่ 3 ถึงจะได้เรียนในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งทำให้นิสิตพยาบาลยังขาดทักษะในด้านนี้

5.2.2 การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ นิสิตมีทักษะการรู้สารสนเทศหลังเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศโดยนำมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษา UCLA มาเป็นกรอบในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศทั้ง 4 กิจกรรม เป็นวิธีที่ทำให้นิสิตพยาบาล สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ โดยเมื่อนำผลการทดสอบไปเปรียบเทียบกันในแต่ละมาตรฐานพบว่า คะแนนหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมในทุกมาตรฐานการรู้สารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนากิจกรรมที่นำเอาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตพยาบาลในส่วนต่างๆ ที่เป็นสภาพปัจจุบันมาสร้างเป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ นอกจากนี้กิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรมได้ผ่านการตรวจประเมินเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้สอนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล ทำให้ได้กิจกรรมที่เหมาะสมกับนิสิตพยาบาล และสามารถพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศได้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ชินอ่อน (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ 1 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ซึ่งดำเนินการส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ โดยการสอนการรู้สารสนเทศผ่านรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ 1 โดยนำเอามาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษา UCLA มาเป็นกรอบในการออกแบบ แผนการสอนทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ 1 และทำการวัดผลก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศที่เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ 1 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนการรู้สารสนเทศในทุกทักษะ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการส่งเสริมการรู้สารสนเทศเข้าไปในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ 1 เพิ่มขึ้นทุกทักษะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการรู้สารสนเทศในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ 1 เป็นวิธีที่สามารถทำให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศได้เป็นอย่างดี และเมื่อสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษายังเห็นว่าทักษะการรู้สารสนเทศทำให้มีความรู้และช่วยในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ ที่นำไปใช้ในรายวิชาโครงงาน และมีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

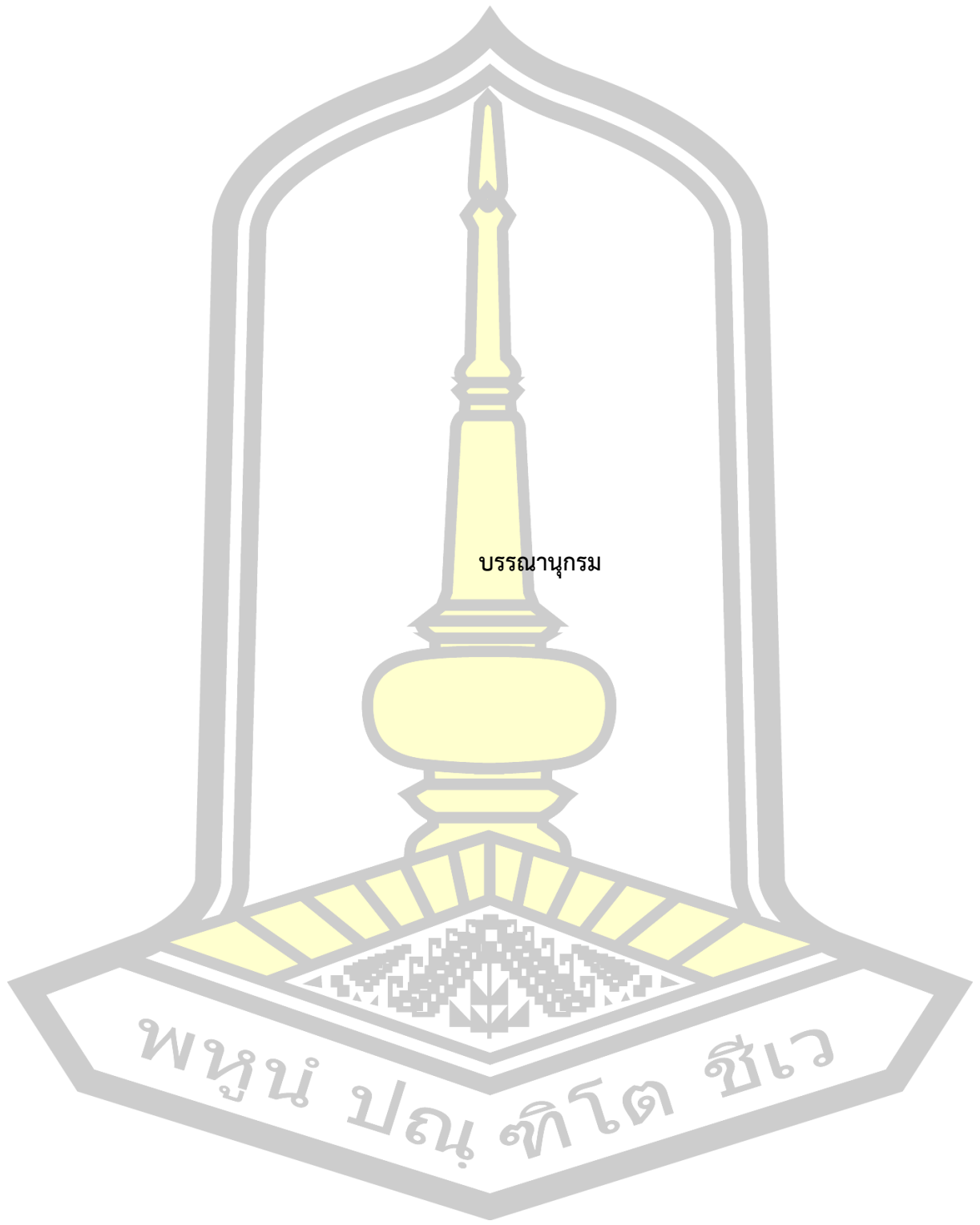
5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตบางมาตรฐาน ยังอยู่ในระดับปานกลาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงควรมีการวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตพยาบาลศาสตร์ หรือบูรณาการในรายวิชาต่างๆ ต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการนำกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศที่ได้ ไปประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

พหุบัณฑิตยาลัย

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ชินอ่อน. (2554). การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาโครงการคอมพิวเตอร์ 1 ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย. วารสาร สารสนเทศศาสตร์, 29(1), 1-10.
- จกมล พุทธิชัยกุล. (2559). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. อินฟอร์เมชั่น, 23(1), 12-15.
- จันทร์ฉาย วีระชาติ. (2555). ปัจจัยการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา.
- ชุตินา สัจจนันท์. (2544). การรู้สารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาคนไทยและสังคมไทย. วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช, 14(3), 50-63.
- _____. (2550). การรู้สารสนเทศ : การสอนและการวิจัย. วารสารห้องสมุด, 51(2), 27-45.
- _____. (2554). การพัฒนามาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับนักเรียนไทย. วารสารวิจัยสมาคม ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 4(1), 13-22.
- ดวงแก้ว เงินพุลทรัพย์ และคณะ. (2559). การพัฒนามาตรฐานและสมรรถนะการรู้สารสนเทศของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวารสารศาสตร์ในประเทศไทย. วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุด, 9(1), 63-78.
- ดวงใจ วงษ์เศษ. (2554). รายงานการวิจัยพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มิชชั่น มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย -แปซิฟิก. สระบุรี : มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย - แปซิฟิก.
- ทัศน์ศรี เสมียนเพชร และ คณะ. (2551). ทักษะการตั้งคำถามในวิธีการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานของ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. การพยาบาลและการศึกษา, 1(3), 2-14.
- เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2554). การบูรณาการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษา ทัวไปหลักสูตรระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- นงนารถ ชัยรัตน์. (2542). การเลือกและการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด : เอกสารประกอบการสอน
รายวิชา บร 311. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทยา พุดแก้ว. (2558). การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษ
ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นันทา วิฑูตศักดิ์. (2550). การรู้สารสนเทศ : ความสามารถที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. วารสาร
ห้องสมุด, 51(2), 17-26.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2547). การจัดการความรู้กับคลังความรู้. กรุงเทพฯ: เอสอาร์ พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2552). การรู้เรื่องการอ่านการรู้สารสนเทศ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ.
วารสารบรรณศาสตร์, 2(1), 109-123.
- บรรจง พลไชย. (2554). สารสนเทศทางการแพทย์. อินฟอร์เมชัน, 18(1).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ เสารยะวิเศษ. (2552). การพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เผชัญญ์ กิจระการ. (2544). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. วารสารการวัดผล
การศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 5(11), 44-51.
- พิมพ์นิ ดาঙ্গค์. (2555). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). การค้นคว้าและการ
เขียนรายงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- มกราพันธุ์ จุฑารส. (2556). การคิดอย่างเป็นระบบ : การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ:
ธนาเพรส.

- รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์. (2552). การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต : การสะท้อนจาก
กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 5(1), 145-166.
- รุจา ฎไพบูลย์. (2548). เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบบริการสุขภาพ. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ประสบการณ์ วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 1 - 8 (หน้า 55-87). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ลัดดาวัลย์ ไวยสุรสิงห์, และ สุภาวดี นพรุจจินดา. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตาม
แนวคิดการเรียนรู้สภาพจริงเพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิด
อย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี. วารสารการ
พยาบาลและการศึกษา, 4(3), 63-77.
- วนุชชิตา สุภัควินิช. (2547). การบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันวิสาข์ สุทธิบริบาล, แหวตา เตชาทวีวรรณ, ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2554). การใช้สารสนเทศของ
พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ในเขตกรุงเทพฯ. วารสารบรรณศาสตร์ มศว,
4(2), 1-13.
- วิณา จีระแพทย์. (2544). สารสนเทศทางการพยาบาลและทางสุขภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แหวตา เตชาทวีวรรณ. (2550). การสอนการรู้สารสนเทศในโรงเรียน. โดมทัศน์, 28(2), 67-76.
- ศุภนิจ ศรีรักษ์. (2555). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สภาการพยาบาล. (2556). คู่มือการรับรองสถาบันการศึกษาการพยาบาลและการผดุงครรภ์. กรุงเทพฯ:
สภาการพยาบาล.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2553). ผู้ใช้สารสนเทศ. ใน สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมาน ลอยฟ้า. (2544). การรู้สารสนเทศ : ทักษะที่จำเป็นสำหรับสังคมสารสนเทศ. มนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์, 19(1), 1-6.

- สัจจารีย์ ศิริชัย. (2552). การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎีบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สันทนา กุศลรัตน์. (2556). แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ ในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญา คุุฎีบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สีปาน ทรัพย์ทอง. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ. ใน เอกสารการสอนชุด วิชาการ พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (หน่วยที่ 1). นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกัญญา ประจุศิลป์. (2550). สารสนเทศทางการพยาบาล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุดาวดี ศรีสุดตา. (2549). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี วาทีหอม. (2556). บทบาทในการสอนการรู้สารสนเทศของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อริศรา สิงห์ปิ่น, และณรงค์ ชัยปัญญา. (2558). รายงานการวิจัยศึกษาเรื่องสภาพการใช้ ปัญหาและ ความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ปี 2558. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์. (2555). การส่งเสริมการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. วารสารสารสนเทศศาสตร์, 30(1), 1-18.
- อังคณา แวซอเหาะ. (2553). รายงานการวิจัยการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- อำพร ไตรภักทร. (2546). คู่มือการเรียนการสอนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.

American Library Association. (1989). Presidential committee on information literacy (Final Report). Chicago: American Library Association.

_____. (2000). Information Literacy Standard. Retrieved February 1, 2016, from <http://www.ala.org>

Association of College & Research Libraries. (2000). Information Literacy Competency Standards for Higher Education. Retrieved February 1, 2016, from <http://www.ala.org/acrl/standards>

Brockbank, A., & McGill, I. (2007). Facilitating reflective learning in higher education (2nd ed.). London: The McGraw-Hill.

Council of Australian University Librarians. (2001). Information Literacy Standard.

Hanewald, R. (2012). Cultivation Life-Long Learning Skills in Undergraduate Students through The Collaborative Creation of Digital Knowledge Maps. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 69, 847–853.

Head, A. j., & Eisenberg, M. B. (2010). Truth be Told : How College Students and Use Information in the Digital Age. Retrieved February 28, 2016, from http://projectinfolit.org/images/pdfs/pil_fall2010_survey_fullreport1.pdf

Janke, R., Pesut, B., & Erbacher, L. (2011). Promoting information literacy through collaborative service learning in an undergraduate research course. *Nurse Education Today*. Retrieved March 14, 2012, from doi:10.1016/j.nedt.2011.09.016

Lindstrom, J., & Shonrock, D. (2006). Faculty-librarian collaboration to achieve integration of information literacy. *Reference & User Services Quarterly*, 46(1), 18–23.

Rattanapun, A. (2012). Promotion of information literacy for undergraduate students at Kamphaeng Phet Rajabhat University. *Journal of Information Science*, 30(1), 1–18.

Resnis, E., Gibson, K., & Misco, M. (2010). Information literacy assessment : A case study at Miami University. *New Library World*, 111(7/8), 287–301.

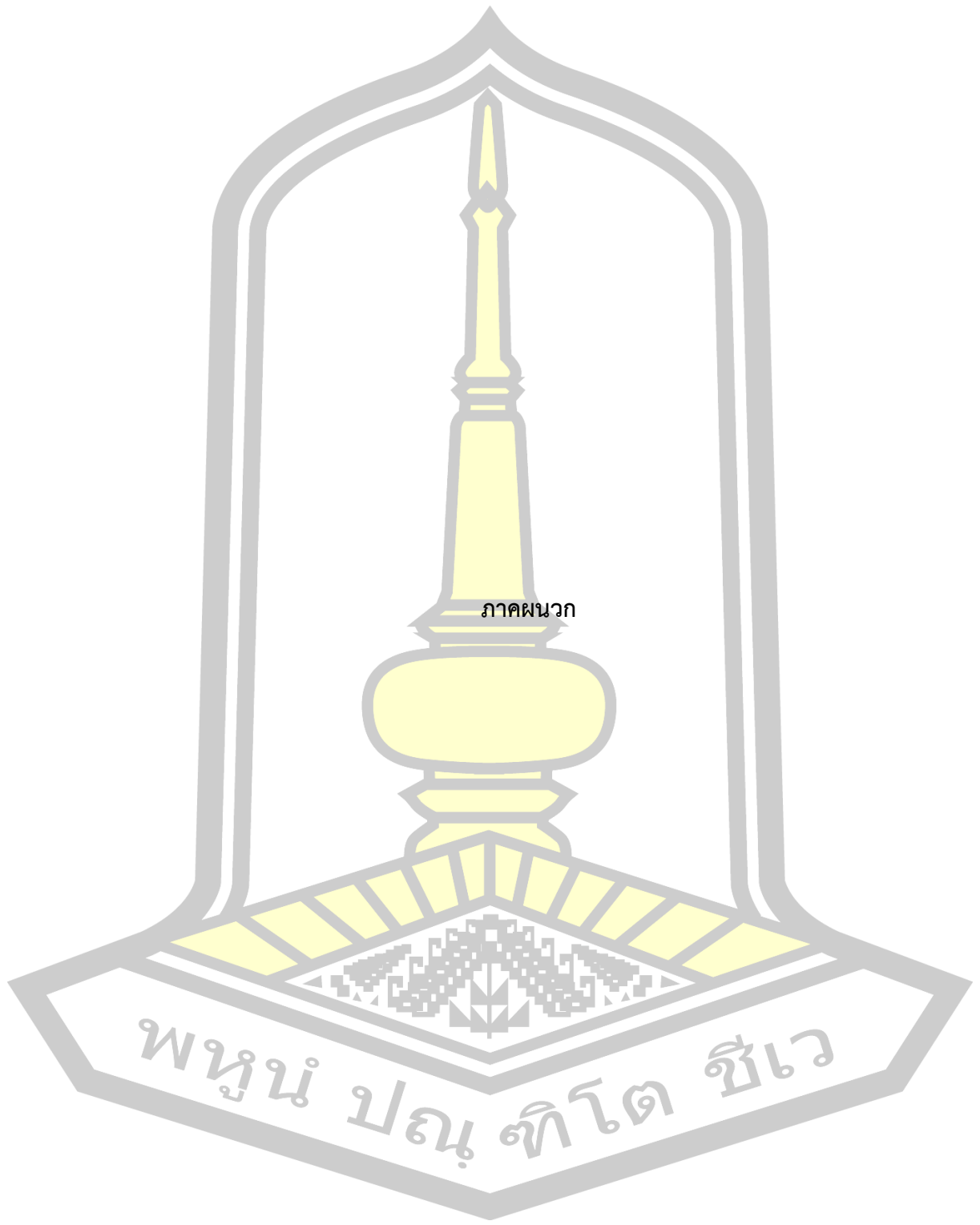
University of California Library Association. (2001). Information Competencies at UCLA : Reports of a Survey Project. Los Angeles: University of California.

Weaver, S. M. (1993). Information Literacy : Education For Life-Long Learning. Nurse Educator, 18(4), 30–32.

Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.). Newyork: Harper and Row Publication.

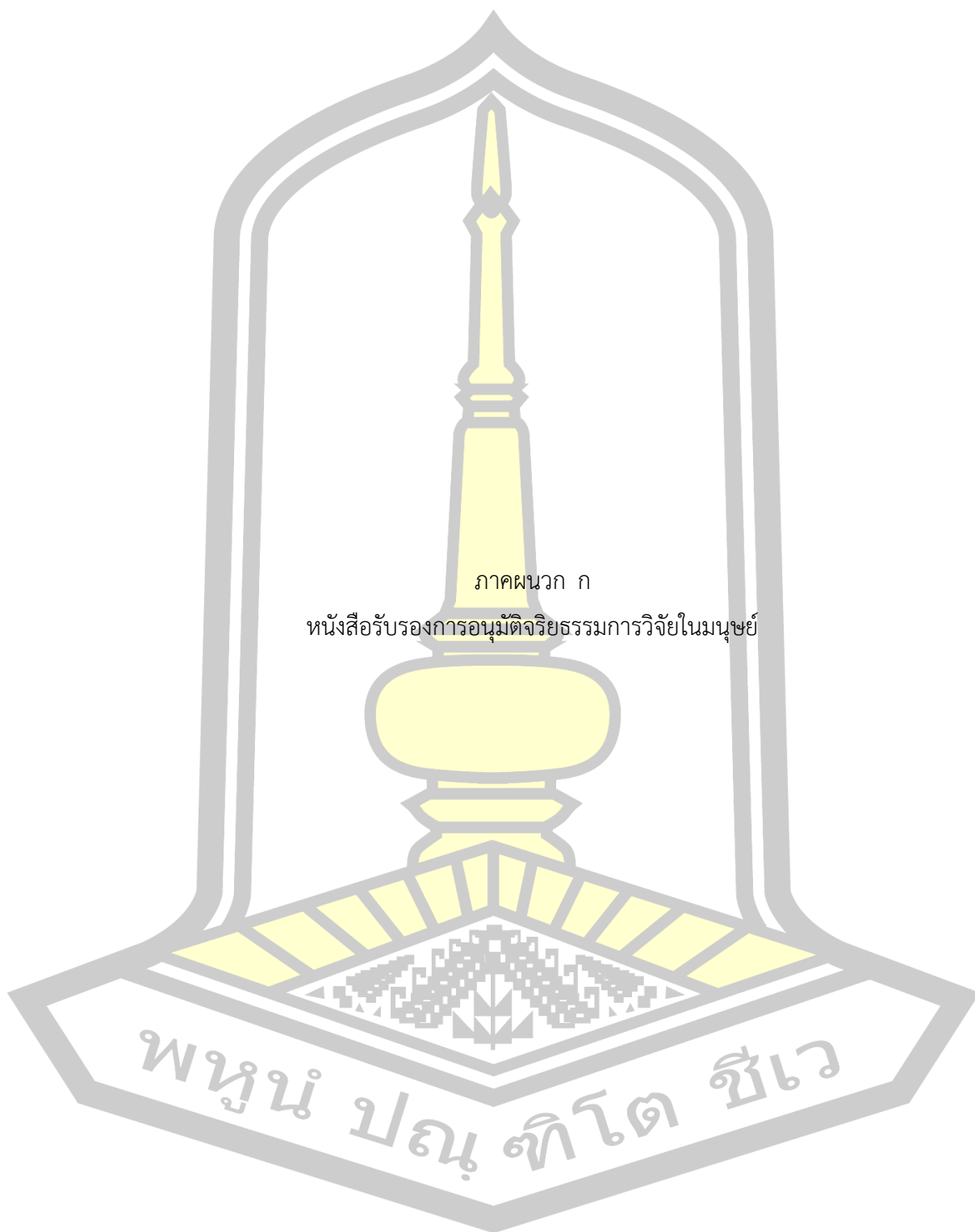
Zurkowski, P. (1974). The information Service Environment, Relationships and Priorities. Washington. D.C.: National Commission on Libraries and Information Science.

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตยาลัย

ภาคผนวก ก

หนังสือรับรองการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

พหุจน์ ปณฺ ทิโต สีเว

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ใบรับรองการอนุมัติ

เลขที่การรับรอง : 114 / 2560

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) : การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาการสารสนเทศทางการพยาบาล
ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) : THE DEVELOPMENT OF INFORMATION LITERACY SKILL IN NURSING INFORMATICS COURSE.

ผู้วิจัย : นายสิริพงษ์ ขวณกุล
หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์
สถานที่ทำการวิจัย : จังหวัดมหาสารคาม

วิจัยบทวน : คณะกรรมการเริ่มชุด (one board)

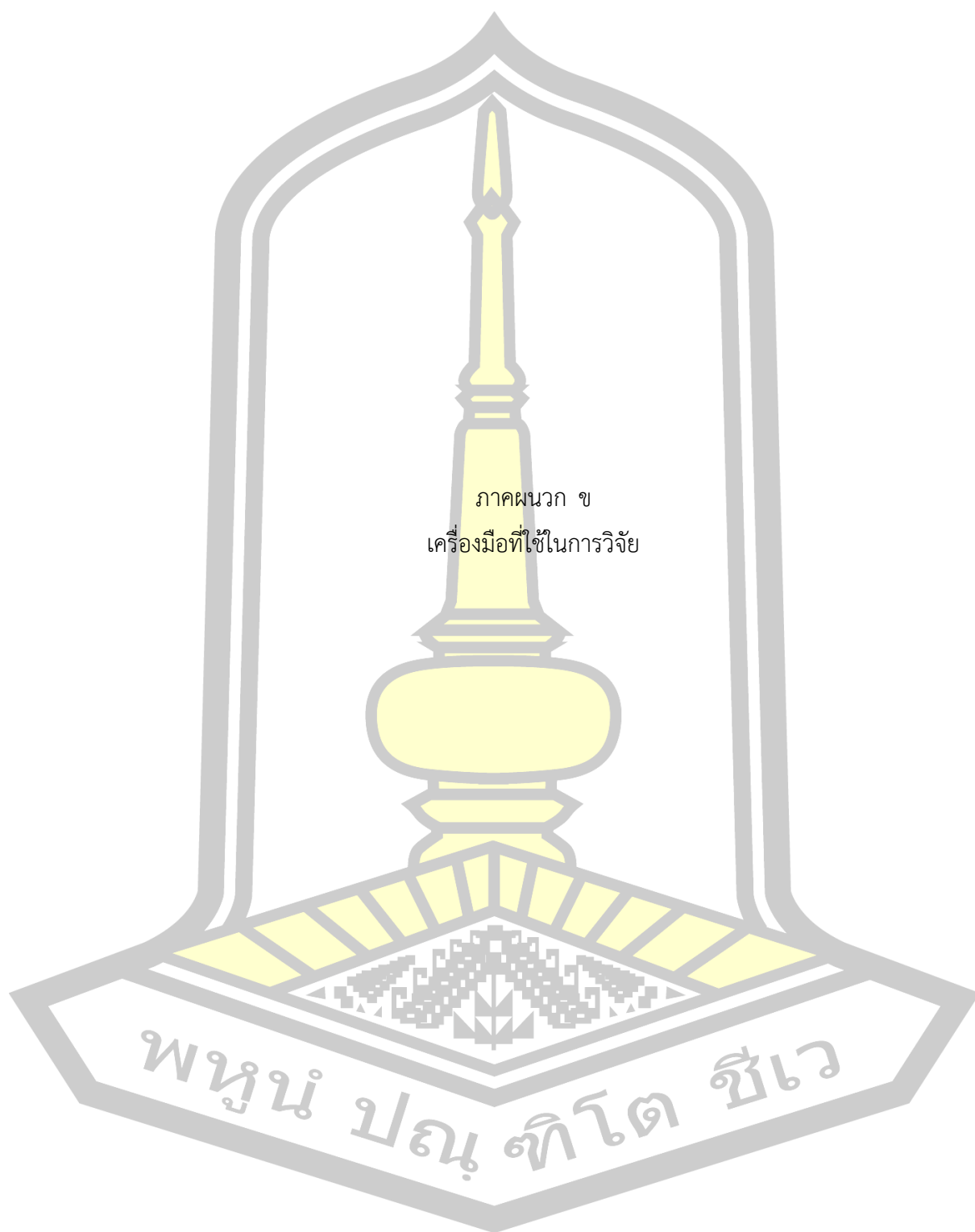
วันที่รับรอง : 15 ธันวาคม 2560

วันหมดอายุ : 14 ธันวาคม 2561

ชื่อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้ว และอนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวได้ บนพื้นฐานของโครงการงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับแจ้งพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งผลการพิจารณาปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือทางอิเล็กทรอนิกส์บนเวบไซต์ฯ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยมีศักดิ์สูงที่เนจรับการศึกษาของไทย

(ศาสตราจารย์ ดร.สันต์ นวลใจ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุ ประจัน ชิต ชัยเว

แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ใบพิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้าพเจ้านายสิริพงษ์ ครอบอุดม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนากิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมจะช่วยพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตที่เรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลในปีการศึกษาที่ 1/2560

การเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ ท่านมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย ระหว่างการเข้าร่วมวิจัยหากท่านรู้สึกอึดอัดใจ หรือไม่สบายใจสามารถยุติการเข้าร่วมวิจัยได้ทันที โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านทั้งสิ้น ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากท่านจะถูกเก็บไว้เป็น **ความลับ** และข้อมูลจะถูกนำเสนอในภาพรวม หากท่านมีข้อสงสัยประการใดสามารถสอบถามกระผมได้ตลอดเวลา

นายสิริพงษ์ ครอบอุดม
ผู้วิจัย

สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย

ข้าพเจ้าได้อ่านหรือหรือได้รับทราบข้อมูลการพิทักษ์สิทธิ์ในการเข้าร่วมโดยละเอียดแล้ว มีความเข้าใจเป็นอย่างดี และยินดีเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้เข้าร่วมวิจัย

พจนัน ปณ ทิโต ชีเว

แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามนี้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศ ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตที่เรียนในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาลในปีการศึกษาที่ 1/2560 จึงขอความอนุเคราะห์นิสิตกรุณาตอบคำถามในแบบสอบถามทุกข้อที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ผลการวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ส่วนที่ 3 ระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

ขอขอบคุณนิสิตทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

นายสิริพงษ์ ครอบอุดม

ผู้วิจัย

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพความจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพความจริง

1. แหล่งสารสนเทศที่นิสิตใช้ในการสืบค้นสารสนเทศคือแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ห้องศึกษาด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ห้องสมุด ประจำโรงพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงาน
- สอบถามขอความรู้ คำแนะนำจากบุคคลที่มีความรู้ เช่น อาจารย์ผู้สอน แพทย์พยาบาล เป็นต้น
- อินเทอร์เน็ต เช่น Google, Youtube, Social Media
- การประชุมสัมมนา หรือการจัดนิทรรศการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ในการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศนิสิตใช้ทรัพยากรใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือ
- งานวิจัย
- วารสารวิชาการ/บทความ
- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)
- วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal)
- สื่อมัลติมีเดีย
- สื่อโสตทัศนวัสดุ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่สำนักวิทยบริการบอกรับ นิสิตเคยใช้ฐานข้อมูลใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- Access Medicine
- CINAHL Plus with FullText
- Science Direct
- Springer Link -Journal
- UpToDate
- Thai Lis
- ไม่เคยใช้
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. นิสิตเคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้นกิจกรรมใดบ้าง (เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การแนะนำการใช้บริการห้องสมุด และการนำชมห้องสมุด
- การสืบค้นสารสนเทศจาก Web OPAC
- การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์
- การสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- การสืบค้นงานวิจัย
- การเขียนบรรณานุกรมและการจัดการบรรณานุกรมด้วยโปรแกรม EndNote
- ไม่เคยเข้าร่วม
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. กิจกรรมใดที่นิสิตต้องการเข้าร่วมเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของตนเอง (เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- กิจกรรมแนะนำแหล่งสารสนเทศ
- กิจกรรมส่งเสริมทักษะการกำหนดคำสำคัญ และการเรียนรู้คำค้น
- กิจกรรมฝึกปฏิบัติทักษะการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
- กิจกรรมฝึกปฏิบัติทักษะการสืบค้นสารสนเทศโดยใช้โปรแกรมค้นหา หรือ Search engine
- กิจกรรมการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์
- กิจกรรมแข่งขันทักษะการสืบค้นสารสนเทศ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ลักษณะการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศแบบใดที่นิสิตเคยเรียน
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ที่	ลักษณะการเรียนการสอน	คำอธิบาย	เคย	ไม่เคย
1.	การสอนโดยใช้คำถาม	การสอนที่ผู้สอนใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดเชิงเหตุผล การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ของผู้เรียน		
2.	การสอนโดยการสืบค้น	การสอนที่ผู้สอนมอบหมายงานให้สืบค้น กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการทางความคิด หรือแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง		
3.	การสอนแบบแก้ปัญหา	การสอนที่ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ		
4.	การสอนแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง	การสอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง กำหนดเป้าหมาย กำหนดแหล่งความรู้ กำหนดวิธีการค้นหา วิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งประเมินด้วยตนเอง		
5.	การสอนแบบปัญหาเป็นหลัก	การสอนที่ผู้สอนใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ปัญหา		
6.	การเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด	การสอนที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้วิธีการคิดใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วน โดยเริ่มจากความสงสัย ตั้งคำถาม หาคำตอบ หาเหตุผล และอ้างอิงเพื่อแก้ปัญหา		
7.	การสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน	การสอนที่ผู้สอนจะมีการมอบหมายงานให้นักศึกษา ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สรุป นำเสนอกระบวนการวิจัย และผลการวิจัย		

7. นิสิตสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต จากช่องทางใด (เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ใช้คอมพิวเตอร์ของห้องคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์
- ใช้คอมพิวเตอร์จากสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล แต่ใช้เครือข่ายมหาวิทยาลัย
- โทรศัพท์มือถือส่วนบุคคล (SmartPhone)
- สืบค้นสารสนเทศจากที่บ้าน / หอพัก
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. นิสิตสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือห้องศึกษาด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยใช้วิธีการใด (เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ใช้เว็บไซต์ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (OPAC และ ULIB M)
- ใช้บริการตอบคำถามที่เคาน์เตอร์สำนักวิทยบริการ
- ค้นหาที่ชั้นหนังสือ
- ใช้เครือข่ายเสมือน (Virtual Private Network : VPN)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

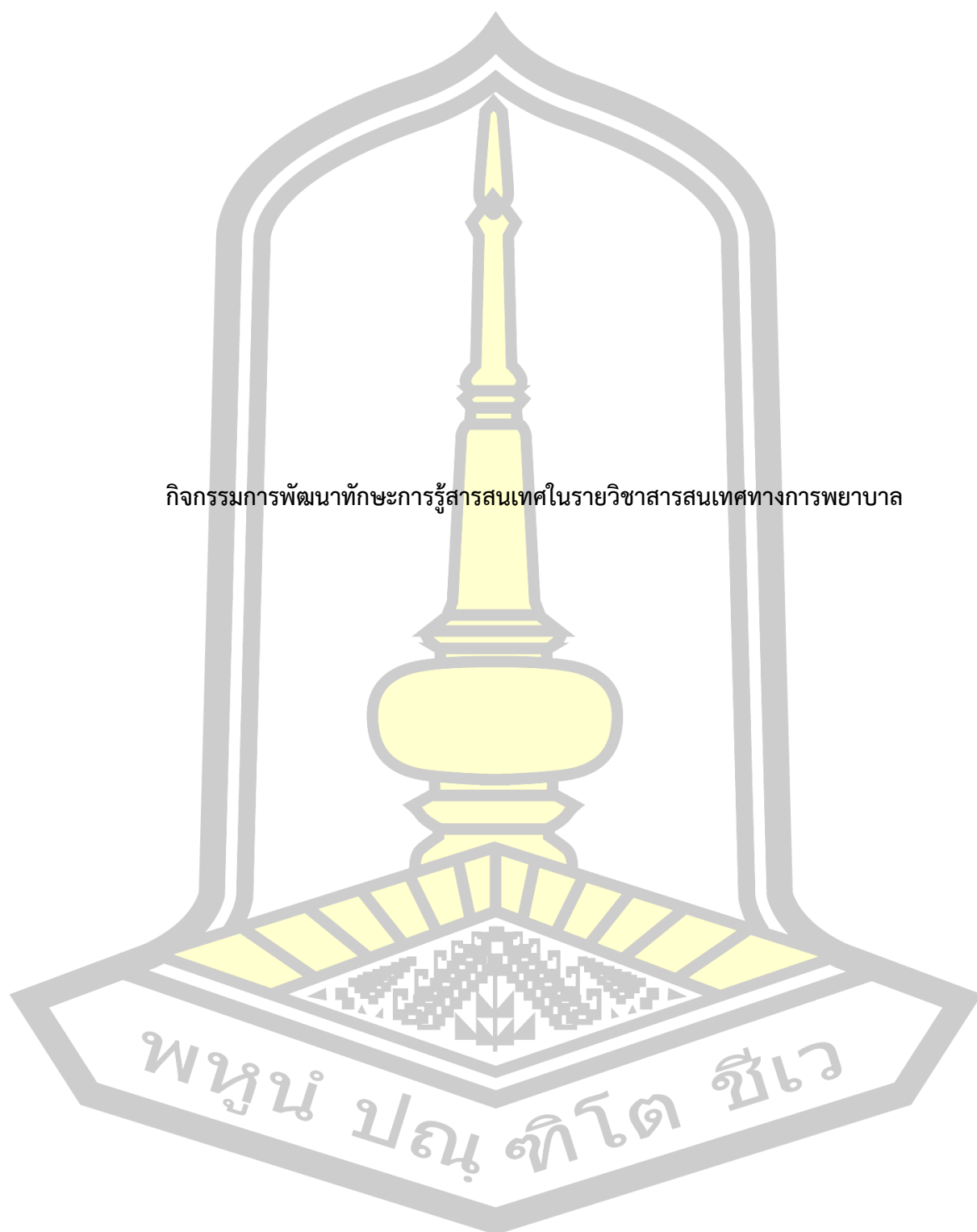
ส่วนที่ 3 การรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับสภาพความจริง โดยประเมินว่าตนเองมี

ความสามารถในการรู้สารสนเทศ ต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อที่	คำถาม	ระดับการรู้สารสนเทศ				
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
1.	มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการหรือเข้าใจปัญหาของตนเอง					
	นิสิตสามารถบอกเรื่อง หรือปัญหาที่ตนเองต้องการศึกษาได้					
	2. นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือแนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้					
	3. นิสิตสามารถแยกประเภท ของทรัพยากรสารสนเทศได้ตามความเหมาะสมของเรื่องที่ต้องการศึกษา เช่น หนังสือ วารสาร บทความ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น					
4.	นิสิตสามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้สารสนเทศจากแหล่งใด					
5.	มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ					
	นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง					
	6. นิสิตสามารถเลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการสืบค้นเพื่อใช้ในการทำรายงาน					
	7. นิสิตสามารถกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่เหมาะสม					
8.	นิสิตสามารถกำหนดวิธีการสืบค้นที่เหมาะสม					
9.	มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ					
นิสิตสามารถใช้ฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้						

ข้อที่	คำถาม	ระดับการรู้สารสนเทศ				
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
10.	นิสิตสามารถใช้ระบบฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตได้					
11.	นิสิตสามารถเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง					
12.	นิสิตมีความเข้าใจเรื่องเลขเรียกหนังสือ และสามารถนำไปใช้ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดได้					
13.	นิสิตมีความเข้าใจเรื่องลิงค์ของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้					
มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ						
14.	นิสิตตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยประเมินจากผู้แต่ง แหล่งสารสนเทศ และความถูกต้องของข้อมูล					
15.	นิสิตสามารถประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้นถูกต้อง และเพียงพอสำหรับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า					
มาตรฐานที่ 5 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำสารสนเทศไปใช้						
16.	นิสิตสามารถแยกแยะสารสนเทศที่ได้จากแหล่งต่างๆ ให้เหมาะสมกับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า					
17.	นิสิตสามารถตีความ และสรุปเนื้อหาสารสนเทศจากหลายแหล่งที่มีเนื้อหาเดียวกันหรือคล้ายกัน แล้วสรุปเป็นประเด็นเดียว					
18.	นิสิตนำสารสนเทศไปใช้ โดยเขียนอ้างอิงและรวบรวมบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง					

กิจกรรมการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

กิจกรรมที่ 1 ชื่อกิจกรรม : “ผังมโนทัศน์”

วันที่ 7 ต.ค. 2560 ระยะเวลา : 1 ชั่วโมง

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการเรียนรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดขอบเขตความต้องการ หรือเข้าใจปัญหาของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หรือ แนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้

เครื่องมือ/อุปกรณ์ : 1. ผังมโนทัศน์ เรื่องวิตามิน และโรคระบาด

2. ใบงานที่ 1 ผังมโนทัศน์

3. กระดาษฟลิปชาร์ต และปากกาเคมี

4. รางวัล

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 1 ชื่อกิจกรรม “ผังมโนทัศน์” เป็นกิจกรรมที่ให้นิสิตแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดขอบเขตความต้องการ และกำหนดหัวข้อหลักของเรื่องที่ต้องการศึกษา โดยจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของผังมโนทัศน์ (Concept mapping) ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่นิสิตในกลุ่มมีความสนใจ และมีเนื้อหาเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่ 1 “กำหนดขอบเขตสารสนเทศ”

2. ให้นิสิตทุกคนร่วมกันอภิปรายและปรับแต่งผังมโนทัศน์ให้ถูกต้อง โดยใช้ของรางวัลเป็นตัวกระตุ้นการร่วมกิจกรรม

3. แจกใบงานที่ 1 ผังมโนทัศน์

4. ให้นิสิตแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 10 คนเพื่อทำกิจกรรมผังมโนทัศน์ โดยให้นิสิตระดม

ความคิดเห็น เพื่อกำหนดเรื่องและขอบเขตที่ต้องการศึกษา

5. ให้นิสิตนำข้อมูลที่ได้จากใบงานที่ 1 มาจัดทำผังมโนทัศน์ของเรื่องที่ต้องการศึกษา ลงใน

กระดาษฟลิปชาร์ต

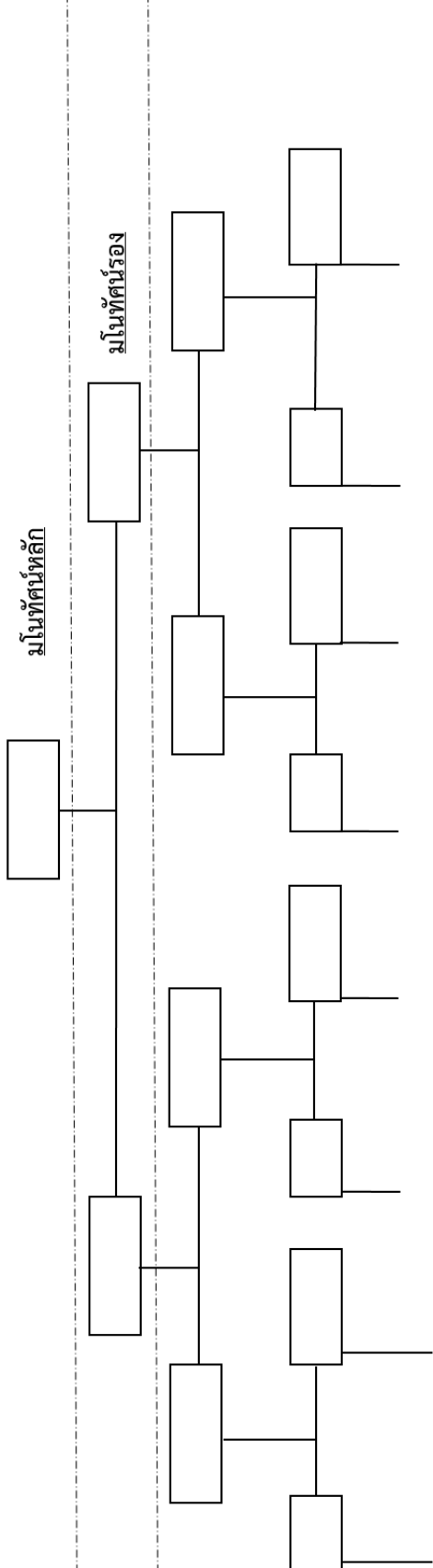
6. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อนำเสนอผังมโนทัศน์ของกลุ่มตนเอง

ผังมโนทัศน์

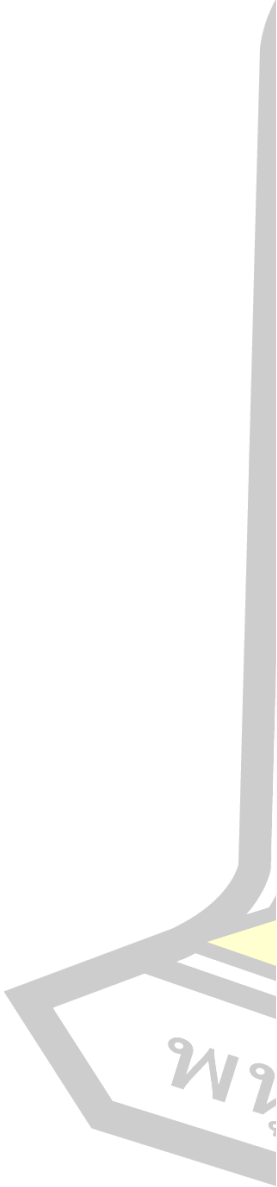
คำอธิบาย ให้นักทุกคนช่วยกันนำคำต่อไปนี้เติมลงในผังมโนทัศน์เรื่องวิตามินให้ถูกต้อง

วิตามิน B   วิตามิน D   วิตามิน   ละลายน้ำ   พบใน   พบใน   พบใน   พบใน   วิตามิน A   วิตามิน C   ละลายในไขมัน   ป้องกันโรค   ป้องกันโรค   ป้องกันโรค   ป้องกันโรค

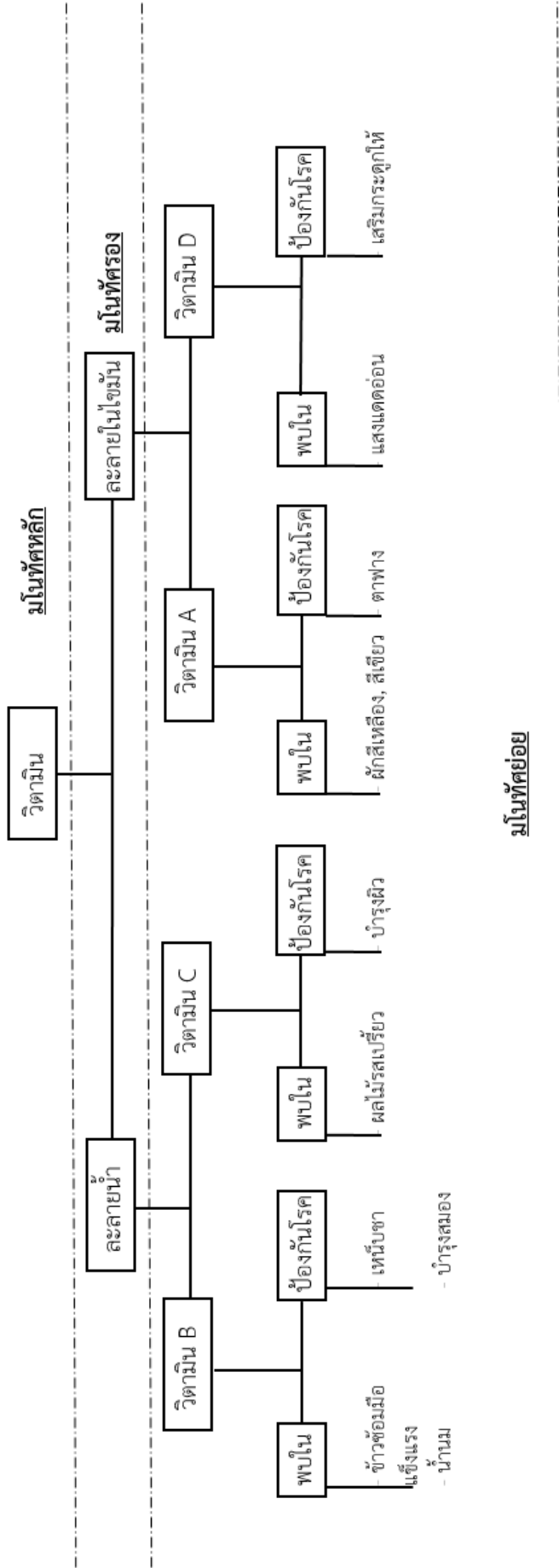

มโนทัศน์ย่อย

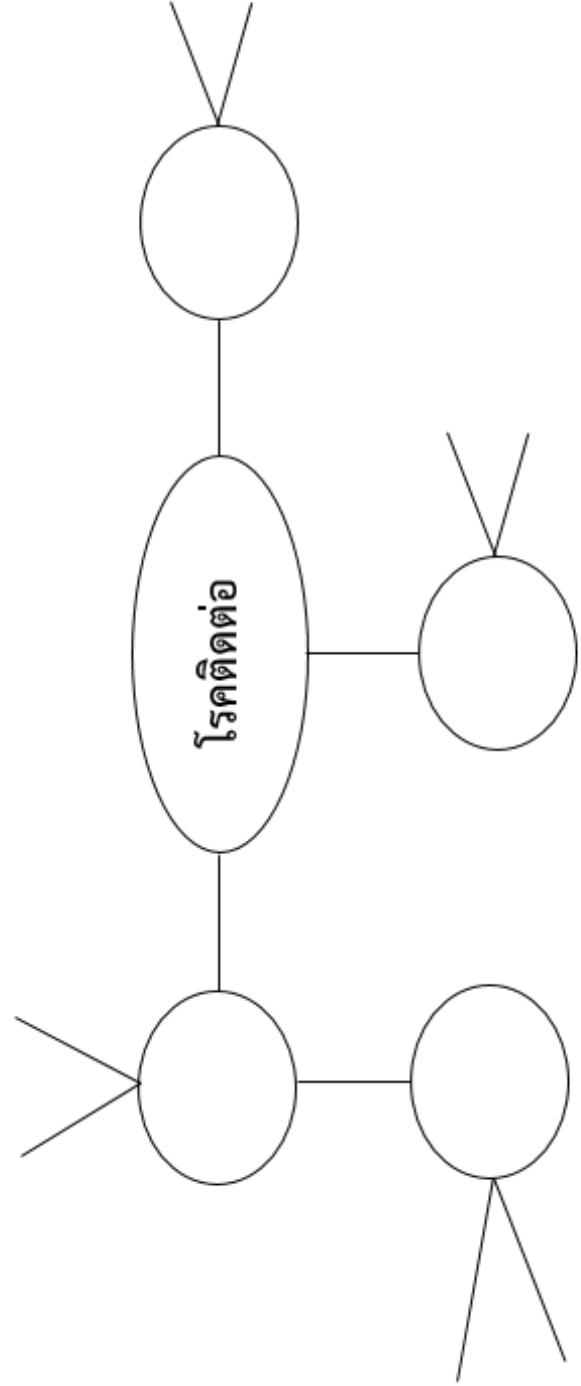
เฉลย วิตามิน

ผังมโนทัศน์

คำอธิบาย ให้นิสิตทุกคนร่วมกันอภิปรายและปรับแต่งผังมโนทัศน์ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

ใบงานที่ 1 ผังมโนทัศน์

กลุ่มที่.....

คำอธิบาย

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 10 คนเพื่อทำกิจกรรมผังมโนทัศน์ โดยให้นักเรียนระดมความคิดกัน เพื่อกำหนดเรื่องและขอบเขตที่ต้องการศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำผังมโนทัศน์ลงในกระดาษ ฟลิปชาร์ต และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อนำเสนอผังมโนทัศน์ของกลุ่มตนเอง

ขั้นตอนการวาดผังมโนทัศน์

1. มโนทัศน์หลัก ให้เขียนลงตรงกลางหน้ากระดาษ
2. มโนทัศน์รอง ให้เขียนคำ วลี หรือสัญลักษณ์ ให้สัมพันธ์กับมโนทัศน์หลัก โดยต้องเขียนมโนทัศน์รองอย่างน้อย 2 หัวข้อ
3. มโนทัศน์ย่อย ให้เขียนคำ วลี หรือสัญลักษณ์ ให้สัมพันธ์กับมโนทัศน์รอง โดยต้องเขียนมโนทัศน์ย่อยอย่างน้อย 3 หัวข้อ
4. ให้นักเรียนนำมโนทัศน์ที่ได้ ร่วมกันระดมความคิดเห็น ในการกำหนดคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกันกับคำศัพท์จากผังมโนทัศน์ ลงในตารางสรุปคำสำคัญต่อไปนี้

ตารางสรุปผังมโนทัศน์

มโนทัศน์หลัก	คำเหมือนหรือใกล้เคียง
มโนทัศน์รอง	คำเหมือนหรือใกล้เคียง
มโนทัศน์ย่อย	คำเหมือนหรือใกล้เคียง

กิจกรรมที่ 2 ชื่อกิจกรรม : “รู้แหล่งสารสนเทศ”

วันที่ 7 ต.ค. 2560 ระยะเวลา : 30 นาที

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการเรียนรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศได้อย่าง

ถูกต้อง

วัตถุประสงค์ : นิสิตรู้จักแหล่งสารสนเทศ และสามารถประเมินแหล่งสารสนเทศได้

เครื่องมือ/อุปกรณ์ : 1. สื่อการสอนเรื่อง “แหล่งสารสนเทศ”
2. เกมตอบคำถามออนไลน์ Kahoot
3. ขอรางวัล

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 2 ชื่อกิจกรรม : “รู้แหล่งสารสนเทศ” เป็นกิจกรรมที่ทำให้นิสิตได้รู้ถึงประเภทของแหล่งสารสนเทศต่างๆ และวิธีการประเมินแหล่งสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ และยกตัวอย่างแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ การประเมินแหล่งสารสนเทศ และมีกิจกรรมแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ การประเมินแหล่งสารสนเทศโดยใช้โปรแกรม Kahoot เพื่อชิงรางวัล

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการกิจกรรมที่ 2 “แหล่งสารสนเทศ”
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ และการประเมินแหล่งสารสนเทศ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. ให้นิสิตแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ การประเมินแหล่งสารสนเทศ โดยใช้โปรแกรม Kahoot เพื่อชิงรางวัล

คำถามเรื่อง แหล่งสารสนเทศ

สำหรับ Kahoot

1. แหล่งสารสนเทศประเภทใด ให้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมือง
  1. แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์
  2. แหล่งสารสนเทศสถานที่
  3. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน
  4. แหล่งสารสนเทศสถาบัน
2. การจัดแสดงนวัตกรรมการพยาบาลที่คณะพยาบาลศาสตร์จัดขึ้นทุกปี ถือเป็นแหล่งสารสนเทศประเภทใด
  1. แหล่งสารสนเทศบุคคล
  2. แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์
  3. แหล่งสารสนเทศสถาบัน
  4. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน
3. แหล่งสารสนเทศใด ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการค้นคว้าวิจัย
  1. ห้องสมุด สำนักวิทยบริการ
  2. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
  3. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
  4. นิทรรศการศิลปนิพนธ์
4. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เป็นที่จัดเก็บและรักษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นแหล่งสารสนเทศประเภทใด
  1. แหล่งสารสนเทศสถาบัน
  2. แหล่งสารสนเทศสถานที่
  3. แหล่งสารสนเทศบุคคล
  4. แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์
5. แหล่งสารสนเทศประเภทใด เกิดจากการประมวลความคิด ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ
  1. แหล่งสารสนเทศสถาบัน
  2. แหล่งสารสนเทศสถานที่
  3. แหล่งสารสนเทศบุคคล
  4. แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์
6. หากนิสิตต้องการสัมผัสและเข้าใจวิธีการทำไร่นาสวนผสมนิสิตต้องศึกษาจากแหล่งใด
  1. ห้องสมุด สำนักวิทยบริการ
  2. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
  3. ศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร
  4. นิทรรศการศิลปนิพนธ์
7. แหล่งสารสนเทศประเภทใดที่นิสิตสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว และมีขนาดใหญ่ครอบคลุมทั่วโลก
  1. แหล่งสารสนเทศสถาบัน
  2. แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต
  3. แหล่งสารสนเทศบุคคล
  4. แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์
8. หากเลือกใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ควรคำนึงถึงเรื่องใดต่อไปนี้มากที่สุด
  1. เนื้อหามีความทันสมัย
  2. เนื้อหาควรมีการอ้างอิงแหล่งที่มาชัดเจน
  3. เนื้อหาเป็นทัศนคติของผู้จัดทำ
  4. เนื้อหาตรงกับหัวข้อที่ต้องการ

9. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันมีจุดเด่นคือข้อใด

1. เข้าถึงได้ทุกที่มีอินเทอร์เน็ต	2. เข้าใช้งานได้ตลอด 24 ชม.
3. มีความน่าเชื่อถือและมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	4. ให้ประสบการณ์ตรงและสัมผัสบรรยากาศจริง

10. หากต้องการทราบข้อมูลการเปิดตัวสินค้า I-Phone 8 นิสิตต้องสืบค้นข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศใด

- ก. วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ข. ห้องสมุด สำนักวิทยบริการ
- ค. www.apple.com
- ง. สื่อสังคมออนไลน์

กิจกรรมที่ 3 ชื่อกิจกรรม : “ค้นแล้วเจอเลย”

วันที่ 7 ต.ค. 2560 ระยะเวลา : 1 ชั่วโมง

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ ในการสืบค้นที่เหมาะสม

มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 นิสิตสามารถใช้งานข้อมูลรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความเข้าใจเรื่องลิงค์ของเว็บไซต์ (URLs) และสามารถนำไปใช้ค้นหาสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตได้

มาตรฐานที่ 4 การประเมินสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสิตสามารถประเมินได้ว่าสารสนเทศที่ได้มานั้นถูกต้อง และเพียงพอสำหรับหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถระบุคำค้น สืบค้นสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ

เครื่องมือ/อุปกรณ์: 1. สื่อการสอนเรื่อง “การกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้นและประเมินสารสนเทศ”

2. ใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

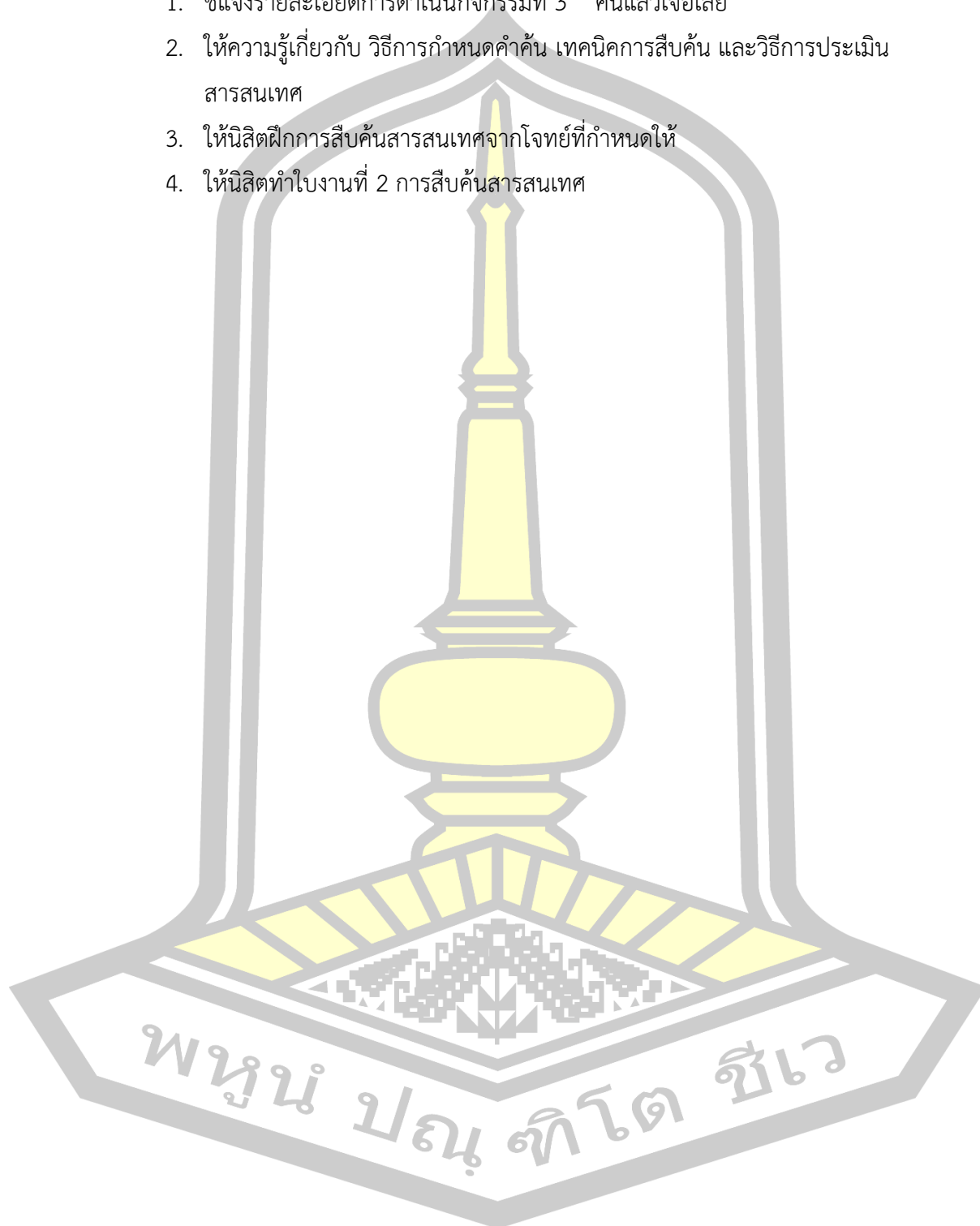
3. ขอรางวัล

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ชื่อกิจกรรม “ค้นแล้วเจอเลย” เป็นกิจกรรมที่จะทำให้นิสิตได้รู้ถึงวิธีการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้น และวิธีการประเมินสารสนเทศ โดยเป็นการบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้นโดยใช้ Google เทคนิคการสืบค้นจากฐานข้อมูล WebOPAC ของสำนักวิทยบริการ และการประเมินสารสนเทศให้ตรงกับความต้อง มีการแข่งขันกันสืบค้นสารสนเทศจากโจทย์ที่กำหนดให้เพื่อชิงของรางวัล และการทำใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการกิจกรรมที่ 3 “ค้นแล้วเจอเลย”
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับ วิธีการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้น และวิธีการประเมินสารสนเทศ
3. ให้นิสิตฝึกการสืบค้นสารสนเทศจากโจทย์ที่กำหนดให้
4. ให้นิสิตทำใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

ใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

ชื่อ.....รหัสสิต.....

คำอธิบาย

1. ให้นิสิตนำผังมโนทัศน์ที่ได้จากการทำกิจกรรมที่ 1 มากำหนดหัวข้อหลักและคำค้น
2. ให้นิสิตนำคำค้นที่ได้ ไปสืบค้นจาก Google และ WebOPAC
3. ให้นิสิตประเมินสารสนเทศที่ได้จากการสืบค้นให้ตรงตามความต้องการของตนเอง โดยให้ได้สารสนเทศจากเว็บไซต์ และไฟล์ข้อมูลต่างๆ เช่น .pdf .doc .ppt .xls เป็นต้น
4. นำผลที่ได้กรอกลงในใบงานที่ 2 การสืบค้นสารสนเทศ

หัวข้อหลัก

.....

.....

คำสำคัญ

1.....2.....

3.....4.....

5.....6.....

ผลการสืบค้นสารสนเทศ

1. เว็บไซต์

ชื่อเว็บไซต์.....

URLs.....

ผู้จัดทำ/เจ้าของเว็บไซต์.....

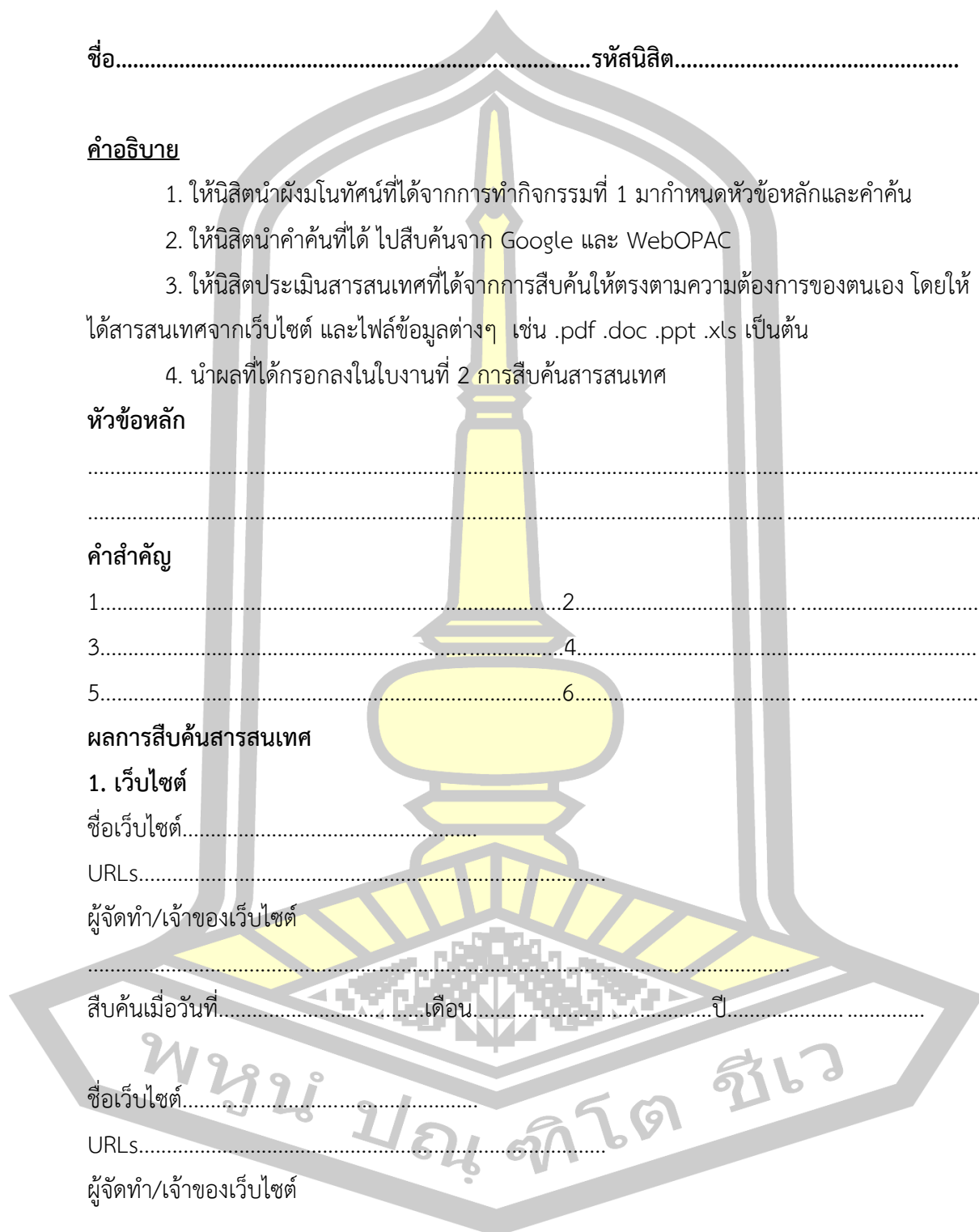
สืบค้นเมื่อวันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเว็บไซต์.....

URLs.....

ผู้จัดทำ/เจ้าของเว็บไซต์.....

สืบค้นเมื่อวันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเว็บไซต์.....

URLs.....

ผู้จัดทำ/เจ้าของเว็บไซต์

สืบค้นเมื่อวันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเว็บไซต์.....

URLs.....

ผู้จัดทำ/เจ้าของเว็บไซต์

สืบค้นเมื่อวันที่.....เดือน.....ปี.....

2. หนังสือ/งานวิจัย

ชื่อผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

ปี.....เมือง.....ผู้จัดพิมพ์.....

ชื่อผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

ปี.....เมือง.....ผู้จัดพิมพ์.....

ชื่อผู้แต่ง.....

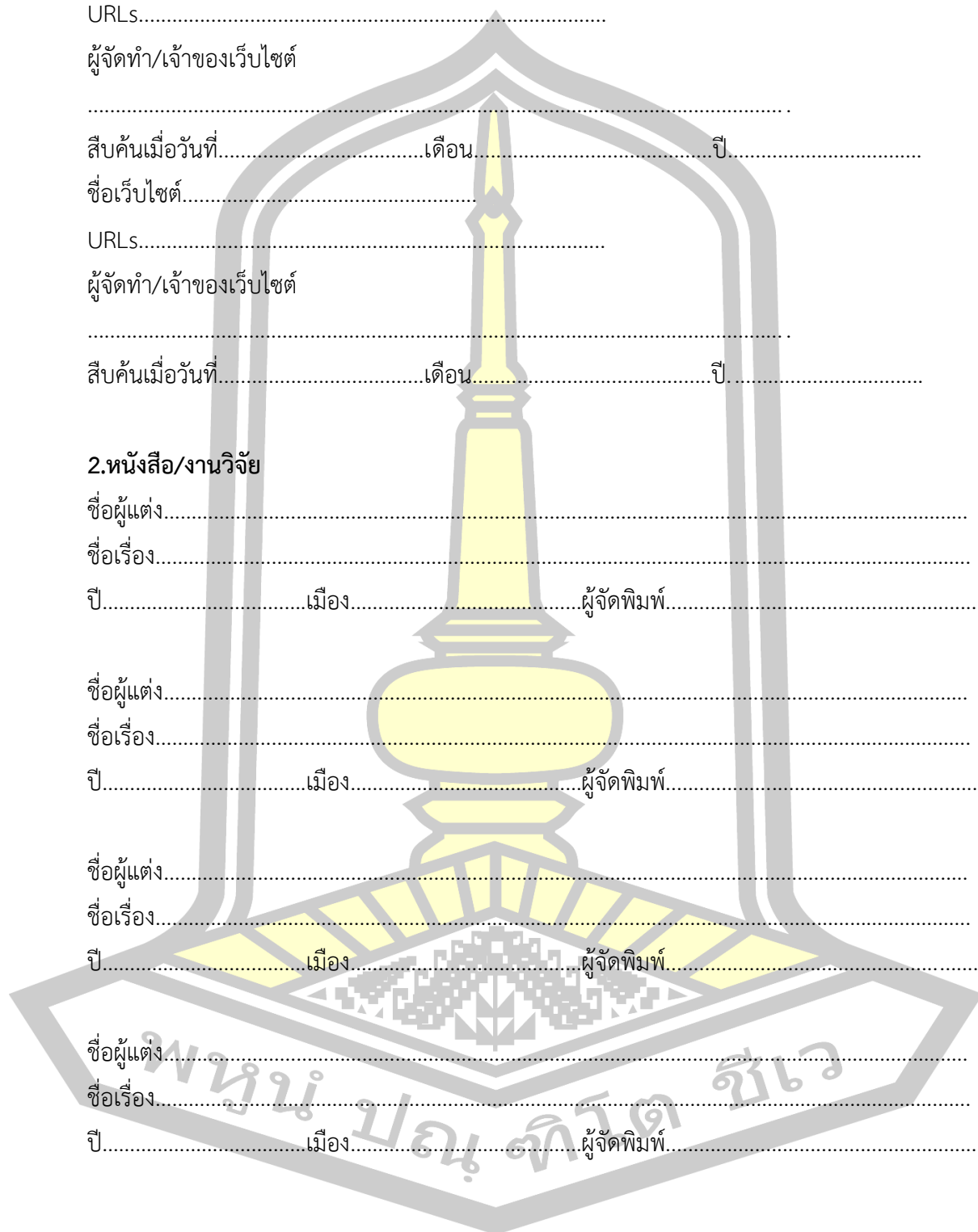
ชื่อเรื่อง.....

ปี.....เมือง.....ผู้จัดพิมพ์.....

ชื่อผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

ปี.....เมือง.....ผู้จัดพิมพ์.....

3.บทความวารสาร

ชื่อผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

ชื่อวารสาร.....

ปีที่.....ฉบับที่.....หน้า.....ปี.....

ชื่อผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

ชื่อวารสาร.....

ปีที่.....ฉบับที่.....หน้า.....ปี.....

ชื่อผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

ชื่อวารสาร.....

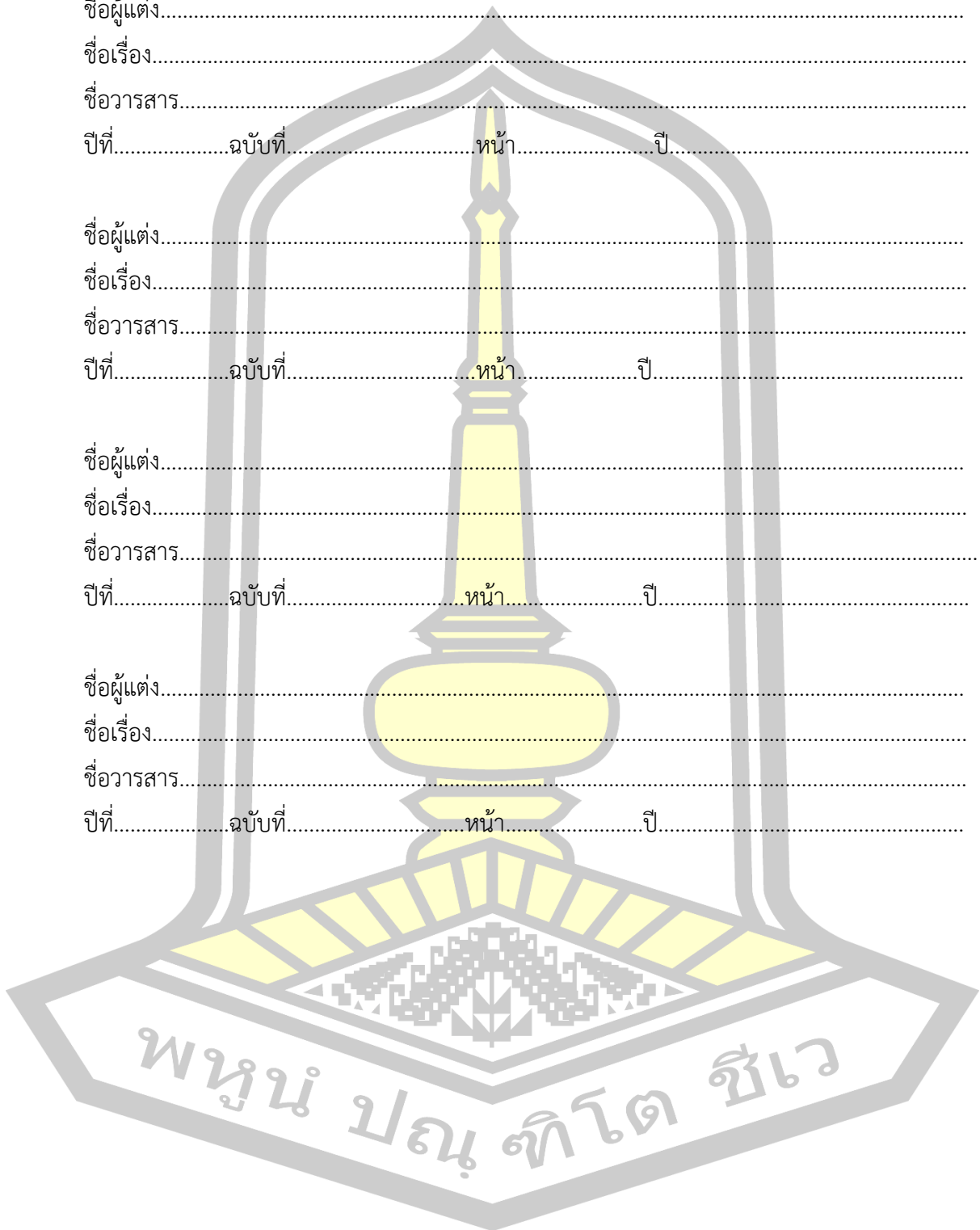
ปีที่.....ฉบับที่.....หน้า.....ปี.....

ชื่อผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

ชื่อวารสาร.....

ปีที่.....ฉบับที่.....หน้า.....ปี.....

กิจกรรมที่ 4 “รู้ที่มาสารสนเทศ”

วันที่ 7 ต.ค. 2560   ระยะเวลา : 30 นาที

สถานที่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ใช้

มาตรฐานที่ 3 การค้นคืนสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 นิสิตสามารถเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ : นิสิตสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ และเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง

เครื่องมือ/อุปกรณ์ : 1. สื่อการสอนเรื่อง “รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA”
2. แบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม

คำอธิบาย

กิจกรรมที่ 4 ชื่อกิจกรรม : “รู้ที่มาสารสนเทศ” เป็นกิจกรรมที่จะทำให้นิสิตได้รู้วิธีการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม โดยการบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม APA ในโปรแกรมประยุกต์ Microsoft word และการทำแบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการกิจกรรมที่ 4 “อ้างอิงสารสนเทศ”
2. บรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามแบบฟอร์ม APA
3. ให้นิสิตทำแบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม โดยนำข้อมูลที่ได้จากใบงานที่ 2 มาเขียนเป็นรายการบรรณานุกรมตามรูปแบบ APA ให้ถูกต้องโดยใช้ Microsoft Word

พูน ปณ ทัต ชีเว

แบบฝึกหัดการอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรม

- คำอธิบาย : 1. ให้นักศึกษาเขียนอ้างอิงข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามรูปแบบ APA โดยใช้ MS WORD
 2. ให้นักศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากใบงานที่ 2 มาเขียนบรรณานุกรม รูปแบบ APA ให้ถูกต้อง โดยใช้ MS WORD

การอ้างอิงในเนื้อหา

ชื่อผู้แต่ง   มาโนช หล่อตระกูล   ชื่อเรื่อง   จิตเวชศาสตร์ รามาธิบดี
 ปี   2558   เมือง   กรุงเทพฯ
 ผู้จัดพิมพ์   ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาสุขภาพจิตซึ่งเกิดได้กับทุกคนทุกโอกาส พบทั้งในคนปกติ ผู้ป่วยทางกาย และป่วยทางจิตเวช อาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่เศร้าธรรมดา จนถึงภาวะเศร้าที่ผิดปกติลักษณะอาการของภาวะซึมเศร้าคือ มีอาการเศร้ามีความรู้สึกผิด ต่ำหนืดตนเอง รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า ท้อแท้สิ้นหวัง หดท้อกำลังใจ หดความสนใจในสิ่งต่างๆ รอบตัว ความคิดจะช้าลง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีอาการทางกายร่วมด้วย เช่น น้ำหนักลด ท้องผูก เบื่ออาหาร นอนไม่หลับถ้ามีอาการทางกายมากจะบดบังอารมณ์ซึมเศร้า ทำให้สังเกตไม่ได้ว่ามีภาวะซึมเศร้าเนื่องจากการแสดงออกที่คลุมเครือและแฝงภาวะซึมเศร้าไว้ซึ่งเรียกว่า “Masked Depression” (.....)

1. ชื่อผู้แต่ง   ศุภชัย ตู่กลาง และ อรพรรณ ทองแดง
 ชื่อเรื่อง   อิทธิพลต่อภาวะซึมเศร้าของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 จังหวัดสมุทรสาคร
 ชื่อวารสาร   วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย
 ปีที่   57   ฉบับที่   3   หน้า   283-294   ปี   2555
 ผู้จัดพิมพ์   วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย

2. ชื่อผู้แต่ง   Dieu K.   ชื่อเรื่อง   Prevention and intervention of depression
 in Asian-American adolescents   ชื่อวารสาร   วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย
 ปีที่   1   หน้า   1-11   ปี   2015   ผู้จัดพิมพ์   Contemporary School Psychology

3. ชื่อผู้แต่ง กรมสุขภาพจิต ชื่อเรื่อง แนวทางการจัดการโรคซึมเศร้าสำหรับเวชปฏิบัติ
ทั่วไปในสถานบริการระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ ปี 2556 เมือง นนทบุรี
ผู้จัดพิมพ์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

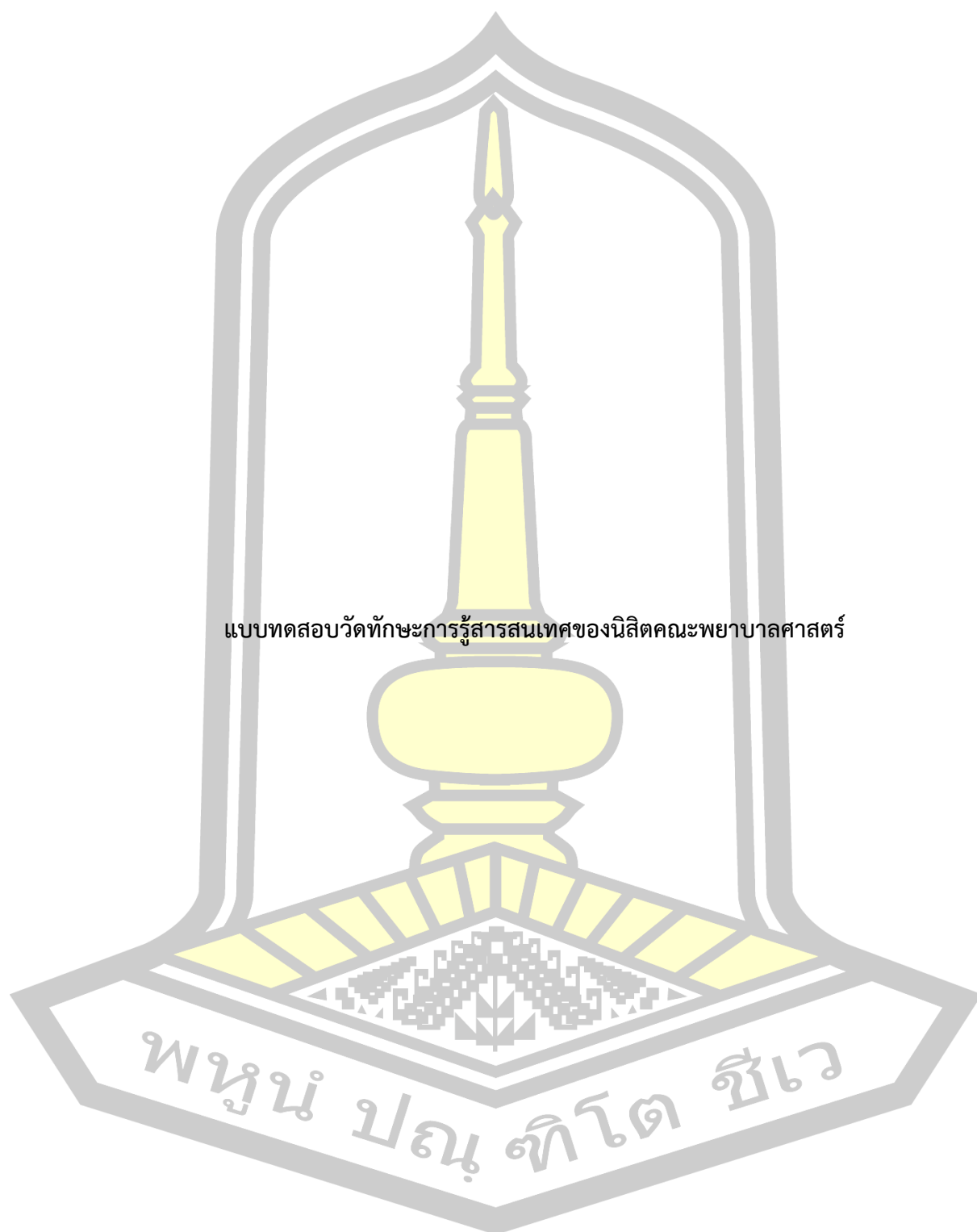
การสร้างความรู้ความตระหนักรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น ซึ่งถือเป็น
นโยบายเชิงรุก ที่มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้วัยรุ่น ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนตระหนักถึง
ความสำคัญของการป้องกันโรคซึมเศร้า (.....1.....) ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นว่าโรคซึมเศร้าเป็นเรื่อง
ธรรมดาสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน (.....2.....;.....3.....)

กำหนดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล

ลำดับที่	หัวข้อเรื่อง	เวลา	กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ
1	- การทดสอบก่อนร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ (Pre test)	30 นาที	-
2	- กำหนดขอบเขตความต้องการสารสนเทศของตนเอง	1 ชม.	กิจกรรมที่ 1 ผังมโนทัศน์ - นิสิตทุกคนร่วมกันอภิปรายและปรับแต่งผังมโนทัศน์ให้ถูกต้อง - นิสิตแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมผังมโนทัศน์
3	- ประเภทของแหล่งสารสนเทศและวิธีการประเมินแหล่งสารสนเทศ	30 นาที	กิจกรรมที่ 2 รู้แหล่งสารสนเทศ - บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ และการประเมินแหล่งสารสนเทศ - แข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ ด้วยโปรแกรม Kahoot
4	- การระบุคำค้น การสืบค้นสารสนเทศและการประเมินสารสนเทศ	1 ชม.	กิจกรรมที่ 3 ค้นแล้วเจอเลย - บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดคำค้น เทคนิคการสืบค้นด้วย Google , Web OPAC และการประเมินสารสนเทศ - แข่งขันสืบค้นสารสนเทศ - ฝึกการสืบค้นสารสนเทศ
5	- การอ้างอิง และการเขียนบรรณานุกรม	30 นาที	กิจกรรมที่ 4 รู้ที่มาสารสนเทศ - บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการอ้างอิงและบรรณานุกรมรูปแบบ APA - ฝึกเขียนอ้างอิง และบรรณานุกรม
6	- การทดสอบหลังร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ (Post test)	30 นาที	-

แบบทดสอบวัดทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

พหุบัณฑิต โท ชีวะ

แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- คำชี้แจง 1. โปรดทำแบบทดสอบทุกข้อ
2. ให้นิสิตพิจารณาเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย X บนคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อ

เดียว

ชื่อ.....รหัสนิสิต.....

ให้นิสิตอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 1 – 2

“ในอนาคตผู้สูงอายุจะเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศไทย เนื่องจากอัตราการเกิดของประชากรลดลง ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุข ทำให้ประชากรมีอายุขัยยืนยาวจำนวนผู้สูงอายุจึงเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ จากภาวะนี้ทำให้หลายประเทศในโลกรวมทั้งประเทศไทย มีความตื่นตัว เตรียมการเพื่อรองรับ และให้การดูแลประชากรกลุ่มนี้มากขึ้น โดยการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุถือว่าเป็นภารกิจสำคัญสำหรับครอบครัว ชุมชน ประการแรกครอบครัวต้องเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ ตลอดจนมีเจตคติที่เหมาะสมต่อผู้สูงอายุเสียก่อน จึงจะทำให้การดูแลเอื้ออาทรผู้สูงอายุมีคุณค่าอย่างแท้จริง ความรู้ในการดูแลและการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่แสวงหา ทำความเข้าใจได้ไม่ยาก แต่การส่งเสริมให้ครอบครัวตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่ครอบครัวจะต้องให้การสนับสนุนผู้สูงอายุอย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นเรื่องที่สำคัญกว่า”

1. จากข้อความข้างต้น นิสิตคิดว่าข้อใดเป็นมโนทัศน์หลัก

- ก. ผู้สูงอายุในประเทศไทย
- ข. ผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ
- ค. วิถีชีวิตของผู้สูงอายุ
- ง. การดูแลผู้สูงอายุ

2. จากข้อความข้างต้น นิสิตคิดว่าข้อใดเป็นมโนทัศน์รอง

- ก. ผู้สูงอายุในประเทศไทย
- ข. ผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ
- ค. วิถีชีวิตของผู้สูงอายุ
- ง. การดูแลผู้สูงอายุ

3. ถ้าต้องการศึกษาเรื่อง “การทำงานของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายมนุษย์” หัวข้อใดให้ความหมายครอบคลุมเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

- ก. กายวิภาคศาสตร์
- ข. มานุษยวิทยา
- ค. พยาธิวิทยา
- ง. สรีรวิทยา

4. แหล่งสารสนเทศใดเหมาะสำหรับการติดตามข้อมูลราคาทองคำขึ้นลงแบบรายชั่วโมง

- ก. www.goldtraders.or.th
- ข. Facebook, Line
- ค. สื่อโทรทัศน์ วิทยุ
- ง. หนังสือพิมพ์

5. หากนิสิตต้องการข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ (IS) ควรเลือกสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งใดเป็นหลัก

- ก. ห้องศึกษาด้วยตนเอง หรือ สำนักวิทยบริการ
- ข. รายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการ
- ค. www.Wikipedia.org
- ง. Youtube

6. หากนิสิตต้องการสัมผัสบรรยากาศจริงและได้ประสบการณ์ตรงในเรื่อง “การทำเกษตรพอเพียง” นิสิตควรเลือกแหล่งสารสนเทศใด

- ก. แหล่งสารสนเทศสถาบัน
- ข. แหล่งสารสนเทศสถานที่
- ค. แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์
- ง. แหล่งสารสนเทศบุคคล

7. นิสิตจะเลือกรับข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศใดต่อไปนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือที่สุดเกี่ยวกับเรื่อง “การเตือนภัยจากพายุฤดูร้อน”

- ก. เว็บไซต์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ข. สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
- ค. เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา
- ง. Facebook, Line

8. หากนิสิตได้รับมอบหมายให้ศึกษาเรื่อง “การตรวจวินิจฉัยโรคเบื้องต้น” ก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานยังโรงพยาบาล นิสิตจะเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งไหน เพราะเหตุใด

- ก. ห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล เพราะมีเครื่องมือสำหรับตรวจวินิจฉัยโรคเบื้องต้น
- ข. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพราะมีสารสนเทศที่หลากหลาย
- ค. ห้องศึกษาด้วยตนเอง คณะพยาบาลศาสตร์ เพราะมีสารสนเทศเฉพาะทาง
- ง. www.google.com เพราะมีความสะดวกรวดเร็ว

จากเรื่องต่อไปนี้นิสิตวิเคราะห์และตอบคำถามข้อที่ 9 - 10

“โลกของเรามีชั้นของบรรยากาศห่อหุ้มอยู่โดยรอบหนาประมาณ 15 กิโลเมตร ชั้นของบรรยากาศดังกล่าว ประกอบด้วย ก๊าซไนโตรเจน ออกซิเจน ฝุ่นละอองไอน้ำ และเชื้อจุลินทรีย์ต่าง ๆ ในจำนวนก๊าซเหล่านี้ ก๊าซที่สำคัญที่สุดต่อการดำรงอยู่ของ สิ่งมีชีวิตในโลก คือ ก๊าซออกซิเจน ซึ่งก๊าซออกซิเจน ความหนาเพียง 5 - 6 กิโลเมตรเท่านั้น โดยปกติจะมีส่วนประกอบ ของก๊าซต่างๆ ค่อนข้างคงที่ คือ ก๊าซไนโตรเจน 78.09% ก๊าซออกซิเจน 20.94% ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซเฉื่อย 0.97% ในปริมาณคงที่ของก๊าซดังกล่าวนี้ ถือว่าเป็นอากาศบริสุทธิ์ แต่เมื่อใดก็ตามที่ส่วนประกอบของอากาศเปลี่ยนแปลงไปมีปริมาณของฝุ่นละออง ก๊าซ กลิ่น หมอกควัน ไอเสีย ควันน้ำ เขม่าและกัมมันตภาพรังสี อยู่ในบรรยากาศมากเกินไป จะทำให้อากาศไม่บริสุทธิ์และเกิดผลเสียต่อสิ่งมีชีวิต”

9. ข้อใดเป็นปัญหา หรือหัวข้อของเรื่อง

- ก. มลภาวะทางอากาศ, ควันพิษ, อากาศเป็นพิษ
- ข. คาร์บอนมอนนอกไซด์, สารพิษ, ชั้นบรรยากาศ
- ค. พลังงานความร้อน, พลาสติก, โฟม, ขยะมีพิษ
- ง. มลพิษ, บรรยากาศ, การเผาขยะ

10. การตั้งคำถามในข้อใดต่อไปนี้ มีความสอดคล้องกับเรื่องดังกล่าวมากที่สุด

- ก. สาเหตุการเกิดก๊าซเรือนกระจกคืออะไร
- ข. ปัญหาการเกิดสภาวะโลกร้อนเกิดจากอะไร
- ค. การเปลี่ยนแปลงของชั้นบรรยากาศโลกเกิดจากอะไร
- ง. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นสาเหตุให้ชั้นบรรยากาศโลกเปลี่ยนแปลงหรือไม่

11. ถ้านิสิตใช้เทคนิคการแยกคำหรือแยกประเด็นในการกำหนดคำสำคัญในเรื่อง “การอบรมเลี้ยงดูเด็กมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาไอคิวในเด็กหรือไม่อย่างไร” นิสิตจะได้คำสำคัญใดต่อไปนี้

- ก. การอบรมเลี้ยงดู, จิตวิทยาเด็ก, ความฉลาดทางอารมณ์
- ข. การพัฒนาอารมณ์, เซาว์ปัญญาเด็ก, พฤติกรรม
- ค. เซาว์ปัญญาเด็ก, ไอคิวเด็ก, อารมณ์
- ง. อารมณ์, เด็ก, พฤติกรรม

12. หากนิสิตต้องการสืบค้นข้อมูลจาก Web OPAC สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้ได้ขอบเขตที่กว้างโดยใช้คำหรือวลีที่ชี้แทนเนื้อหาที่ต้องการ นิสิตควรเลือกค้นจากเมนูใด

- ก. Advanced Search
- ข. KEYWORD
- ค. AUTHOR
- ง. SUBJECT

13. หากนิสิตต้องการสืบค้นข้อมูลจาก Web OPAC สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเฉพาะโดยใช้คำสั้นๆ นิสิตควรเลือกค้นจากเมนูใด

- ก. Advanced Search
- ข. KEYWORD
- ค. AUTHOR
- ง. SUBJECT

14. หากนิสิตต้องการสืบค้นข้อมูลที่ “สภาการพยาบาล” เป็นเจ้าของผลงาน จาก Web OPAC สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นิสิตควรเลือกค้นจากเมนูใด

- ก. Advanced Search
- ข. KEYWORD
- ค. AUTHOR
- ง. SUBJECT

พนม ปรนุ ทิโต ชีเว

15. หากนิสิตต้องการสืบค้นข้อมูลจาก Web OPAC สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่จำเพาะเจาะจง และสามารถกำหนดปีที่จัดพิมพ์ได้ นิสิตควรเลือกค้นจากเมนูใด

- ก. Advanced Search
- ข. KEYWORD
- ค. AUTHOR
- ง. SUBJECT

16. ข้อมูลบรรณานุกรมต่อไปนี้เป็นการอ้างถึงสารสนเทศประเภทใด

บรรจจ พลไชย. (มกราคม-มิถุนายน 2554). สารสนเทศทางการพยาบาล. อินฟอรมะชัน, 18(1), 25-35.

- ก. วารสารอิเล็กทรอนิกส์
- ข. บทความวารสาร
- ค. หนังสือ
- ง. งานวิจัย

17. จากข้อมูลวิทยานิพนธ์ต่อไปนี้ข้อใดเขียนข้อมูลบรรณานุกรมรูปแบบ APA ได้ถูกต้อง

ชื่อเรื่อง การบูรณาการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรระดับปริญญาตรี **ชื่อผู้แต่ง** เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง **วิทยานิพนธ์** ปรัชญาดุสิตบัณฑิต **สถานที่พิมพ์** ขอนแก่น **โรงพิมพ์** มหาวิทยาลัยขอนแก่น **ปีพิมพ์** 2554

- ก. เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. การบูรณาการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรระดับปริญญาตรี. (2554). วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ข. การบูรณาการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรระดับปริญญาตรี. เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2554). วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ค. เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2554). การบูรณาการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ง. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2554). การบูรณาการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรระดับปริญญาตรี. เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง.

18. การเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบ APA ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

ก. (กระทรวงสาธารณสุข, 2559). กล่าวว่ สุขอนามัยพื้นฐาน ได้แก่ รากฐานการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง เพื่อการมีสุขภาพกายที่แข็งแรง และสุขภาพจิตที่ดี ทั้งนี้เพื่อเป็นรากฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของคนไทย

ข. (กระทรวงสาธารณสุข, 2559) สุขอนามัยพื้นฐาน ได้แก่ รากฐานการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง เพื่อการมีสุขภาพกายที่แข็งแรง และสุขภาพจิตที่ดี ทั้งนี้เพื่อเป็นรากฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของคนไทย

ค. สุขอนามัยพื้นฐาน ได้แก่ รากฐานการดูแลสุขภาพด้วยตนเองเพื่อการมีสุขภาพกายที่แข็งแรง และสุขภาพจิตที่ดี ทั้งนี้เพื่อเป็นรากฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของคนไทย (กระทรวงสาธารณสุข, 2559)

ง. สุขอนามัยพื้นฐาน ได้แก่ รากฐานการดูแลสุขภาพด้วยตนเองเพื่อการมีสุขภาพกายที่แข็งแรง และสุขภาพจิตที่ดี ทั้งนี้เพื่อเป็นรากฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของคนไทย ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข (2559).

19. ปุ่ม “I’m feeling lucky” หรือ “ดีใจจัง ค้นแล้วเจอเลย” ของ Google มีหน้าที่ไว้ทำอะไร

ก. แสดงผลการค้นหาขั้นสูงที่ตรงกับคำค้นมากที่สุด

ข. แสดงผลการค้นหารูปภาพที่ตรงกับคำค้นมากที่สุด

ค. แสดงผลการค้นหาสถานที่ที่ตรงกับคำค้นมากที่สุด

ง. แสดงผลการค้นหาเว็บไซต์ที่ตรงกับคำค้นมากที่สุด

20. การใส่เครื่องหมายลบ (-) หน้าคำค้น ในการสืบค้น Google จะได้ผลลัพธ์ตามข้อใด

ก. เป็นการตัดเรื่องที่ไม่ต้องการ หรือไม่เกี่ยวข้องออกไป

ข. เป็นการจำกัดการสืบค้นเฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น

ค. เป็นการจำกัดการสืบค้นเฉพาะภาษาไทยเท่านั้น

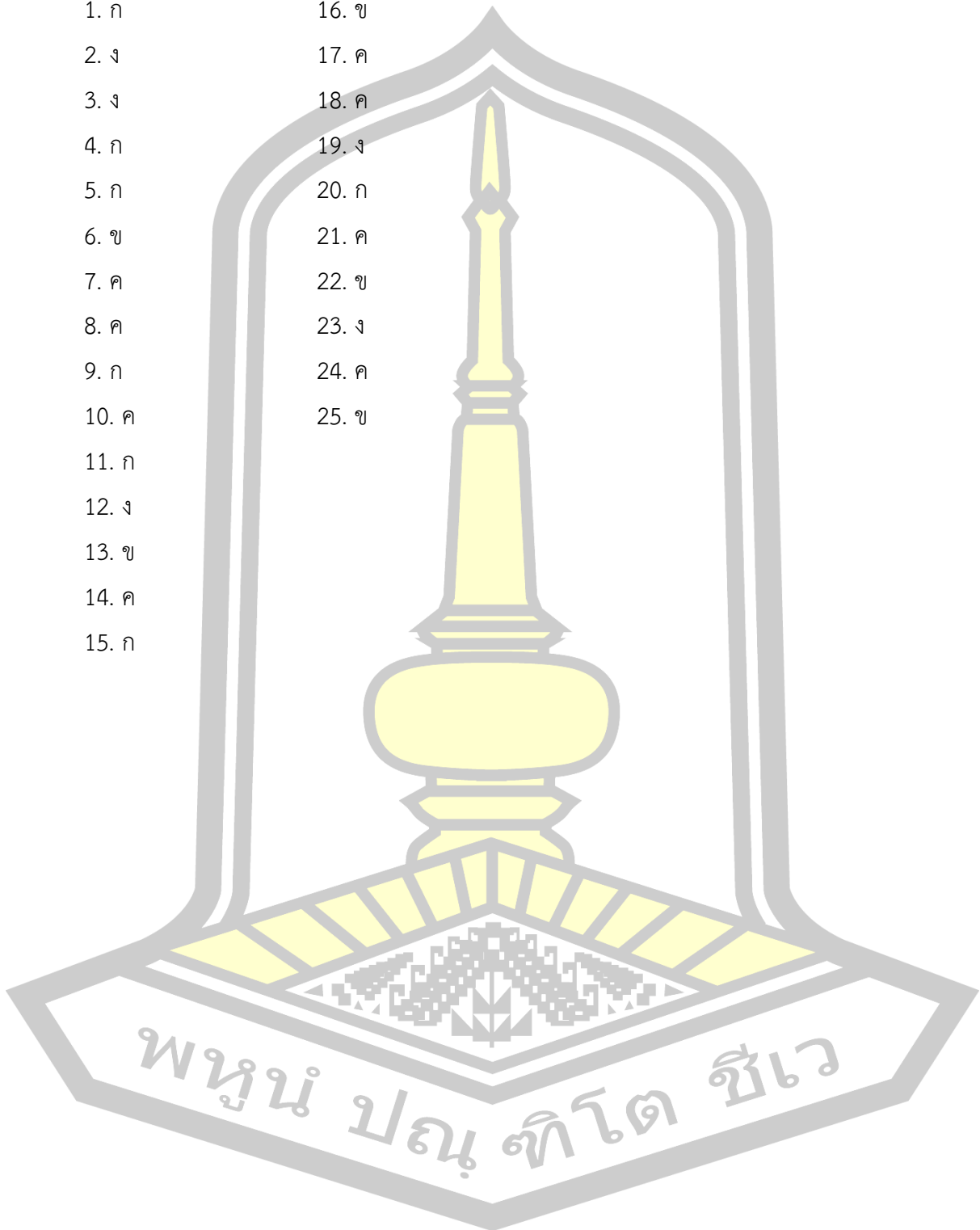
ง. เป็นการสืบค้นให้ได้ไฟล์ข้อมูลดิจิทัลฉบับเต็ม

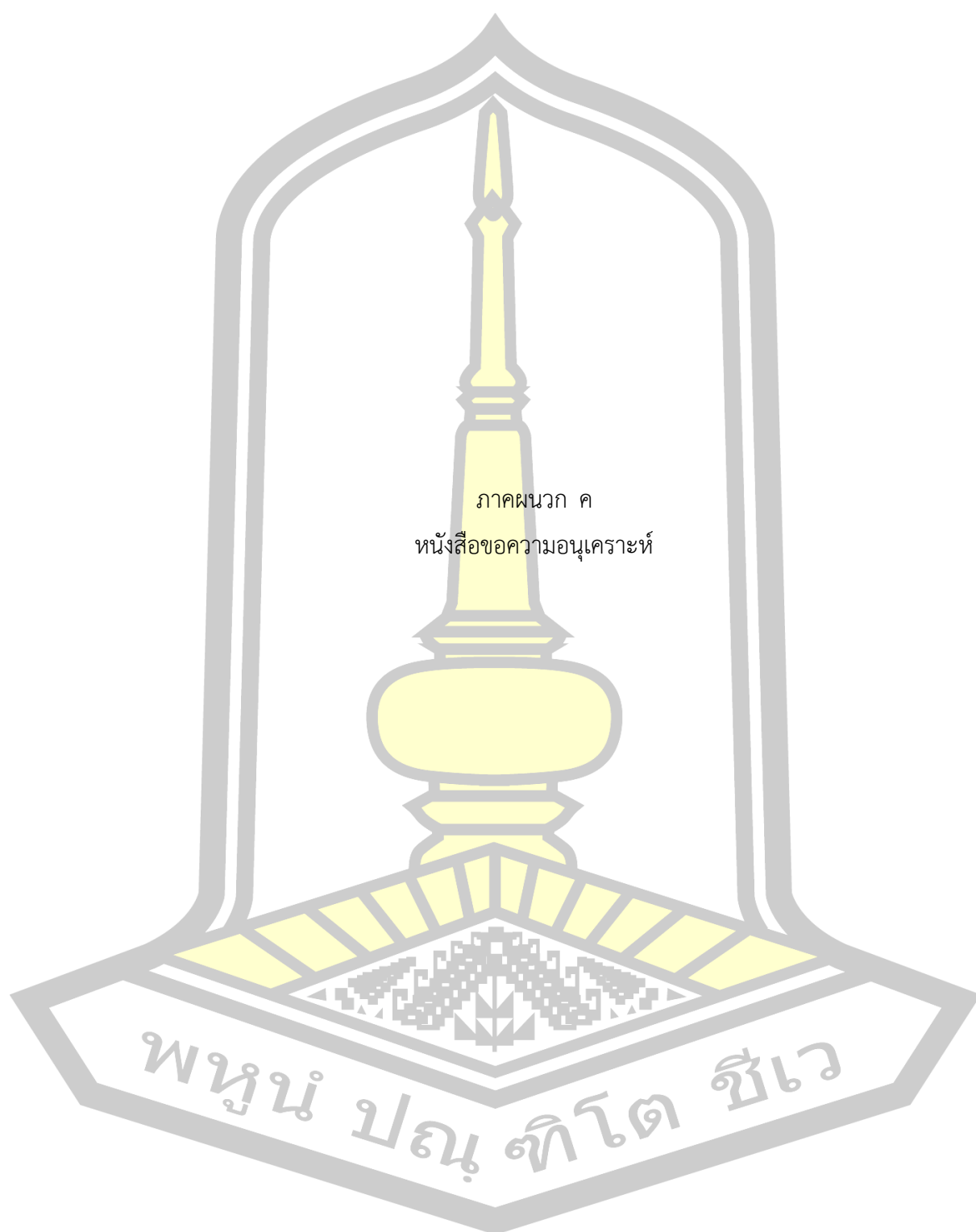

21. การใช้คำค้นใดใน Google จะทำให้สามารถสืบค้นไฟล์ข้อมูลเอกสารได้
- คู่มือโรคติดต่อทั่วไป -pdf
  - คู่มือโรคติดต่อทั่วไป *pdf
  - คู่มือโรคติดต่อทั่วไป .pdf
  - คู่มือโรคติดต่อทั่วไป “pdf”
22. จากสารสนเทศที่ได้ต่อไปนี้ ข้อใดมีความน่าเชื่อถือและสมเหตุสมผลมากที่สุด
- ราคาทองคำเตรียมพุ่งสูงบาทละ 25,000 บาท ข้อมูลจาก www.pttplc.com
  - เปลือกมังคุดสามารถบรรเทาอาการท้องเสียได้ ข้อมูลจาก www.moph.go.th
  - โรคมะเร็งสามารถรักษาให้หายขาดได้ ข้อมูลจาก www.siamhealth.co.th
  - NASA พบดาวเคราะห์คล้ายโลกอีก 10 ดวง ข้อมูลจาก www.bbc.com
23. สารสนเทศทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการเปลี่ยนแปลงและอัปเดตตลอดเวลา นิสิตควรเลือกใช้สารสนเทศไม่เกินกี่ปี
- 12 ปี
  - 10 ปี
  - 7 ปี
  - 5 ปี
24. หากนิสิตต้องการทราบว่าข้อมูลที่ได้จากหนังสือหรือวิทยานิพนธ์ มีเนื้อหาที่ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาหรือไม่ ควรพิจารณาจากส่วนใด
- ภาคผนวก, กิตติกรรมประกาศ
  - บรรณานุกรม, เอกสารอ้างอิง
  - สารบัญ, ดรรชนี
  - คำนำ, บทคัดย่อ
25. หากนิสิตต้องการทราบว่าข้อมูลที่ได้จาก หนังสือ วิทยานิพนธ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็ม มาจากแหล่งใด นิสิตควรพิจารณาจากส่วนใด
- ภาคผนวก, กิตติกรรมประกาศ
  - บรรณานุกรม, เอกสารอ้างอิง
  - สารบัญ, ดรรชนี
  - คำนำ, บทคัดย่อ

เฉลย

1. ก	16. ข
2. ง	17. ค
3. ง	18. ค
4. ก	19. ง
5. ก	20. ก
6. ข	21. ค
7. ค	22. ข
8. ค	23. ง
9. ก	24. ค
10. ค	25. ข
11. ก	
12. ง	
13. ข	
14. ค	
15. ก	

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัณฑิตยาลัย

ที่ ศศ 0530.13/ 442

คณะวิทยาการสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเริญ อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม 44150

28 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลจรัญมหาสารคาม

ด้วยนายสิริพงษ์ ครอบอุดม รหัสประจำตัวนิสิต 57011283007 นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร ศศ.ม.บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนโม สมประเสริฐศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอลงความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นิสิตเข้าทดลองใช้เครื่องมือกับนักศึกษา ในวันที่ 1-30 กรกฎาคม 2560 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ ทั้งนี้ นิสิตจะประสานงานเกี่ยวกับวัน เวลา ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณท่าน โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ)

คณะวิชาวิทยาการสารสนเทศ 1/ผู้อำนวยการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักงานเลขานุการ คณะวิทยาการสารสนเทศ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-4375-4389

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาการสารสนเทศ งานบัณฑิตศึกษา โทร. 043-754359 ภายใน 5177

ที่ ศธ 0530.13/ว933

วันที่ 7 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ด้วยนายสิริพงษ์ ครอบอุ้ม รหัสประจำตัวนิสิต 57011283037 มีบัตรระดับปริญญาโท
หลักสูตร ศศ.ม.สาธิตพลศึกษา คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาการสหเวชทางการพยาบาล" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภมภาณูจน์ สมประเสริฐศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นำนิสิตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิต
คณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2560 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ให้วี
ความสมบูรณ์และมีคุณภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ)

คณะบดีคณะวิทยาการสารสนเทศ

บันทึกข้อความ

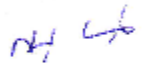
ส่วนราชการ คณะวิทยาศาสตร์สารสนเทศ งานนิเทศศึกษา โทร. 043-754359 ภายใน 5:77
 ที่ ศธ 0530.13/2385 วันที่ 7 มิถุนายน 2560
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุพชาติ ศึกษานิเทศน์

ด้วยนายสิริพงษ์ พรหมคุณ รหัสประจำตัวนิสิต 57011285007 บัณฑิตระดับปริญญาโท
 หลักสูตร ศศ.ม. สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาทักษะ
 การรู้สารสนเทศในรายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลภาณุจณี สมประเสริฐศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ พิจารณาแล้วเห็นสมควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์
 ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 ในครั้งนี้ ก่อนให้ผู้ศึกษาจะดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน คุตตะสุวรรณ
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาศาสตร์สารสนเทศ งานบัณฑิตศึกษา โทร. 043-754359 ภายใน 3177

ที่ ศบ 0530.13/๑๖๖๖

วันที่ 7 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้ใช้ยานุเคราะห์รถสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกจันทร์ เหมนิมิต

ด้วยนายสิริพงษ์ ศรีบุญถนอม รหัสประจำตัวนิสิต 57011283007 นิสิตระดับปริญญาโท วิทยาลัยฯ ศบ.๓. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการสารสนเทศ ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบการรู้สารสนเทศในรายวิชาการสารสนเทศทางการพยาบาล" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกนันทพงษ์ สมท.ระเสวีธุศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในกรณี คณะฯ พิจารณามองเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านเป็นผู้ที่ขอยานุเคราะห์รถสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ ก่อนที่ผู้ศึกษาจะดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการสารสนเทศ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาการสารสนเทศ งามโน้มนัสศึกษา โทร. 043-754359 ภายใน 5177
 ที่ ศท 0530.13/1939 วันที่ 7 มิถุนายน 2560
 เรื่อง ขอความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษและแต่งตั้งให้ไปราชการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่ง เทียมทินภฤต

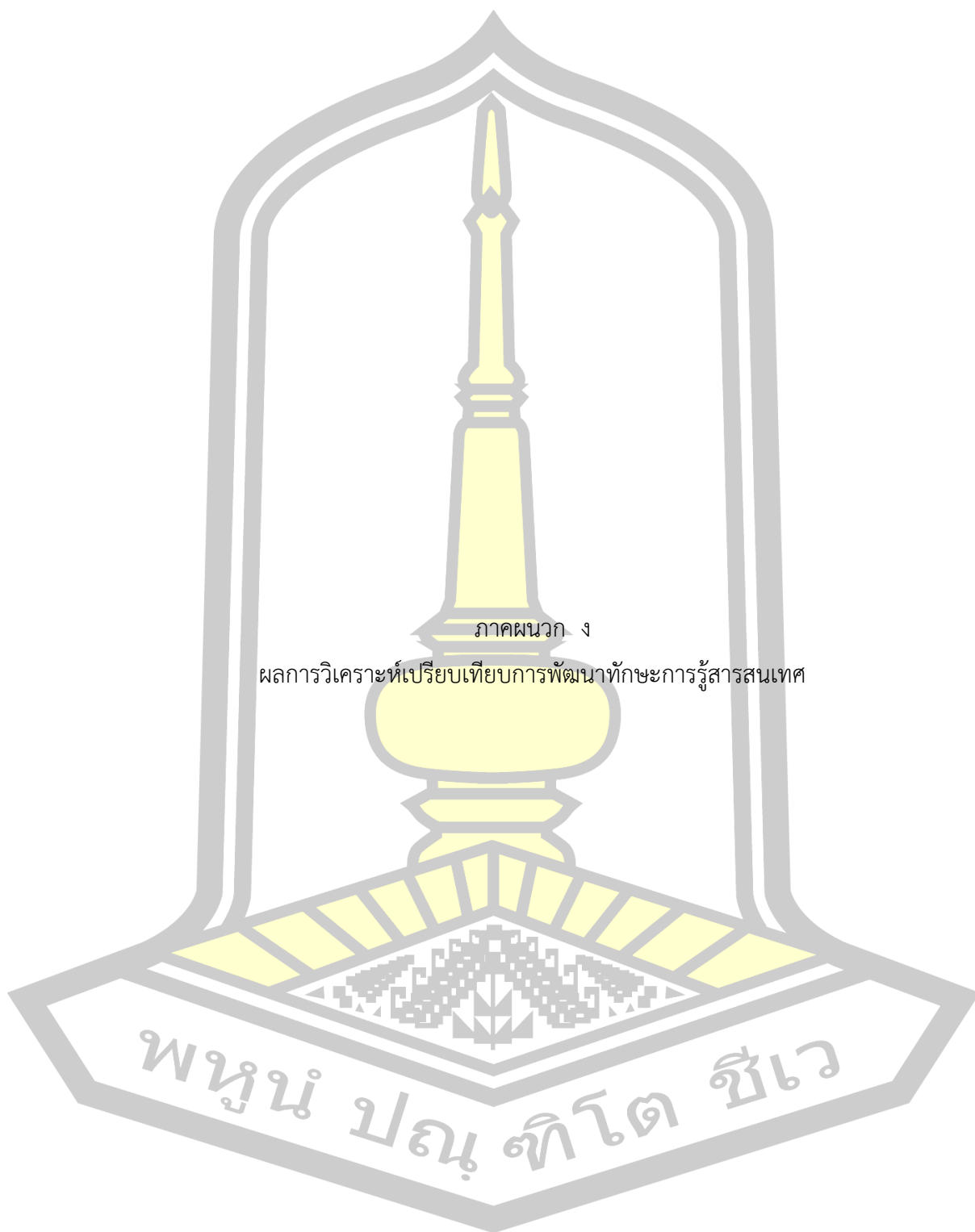
ด้วยนายสิริพงษ์ ควบอุดม รหัสประจำตัวมีเลข 57011283007 บัณฑิตระดับปริญญาโท
 หลักสูตร ศศ.ม. สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาทักษะ
 การรู้สารสนเทศในรายวิชาการสนเทศทางการพยาบาล" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษมกาญจน์ สมประเสริฐศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในกรณี คณะฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์
 ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความเห็นชอบแต่งตั้งท่านเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษและแต่งตั้งให้ไปราชการวิจัย
 ในครั้งนี้ ก่อนที่ผู้ศึกษาจะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิน บุตรดีสุวรรณ)
 คณะศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

พูนุ่ ปณุ่ ทิโต ชีเว

การรู้สารสนเทศมาตรฐานที่ 1

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Post.S1	2.51	82	.593	.065
Pre.S1	1.65	82	.822	.091

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 Post.S1 & Pre.S1	82	.528	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 Post.S1 - Pre.S1	.866	.716	.079	.709	1.023	10.951	81	.000

การรู้สารสนเทศมาตรฐานที่ 2

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Post.S2	6.96	82	.987	.109
	Pre.S2	5.74	82	1.131	.125

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	Post.S2 & Pre.S2	82	.721	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	Post.S2 - Pre.S2	1.220	.802	.089	.986	1.453	13.776	81	.000

การรู้สารสนเทศมาตรฐานที่ 3

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Post.S3	7.34	82	1.288	.142
Pre.S3	6.05	82	1.387	.153

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 Post.S3 & Pre.S3	82	.813	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 Post.S3 - Pre.S3	1.293	.824	.091	1.053	1.533	14.209	81	.000

การรู้สารสนเทศมาตรฐานที่ 4

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Post.S4	2.62	82	.925	.102
Pre.S4	1.65	82	.935	.103

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 Post.S4 & Pre.S4	82	.686	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
				Lower				Upper
Pair 1 Post.S4 - Pre.S4	.976	.737	.081	.761	1.190	81	.000	

มาตรฐานการรู้สารสนเทศโดยรวม

T-Test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Pre	15.09	82	2.592	.286
Post	19.46	82	2.144	.237

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 Pre & Post	82	.728	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	Pre - Post	-4.378	1.796	.198	-4.773	-3.983	-22.074	81	.000

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายสิริพงษ์ ครอบอุดม
วันเกิด	วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2534
สถานที่เกิด	อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 24 หมู่ที่ 2 ตำบลดงลิง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46130
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	บรรณารักษ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44150
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2557 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2561 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ทุนวิจัย	ทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปี 2561

พูน ปณ ทิโต ชีเว